

MAŁOPOLSKI
OSRODEK BADAŃ
REGIONALNYCH

URZĄD STATYSTYCZNY
W KRAKOWIE

NOWE PODREGIONY W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

Podregion oświęcimski w latach 2009-2013

KRAKÓW 2015

WYDAWCA

Urząd Statystyczny w Krakowie
ul. Kazimierza Wyki 3
31-223 Kraków
tel. 12 415 60 11, fax. 12 361 01 91
e-mail: sekretariatuskrrk@stat.gov.pl

Publikację przygotowano w Dziale Opracowań Analitycznych
Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych

pod kierunkiem: Moniki Wałaszek

Autorzy opracowania: Agnieszka Godula, Arkadiusz Mizdrak
Marcin Marosz, Anna Nowak,
Barbara Pawela, Krzysztof Perkiewicz,
Małgorzata Piwowarczyk
Joanna Seweryn, Anna Stawska
Marek Skuciński

Skład komputerowy: Marcin Marosz

ISBN 978-83-7403-248-3

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

Publikacja dostępna na CD oraz w Internecie – krakow.stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Szanowni Państwo,

Prezentowana publikacja jest trzecią z cyklu publikacji dedykowanych podregionom województwa małopolskiego według nowej nomenklatury jednostek statystycznych. Jej celem jest przybliżenie Państwu specyfiki podregionu oświęcimskiego. Jest to szczegółowe studium, prezentujące w horyzoncie czasowym lat 2009 – 2013 tematykę z takich zakresów jak: demografia, infrastruktura społeczna i gospodarcza oraz turystyka.

Przyjęty horyzont czasowy, umożliwia prześledzenie dynamiki i kierunku zmian prezentowanych zjawisk, a ujęcie przestrzenne ukazuje zróżnicowanie wewnętrzne podregionu. Szeroki zakres poruszanej tu tematyki wzbogaca także analiza porównawcza do innych podregionów w województwie małopolskim.

Mam nadzieję, że prezentowana publikacja będzie interesującym źródłem wiedzy o podregionie oświęcimskim i okaże się ciekawą lekturą dla szerokiego grona odbiorców.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Krakowie

dr Krzysztof Jakóbiak

Kraków, czerwiec 2015 r.

PREFACE

Dear Ladies and Gentlemen,

This publication is the third in a series of publications devoted to the subregions of Malopolska province according to the new nomenclature of statistical units. Its purpose is to familiarize you with the specifics of the Oświęcimski subregion. It is a detailed study in which, information for years 2009-2013 were presented, and describes topics such as demography, socio-economic infrastructure, and tourism.

Analyzed period, allows to trace the dynamics and the evolution of the presented phenomena, and spatial approach shows subregion's internal differences. For each field Oświęcimski subregion was presented in comparison with voivodship, to help the reader assess the size of the phenomenon.

I hope that this development will be an interesting source of knowledge about the Oświęcimski subregion and it will be useful for all readers.

Director
of the Statistical Office in Kraków

dr Krzysztof Jakóbiak

Krakow, June 2015.

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	3
UWAGI OGÓLNE I METODYCZNE	13
OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH I SKRÓTY	30
WPROWADZENIE	31
ROZDZIAŁ 1. DEMOGRAFIA I RYNEK PRACY	34
1.1. STAN I STRUKTURA LUDNOŚCI	34
1.2. RUCH NATURALNY	39
1.3. MIGRACJE	42
1.4. PRACUJĄCY	44
1.5. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI.....	46
ROZDZIAŁ 2. POTENCJAŁ GOSPODARCZY	49
2.1. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ.....	49
2.1.1. HANDEL	54
2.1.2. PRZEMYSŁ	58
ROZDZIAŁ 3. FINANSE PUBLICZNE	60
3.1. DOCHODY BUDŻETOWE GMIN PODREGIONU OŚWIĘCIMSKIEGO	60
3.2. WYDATKI BUDŻETOWE GMIN PODREGIONU OŚWIĘCIMSKIEGO	64
ROZDZIAŁ 4. USŁUGI PUBLICZNE	68
4.1. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA	68
4.1.1. SIEĆ KANALIZACYJNA, INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA I GAZOWA	68
4.1.2. SIEĆ KOMUNIKACYJNO-TRANSPORTOWA	65
4.2. EDUKACJA	79
4.2.1. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE	79
4.2.2. SZKOLNICTWO PODSTAWOWE, GIMNAZJALNE I PONADGIMNAZJALNE	82
4.3. KULTURA	97
4.4. OPIEKA ZDROWOTNA	105
4.5. POMOC SPOŁECZNA.....	109
ROZDZIAŁ 5. TURYSTYKA	114
5.1. TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE	114
5.2. WYKORZYSTANIE TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH	116
5.3. OBSZARY PRAWNIE CHRONIONE	118
5.4. DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI	119
ROZDZIAŁ 6. ROLNICTWO	120
6.1. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW	120
6.2. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE	122
6.3. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW	123
ROZDZIAŁ 7. PODREGION OŚWIĘCIMSKI NA TLE INNYCH PODREGIONÓW WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2013 R.	124
7.1. PORÓWNANIE UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH WYBRANYCH PODREGIONÓW	124
ANEKS TABELARYCZNY	128

CONTENTS

PREFACE.....	4
GENERAL AND METHODOLOGICAL NOTES.....	13
SYMBOLS AND ABBREVIATIONS.....	30
INTRODUCTION.....	31
CHAPTER 1. DEMOGRAPHY AND LABOUR MARKET.....	34
1.1. POPULATION.....	34
1.2. VITAL STATISTICS.....	39
1.3. MIGRATION.....	42
1.4. EMPLOYED PERSONS.....	44
1.5. REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS.....	46
CHAPTER 2. ECONOMIC POTENTIAL.....	49
2.1. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY.....	49
2.1.1. TRADE.....	54
2.1.2. INDUSTRY.....	58
CHAPTER 3. PUBLIC FINANCE.....	60
3.1. BUDGET REVENUE OF OŚWIĘCIMSKI SUBREGION GMINAS.....	60
3.2. BUDGET EXPENDITURE OF OŚWIĘCIMSKI SUBREGION GMINAS.....	64
CHAPTER 4. PUBLIC SERVICES.....	68
4.1. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.....	68
4.1.1. SEWERAGE, WATER-LINE AND GAS-LINE SYSTEM.....	68
4.1.2. COMMUNICATION AND TRANSPORT NETWORK.....	75
4.2. EDUCATION.....	79
4.2.1. PRE-PRIMARY EDUCATION.....	79
4.2.2. PRIMARY, LOWER SECONDARY AND UPPER GENERAL SECONDARY EDUCATION.....	82
4.3. CULTURE.....	97
4.4. HEALTH CARE.....	105
4.5. SOCIAL WELFARE.....	109
CHAPTER 5. TOURISM.....	114
5.1. TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS.....	114
5.2. OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS.....	116
5.3. AREA PROTECTED BY LAW.....	118
5.4. CULTURAL HERITAGE AND MONUMENTS.....	119
CHAPTER 6. AGRICULTURE.....	120
6.1. USE OF THE AGRICULTURE LAND.....	120
6.2. LIVESTOCK.....	122
6.3. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW.....	123
CHAPTER 7. OŚWIĘCIMSKI SUBREGION ON THE BACKGROUND OF OTHER MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP SUBREGIONS IN 2013.....	124
7.1. SOCIO-ECONOMIC CONDITIONS OF SELECTED SUBREGIONS.....	124
TABLE APPENDIX.....	128

WYKRESY W TEKŚCIE

0.1. Podregion oświęcimski. Położenie i aktualny podział administracyjny	31
1.1. Gęstość zaludnienia w 2013 r.	36
1.2. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w 2013 r.	37
1.3. Wskaźnik obciążenia demograficznego w 2013 r.	38
1.4. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2013 r.	41
1.5. Migracje na pobyt stały i saldo migracji.....	42
1.6. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2013 r.	43
1.7. Dynamika liczby pracujących	45
1.8. Udział ludności pracującej w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2013 r.....	45
1.9. Dynamika liczby bezrobotnych zarejestrowanych.....	47
1.10. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2013 r.....	48
2.1. Dynamika liczby podmiotów gospodarczych.....	50
2.2. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według sektorów własności.....	51
2.3. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2013 r.....	52
2.4. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według liczby pracujących w 2013 r.....	53
3.1. Dochody ogółem gmin i miasta na prawach powiatu	62
3.2. Dochody ogółem gmin na 1 mieszkańca w 2013 r.....	64
3.3. Stopień pokrycia wydatków ogółem gmin dochodami własnymi w 2013 r.....	65
3.4. Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	66
3.5. Wydatki ogółem gmin i miasta na prawach powiatu	67
3.6. Wydatki ogółem gmin na 1 mieszkańca w 2013 r.	68
3.7. Dochody i wydatki ogółem gmin i miasta na prawach powiatu	69
4.1. Korzystający z sieci kanalizacyjnej w 2013 r.....	72
4.2. Korzystający z sieci wodociągowej w 2013 r.....	74
4.3. Korzystający z sieci gazowej w 2013 r.	77
4.4. Przeciętny czas dojazdu do jednostki centralnej podregionu oświęcimskiego w 2011 r.	80
4.5. Struktura dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym według miejsca zamieszkania w roku szkolnym 2012/2013.	83
4.6. Szkoły podstawowe w miastach i na wsi w roku szkolnym 2013/2014.....	85
4.7. Absolwenci gimnazjów w roku szkolnym 2008/2009 i 2013/2014	89
4.8. Szkoły ponadgimnazjalne według typów szkół w roku szkolnym 2013/2014.....	91
4.9. Struktura uczniów wybranych szkół ponadgimnazjalnych według płci	97
4.10. Zwiedzający muzea i oddziały na 10 tys. ludności	100
4.11. Imprezy organizowane przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice w 2013 r.	101
4.12. Ludność na 1 aptekę ogólnodostępną	108
5.1. Liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych	116
5.2. Turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych	117
6.1. Struktura gruntów rolnych według rodzajów.....	120

GRAPHS IN TEXT

0.1. Oświęcimski subregion Geographic location and actual territorial division.....	31
1.1. Population density in 2013.	36
1.2. Population by economical age groups in 2013	37
1.3. Demographic dependency ratio in 2013.....	38
1.4. Natural increase per 1000 population in 2013.....	41
1.5. Migration for permanent residence and net migration.....	42
1.6. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2013....	43
1.7. Dynamics of employed persons	45
1.8. Share of the persons employed in % of total population at working age in 2013.	45
1.9. Dynamics of registered unemployed persons	47
1.10. Share of registered unemployed persons in % of total population at working age in 2013	48
2.1. Dynamics of entities of the national economy.....	50
2.2. Entities of the national economy in the REGON register by ownership sectors	51
2.3. Entities of the national economy in the REGON register per 10 thous. population in 2013	52
2.4. Entities of the national economy in the REGON register by the number of persons employed ...	53
3.1. Revenue of gminas and cities with powiat status.....	62
3.2. Revenue of gminas per capita in 2013.....	64
3.3. Degree of budget expenditure covered by own revenue in % in 2013	65
3.4. Financing and co-financing of EU programs and projects	66
3.5. Expenditure of gminas and cities with powiat status	67
3.6. Expenditure of gminas per capita in 2013.	68
3.7. Revenue and expenditure of gminas.....	69
4.1. Population using the sewerage system in 2013.....	72
4.2. Population using the water-line system in 2013.....	74
4.3. Population using the gas-line system in 2013.....	77
4.4. Urban core average access time in 2011 (road transport).....	80
4.5. Structure of children aged 3-6 attending pre-primary education establishments by place of living in the 2013/2014 school year.....	83
4.6. Primary schools in the urban and rural areas in the 2013/2014 school year.....	85
4.7. Graduates of secondary schools.....	89
4.8. Selected higher education institutions by types in the 2013/2014 school year.....	91
4.9. Structure of students by selected types of higher education institutions by sex.....	97
4.10. Museum visitors per 10000 population.....	100
4.11. Structure of courses organised by cultural centres and establishments, clubs and community centres in 2013	101
4.12. Population per 1 public pharmacy	108
5.1. Number of beds in tourist accommodation establishments.....	116
5.2. Tourists accomodated in tourist accomodation establishments.....	117
6.1. Structure of the agricultural land by type of land.....	120

TABLICE W TEKŚCIE

0.1. Wykaz gmin Podregionu oświęcimskiego	32
0.2. Powierzchnia Podregionu oświęcimskiego	33
1.1. Ludność	34
1.2. Ludność według typu gmin w 2013 r.	35
1.3. Ludność według biologicznych i edukacyjnych grup wieku w 2013 r.	39
1.4. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności	40
1.5. Pracujący w głównym miejscu pracy	44
1.6. Bezrobotni zarejestrowani	47
2.1. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	50
2.2. Podmioty gospodarki narodowej działające w handlu w 2013 r.	55
2.3. Pracujący w handlu w 2013 r.	56
2.4. Sklepy według form organizacyjnych w 2013 r.	57
2.5. Targowiska stałe w 2013 r.	57
2.6. Podmioty gospodarki narodowej działające w przemyśle w 2013 r.	58
2.7. Pracujący w przemyśle w 2013 r.	59
3.1. Dochody ogółem gmin według rodzaju gminy	61
3.2. Wydatki ogółem gmin według rodzaju gminy	66
4.1. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w km	69
4.2. Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej w km	71
4.3. Długość czynnej sieci gazowej w km	75
4.4. Wychowanie przedszkolne	80
4.5. Szkoły podstawowe i gimnazja	85
4.6. Szkoły ponadgimnazjalne	92
4.7. Wybrane instytucje kultury w 2013 r.	97
4.8. Działalność kin stałych	102
4.9. Biblioteki publiczne	103
4.10. Ambulatoryjna opieka zdrowotna	105
4.11. Porady udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej	106
4.12. Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	107
4.13. Placówki stacjonarne pomocy społecznej	109
4.14. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej w gospodarstwach domowych	111
4.15. Świadczenia rodzinne	112
5.1. Turystyczne obiekty noclegowe według rodzaju obiektu	115
5.2. Turyści korzystający z noclegów według rodzajów turystycznych obiektów noclegowych.	117
5.3. Powierzchnia obszarów chronionych według powiatów	118
6.1. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2010 r.	121
6.2. Pogłowie zwierząt gospodarskich w 2010 r.	122
6.3. Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów w 2010 r.	123
7.1. Wybrane dane statystyczne dotyczące podregionów woj. małopolskiego w 2013 r.	127

TABLES IN TEXT

0.1. Oświęcimski subregion: gminas listing.....	32
0.2. Oświęcimski subregion: area.....	33
1.1. Population.....	34
1.2. Population by gminas type in 2013	35
1.3. Population by biological and educational age groups in 2013.....	39
1.4. Vital statistics and net migration per 1000 population.....	40
1.5. Persons employed in the main place of work.....	44
1.6. Registered unemployed persons.....	47
2.1. Entities of the national economy in the REGON register	50
2.2. Entities of the national economy operating in the trade sector in 2013	55
2.3. Persons employed in trade in 2013.....	56
2.4. Shops by organizational form in 2013.....	57
2.5. Marketplaces in 2013	57
2.6. Entities of the national economy operating in the industry sector in 2013.....	58
2.7. Persons employed in industry in 2013.....	59
3.1. Revenue of gminas by gminas type	63
3.2. Expenditure of gminas by gminas type	67
4.1. Sewerage distribution network length in km.....	71
4.2. Water-line distribution network length in km.....	73
4.3. Gas-line network length in km	76
4.4. Pre-primary education	82
4.5. Primary and lower secondary schools.....	87
4.6. Upper general secondary schools.....	94
4.7. Selected cultural institutions in 2013.....	99
4.8. Fixed cinemas activity	102
4.9. Public libraries	103
4.10. Out-patient health care institutions.....	105
4.11. Out-patient health care consultations provided.....	106
4.12. Pharmacies and pharmaceutical outlets	107
4.13. Stationary social welfare facilities.....	109
4.14. Persons in households benefiting from social welfare	111
4.15. Family benefits	112
5.1. Tourist accomodation establishments by type	115
5.2. Tourists accomodated in tourist accomodation establishments.....	117
5.4. Area protected by law by powiats.....	118
6.1. Use of land in agricultural holdings in 2010.....	121
6.2. Number of livestock in 2010	122
6.3. Sown area by agricultural land groups in 2010.....	123
7.1. Selected statistical data on małopolskie voivodship subregions in 2013.....	127

TABLICE W ANEKSIE

A.1. Powierzchnia	128
A.2. Ludność.....	129
A.3. Gęstość zaludnienia.....	130
A.4. Kobiety na 100 mężczyzn	131
A.5. Ludność według 5-letnich grup wieku	132
A.6. Przyrost naturalny	133
A.7. Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	134
A.8. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	135
A.9. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	136
A.10. Pracujący według głównego miejsca pracy	137
A.11. Bezrobotni zarejestrowani.....	138
A.12. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	139
A.13. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według wybranych sekcji w 2013 r.	140
A.14. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	141
A.15. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności.....	142
A.16. Dochody budżetów gmin w cenach stałych	143
A.17. Wydatki budżetów gmin w cenach stałych.....	144
A.18. Wydatki budżetów gmin według rodzajów w 2013 r.	145
A.19. Sieć wodociągowa rozdzielcza	146
A.20. Sieć kanalizacyjna.....	147
A.21. Wodociągi i kanalizacja w 2013 r.	148
A.22. Sieć gazowa	149
A.23. Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych w 2013 r.	150
A.24. Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2013/14.....	151
A.25. Szkolnictwo podstawowe w roku szkolnym 2013/14	152
A.26. Szkolnictwo gimnazjalne w roku szkolnym 2013/14	153
A.27. Biblioteki publiczne w 2013 r.....	154
A.28. Ludność na 1 aptekę ogólnodostępną	155
A.29. Ludność na 1 przychodnię i praktykę lekarską	156
A.30. Pomoc społeczna stacjonarna w 2013 r.	157
A.31. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w %	158
A.32. Turystyczne obiekty noclegowe w 2013 r.	159

TABLES IN APPENDIX

A.1. Area.....	128
A.2. Population	129
A.3. Population density.....	130
A.4. Females per 100 males.....	131
A.5. Population by 5-year age groups	132
A.6. Natural increase	133
A.7. Natural increase per 1000 population	134
A.8. Internal and international net migration for permanent residence	135
A.9. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	136
A.10. Persons employed in the main place of work	137
A.11. Registered unemployed persons	138
A.12. Entities of the national economy in the REGON register	139
A.13. Entities of the national economy in the REGON register by selected sections in 2013	140
A.14. Natural persons conducting economic activity.....	141
A.15. Natural persons conducting economic activity per 10 thous. population.....	142
A.16. Total revenue of gminas in constatnt prices	143
A.17. Total expenditure of gminas in constatnt prices	144
A.18. Expenditure of gminas by type in 2013	145
A.19. Water-line distribution network length.....	146
A.20. Sewerage distribution network length.....	147
A.21. Water-line and sewerage systems in 2013 r.....	148
A.22. Gas-line network length	149
A.23. Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households in 2013.....	150
A.24. Pre-primary education in the 2013/2014 school year	151
A.25. Primary education in the 2013/2014 school year.....	152
A.26. Lower secondary education in the 2013/2014 school year.....	153
A.27. Public libraries in 2013.....	154
A.28. Population per 1 public pharmacy.....	155
A.29. Population per 1 out-patient health care institution.....	156
A.30. Stationary social welfare in 2013.	157
A.31. Share of persons in households benefiting from social welfare at domicile in % of total population in 2013	158
A.32. Tourist accomodation establishments in 2013.....	159

UWAGI OGÓLNE

1. Od 1 stycznia 2015 r., zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1319/2013 z dnia 9 grudnia 2013 r., obowiązuje nowa wersja klasyfikacji NUTS (NUTS 2013), zmieniająca podział statystyczny NUTS w Polsce na poziomie NUTS 3. Zmianami zostało objętych 6 województw, w tym województwo małopolskie.

2. Podregion oświęcimski i tworzące go powiaty: chrzanowski, olkuski, oświęcimski oraz wadowicki, został wyodrębniony z dotychczasowego podregionu oświęcimskiego, z wyłączeniem powiatu suskiego.

3. Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca (1000 ludności itd.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczeniach danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI. Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – do 2009 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

4. Dane od 2009 r. prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej - Statistical Classification of Economic Activities in the European Community - NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004 z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885). W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Stosowany skrót	Pełna nazwa sekcji
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając

Stosowany skrót	Pełna nazwa sekcji
Zakwaterowanie i gastronomia	motocykle Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

5. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami”.

6. Liczba pracujących podana jest według faktycznego miejsca pracy, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

7. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

8. Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach metodycznych. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

9. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

10. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych i zaokrąglenia, w niektórych przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości „ogółem”.

UWAGI METODYCZNE

DEMOGRAFIA I RYNEK PRACY

1. Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego, jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda stałych migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie. Prezentowane dane dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące. Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto:

– dla roku 2009 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002;

– dla lat 2010 – 2013 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.;

Prezentowane dla 2010 r. dane w dwóch wariantach oznaczają:

A – bilans oparty na wynikach NSP'2002, w celu umożliwienia porównania z danymi dla roku 2009

oraz

B – bilans oparty na wynikach NSP'2011, w celu umożliwienia porównania z danymi dla lat 2011 – 2013.

2. **Ekonomiczne grupy wieku** oznaczają ludność w wieku: przedprodukcyjnym – do 17 lat, produkcyjnym – mężczyzn w wieku 18-64 lat i kobiet w wieku 18-59 lat i poprodukcyjnym – mężczyzn w wieku 65 lat i więcej oraz kobiet w wieku 60 lat i więcej.

3. **Współczynnik obciążenia demograficznego** oznacza liczbę ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

4. **Przyrost naturalny** ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

5. **Gęstość zaludnienia** to miara zagęszczenia ludności na określonym terytorium w danym momencie czasu – wyrażona w osobach na 1 km².

6. **Współczynnik feminizacji** to liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.

7. **Saldo migracji stałej** stanowi różnicę między nowymi zameldowaniami na pobyt stały i wymeldowaniami z pobytu stałego ludności.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

8. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

9. Dane o **urządzeniach komunalnych** dotyczą urządzeń czynnych i prezentowane są według lokalizacji obiektów.

10. Informacje o sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej obejmują sieć obsługującą gospodarstwa domowe i innych użytkowników.

Informacje o **długości sieci gazowej i wodociągowej rozdzielczej** dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej) oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji - z siecią ogólnospławną.

Dane o korzystających z wodociągu i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji - wpusty kanalizacyjne.

11. Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano bez odbiorców z gazomierzy zbiorczych.

12. Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

13. **Drogi publiczne**, ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późniejszymi zmianami), na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

14. **Do dróg powiatowych** zalicza się drogi (poza krajowymi i wojewódzkimi) stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

15. **Do dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym, stanowiące uzupełniającą sieć dróg (poza krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi) służącą miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

16. **Do dróg o nawierzchni twardej** zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

EDUKACJA

17. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2004 Nr 56, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późniejszymi zmianami).

18. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych), w których nauka jest obowiązkowa,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2-3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto szkoły ponadpodstawowe dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej działające do zakończenia cyklu kształcenia ujmowano odpowiednio w szkołach ponadgimnazjalnych (zasadniczych zawodowych, liceach ogólnokształcących i technikach). Ponadto, w latach szkolnych

2004/05-2010/11 wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat, a od 1 IX 2011 r. - w wieku 5 lat w placówkach wychowania przedszkolnego, tj. w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. Od roku szkolnego 2009/10 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogą rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej.

19. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

20. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, szkół policealnych.

21. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

22. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeśli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej.

23. **Szkoły dla dzieci i młodzieży** (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące;

- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej- stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 6) licea profilowane - stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniające na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

24. **Szkoły policealne** - kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość - obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) - od roku szkolnego 2005/06.

25. **Placówki wychowania przedszkolnego** są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole. Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczane są: przedszkola, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, a od roku szkolnego 2008/09 zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne tworzone na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 7, poz.38).

26. Pomieszczenia szkolne obejmują pomieszczenia w szkołach dla młodzieży łącznie ze specjalnymi.

27. Dane dotyczące: wychowania przedszkolnego oraz szkół podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego.

28. **Współczynnik skolaryzacji brutto** - jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

29. **Współczynnik skolaryzacji netto** – jest to relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

30. Prezentowane informacje opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

KULTURA

Biblioteki

31. Zasady działania ogólnokrajowej sieci bibliotecznej i poszczególnych rodzajów bibliotek regulują przepisy ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach. Począwszy od 2011 r. informacje dotyczące bibliotek gromadzone są corocznie przy pomocy jednego, wspólnego formularza o symbolu K-03. Obejmuje on dane o zbiorach bibliotek oraz o liczbie wypożyczeń na zewnątrz i udostępnień na miejscu według rodzajów zbiorów. W sprawozdaniu wykazywane są informacje o użytkownikach zarejestrowanych w bibliotece, czytelnikach (użytkownikach aktywnie wypożyczających) oraz odwiedzinach w bibliotece w ciągu roku. Wyodrębniono również informacje o czytelnikach według wieku i zajęcia, dane o liczbie miejsc dla czytelników w placówce bibliotecznej, oraz informacje o działalności punktów bibliotecznych. Sprawozdawczością objęte są także informacje dotyczące działalności wydawniczej oraz innych form działalności bibliotek (np. doskonalenia zawodowego bibliotekarzy, szkoleń bibliotecznych użytkowników, organizacji wystaw, imprez literackich i edukacyjnych, konferencji, seminariów). Ponadto od 2011 r. wykazywane są informacje o usługach elektronicznych, które oferują biblioteki, m.in. katalog on-line, możliwość zdalnego składania zamówień na materiały biblioteczne czy elektroniczne powiadamianie o terminach zwrotu materiałów bibliotecznych, a także informacje o tworzeniu przez bibliotekę baz danych, biblioteki cyfrowej i repozytorium.

32. **Biblioteka** to jednostka organizacyjna lub jej część posiadająca uporządkowany (zinwentaryzowany) zbiór książek, czasopism i innych materiałów piśmienniczych liczący co najmniej 300 jednostek inwentarzowych, której głównymi celami są tworzenie i obsługa zbiorów oraz udostępnianie ich użytkownikom w sposób kontrolowany.

33. **Biblioteki publiczne** służą rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych ludności. Zgodnie z funkcją, jaką pełnią poszczególne placówki, wyodrębniono biblioteki: wojewódzkie i powiatowe oraz biblioteki służące mieszkańcom miast na prawach powiatu, gmin miejskich, miejsko-wiejskich i wiejskich. Ponadto wykazano podporządkowane im administracyjnie filie biblioteczne i punkty biblioteczne.

34. **Filie biblioteczne** są to placówki podporządkowane organizacyjnie bibliotece macierzystej, obsługujące część terenu objętego działalnością tej biblioteki oraz posiadające stały księgozbiór (często podwójnie rejestrowany – w księdze inwentarzowej biblioteki macierzystej i w księdze inwentarzowej filii). Wśród filii bibliotecznych wyróżniamy filie biblioteczne dla dzieci wyposażone w odpowiedni księgozbiór, o popularyzatorskim profilu działalności odpowiadającym potrzebom młodego pokolenia.

35. **Punkty biblioteczne** są to – prowadzone najczęściej społecznie – placówki, których księgozbiory są wypożyczane na czas nieokreślony z jednostki macierzystej (biblioteki lub filii) i pozostające w ewidencji tej jednostki. Punkty biblioteczne działają w miejscowościach, w których nie ma innych placówek bibliotecznych.

36. **Księgozbiór** obejmuje wydawnictwa nieperiodyczne (książki i broszury wydane po 1800 r.) i wydawnictwa periodyczne (gazety i czasopisma). Jednostką obliczeniową księgozbioru jest wolumin, czyli tom (zawartość jednej okładki) zarejestrowany w księdze inwentarzowej. W przypadku periodyków za wolumin uważa się zbiór (zazwyczaj roczny) numerów jednego tytułu gazety lub czasopisma stanowiący jedną pozycję inwentarzową.

37. **Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający)** to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w okresie sprawozdawczym. Dane o czytelnikach dotyczą osób korzystających z wypożyczalni, tzn. otrzymujących materiały biblioteczne do wykorzystania poza terenem biblioteki. Podstawowym dokumentem służącym do gromadzenia danych o czytelnikach

w bibliotece jest aktualna karta wypożyczeń (karta czytelnika) lub inny dokument służący do rejestracji.

38. Udostępnianie zbiorów, które odbywa się w formie wypożyczeń i udostępnień w czytelni jest prezentowane w podziale na wypożyczenia na zewnątrz i udostępnienia na miejscu. Przez **wypożyczenie** rozumie się udostępnianie materiałów bibliotecznych poza teren biblioteki poszczególnym czytelnikom (osobom fizycznym), natomiast **wypożyczenia międzybiblioteczne** (będące formą wypożyczeń na zewnątrz) obejmują wypożyczenia innym bibliotekom i instytucjom, jak i wypożyczenia z innych bibliotek. W bibliotekach posiadających czytelnie, tj. samodzielne pomieszczenia przystosowane do korzystania ze zbiorów na miejscu, rejestruje się udostępnianie zbiorów. Dane te należy traktować orientacyjnie, gdyż część bibliotek nie prowadzi ewidencji udostępniania zbiorów w czytelni bądź też zamieszcza dane szacunkowe.

Domy kultury, ośrodki kultury, kluby, świetlice

39. Informacje dotyczące działalności domów kultury, ośrodków kultury, klubów i świetlic uzyskiwane są, na podstawie sprawozdawczości na formularzu o symbolu K-07. W sprawozdaniu wykazywane są dane dotyczące posiadania sali widowiskowej wraz z liczbą miejsc, prowadzenia biblioteki oraz pracowni specjalistycznych działających w jednostce. Wykazuje się również liczbę imprez kulturalnych zorganizowanych przez jednostkę i uczestników tych imprez, a także liczbę zespołów artystycznych, kół (klubów) i ich członków, oraz kursów i absolwentów tych kursów. W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej mówi się o głównych zadaniach instytucji kultury, jakimi są domy kultury, ośrodki kultury, świetlice i kluby, których podstawowym celem statutowym jest prowadzenie działalności kulturalnej.

40. **Domy kultury** prowadzą wielokierunkową działalność społeczno-kulturalną. Mieszczą się w odrębnym, specjalnie wzniesionym lub adaptowanym budynku, zazwyczaj z salą widowiskowo-kinową, z odpowiednio przystosowanymi pomieszczeniami i urządzeniami do prowadzenia specjalistycznej działalności kulturalnej.

41. **Ośrodki kultury** (miejskie, miejsko-gminne, gminne) są wielofunkcyjnymi instytucjami społeczno-kulturalnymi integrującymi, wokół wspólnego programu, działalność istniejących w danej miejscowości autonomicznych instytucji kultury

i innych podmiotów prowadzących działalność kulturalną. Centra kultury i sztuki mogą być traktowane jako domy kultury lub ośrodki kultury w zależności od statutowego określenia rodzaju jednostki.

42. **Kluby** są instytucjami prowadzącymi działalność kulturalną w środowisku lokalnym we współpracy z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami: kulturalnymi, społecznymi i politycznymi. Posiadają jedno lub więcej pomieszczeń, odpowiednie wyposażenie (sprzęt audiowizualny, telewizor, prasę itd.). Kluby są otwarte codziennie, jako miejsce organizowania kulturalnego wypoczynku i aktywności społeczności lokalnej. Działalność w klubach prowadzona jest zazwyczaj przez społeczny personel przy pomocy kierownika placówki.

43. **Zespoły artystyczne i koła (kluby)** to zorganizowane grupy prowadzące systematycznie zajęcia o określonym profilu tematycznym, kierowane przez wykwalifikowanych pracowników instytucji kultury. Członkowie zespołów działający w różnych zespołach liczeni są tyle razy, w ilu zespołach uczestniczą. Do składu zespołów artystycznych wliczani są także instruktorzy, korepetytorzy, choreografowie, akompaniatorzy i inne osoby uczestniczące stale w zajęciach zespołów.

Muzea

44. Roczne sprawozdanie Głównego Urzędu Statystycznego na formularzu o symbolu K-02 z działalności muzeów sporządzają muzea i oddziały muzealne, których podstawowym zadaniem jako instytucji kultury jest gromadzenie i upowszechnianie dóbr kultury. W sprawozdaniu wykazywane są informacje o posiadanych zbiorach (według dyscyplin), wystawach organizowanych w kraju i wymianie wystaw z zagranicą, dane o liczbie zwiedzających muzea i wystawy muzealne (sprawozdawczością objęte są także dane o zwiedzających bezpłatnie w ramach „Nocy Muzeów” oraz z okazji innych imprez okolicznościowych), oraz informacje o formach prowadzonej przez muzea działalności oświatowej (odczyty/prelekcje/spotkania, seanse filmowe, koncerty, konkursy, warsztaty, imprezy plenerowe, lekcje muzealne, sesje i seminaria naukowe/sympozja), działalności wydawniczej, imprezach cyklicznych oraz innych formach działalności a także prowadzonych programach badawczych.

45. Działalność muzeów reguluje ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. Zgodnie z art. 1 ustawy – **muzeum** jest jednostką organizacyjną nienastawioną na osiągnięcie

zysku, której celem jest gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.

46. Jako **wystawę organizowaną przez muzeum** i określoną odpowiednim tytułem rozumie się udostępnianie dla publiczności (osób zwiedzających) zestawu zbiorów muzealnych.

47. **Wystawy czasowe** są to wystawy urządzone na czas określony na terenie muzeum i udostępniane jednorazowo.

48. **Wystawy objazdowe** to wystawy zorganizowane przez muzeum i prezentowane poza jego siedzibą w różnych miejscach (miejscowościach). Dane o wystawach objazdowych wykazywane są przez jednostkę, która wystawę udostępnia publiczności i w niniejszej publikacji prezentowane są w tablicach wynikowych jako **wystawy krajowe obce**.

49. **Wystawy stałe** w muzeum, to ekspozycje tematyczne w wydzielonych częściach pomieszczeń muzealnych, salach, działach.

Galerie sztuki

50. Dane o działalności wystawienniczej prowadzonej przez **galerie i salony sztuki** uzyskiwane są na podstawie sprawozdawczości rocznej sporządzonej na formularzu o symbolu K-05. Sprawozdawczością obejmuje się jednostki, których podstawowym (lub jednym z głównych) rodzajem działalności jest organizowanie wystaw. Wśród galerii i salonów sztuki wyodrębniono działalność galerii państwowych i samorządowych oraz innych galerii i salonów sztuki. Nie uwzględnia się tu galerii i salonów sztuki, które są oddziałami muzealnymi, ani jednostek, które zajmują się handlem dziełami sztuki, nie prowadząc przy tym działalności wystawienniczej. Zakres zbieranych informacji obejmuje:

- zbiory własne według dyscyplin eksponatów (co dotyczy tylko galerii państwowych i samorządowych),
- działalność wystawienniczą w kraju i za granicą (wystawy, ekspozycje, zwiedzający),
- inne formy działalności oświatowej (odczyty/prelekcje/spotkania, seanse filmowe, imprezy

muzyczne, konkursy, performance, warsztaty/lekcje) – i ich uczestników,
– działalność wydawniczą.

51. Jako **wystawę** rozumie się zorganizowane na czas określony udostępnianie dla publiczności (osób zwiedzających) zestawu dzieł sztuki, objętych odpowiednim tytułem. Jeden tytuł stanowi jedną wystawę.

52. **Ekspozycją** jest każdorazowe wystawienie w różnych miejscach tego samego zestawu eksponatów pod tym samym tytułem. Ta sama wystawa zaprezentowana np. w muzeum, domu kultury i urzędzie miasta – ma trzy ekspozycje. Wystawa eksponowana tylko w jednym miejscu stanowi jedną ekspozycję. Ze względu na miejsce prezentacji wystaw, jak i kraj pochodzenia ich autorów, wyodrębniono wystawy krajowe, zagraniczne (prezentacja sztuki obcej), międzynarodowe (prezentacja sztuki obcej i polskiej) oraz polskie wystawy za granicą.

Kina

53. Działalność w zakresie kinematografii reguluje ustawa o kinematografii. Prowadzona przez Główny Urząd Statystyczny sprawozdawczość z działalności kin na formularzu oznaczonym symbolem K-08, obejmuje sieć i rodzaje kin, system projekcji, okres prowadzonej działalności oraz liczbę seansów i widzów. Wyodrębniono też informacje o liczbie zrealizowanych seansów filmów produkcji polskiej i liczbie widzów na tych projekcjach. Ponadto od 2010 r. sprawozdawczością objęte są także dane dotyczące innych form działalności kina, tj. odczyty/prelekcje/spotkania, imprezy muzyczne/koncerty, konkursy, imprezy plenerowe. Dział zawiera informacje o działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj nośnika filmu (światłoczuły, magnetyczny, cyfrowy).

54. **Kino** jest to miejsce i zespół urządzeń technicznych służących do publicznego wyświetlania filmu. Wśród kin wydzielono dwie grupy:

1) **kina stałe**, tj. prowadzące działalność w jednym obiekcie przystosowanym na stałe do publicznego wyświetlania filmów z określoną częstotliwością; w grupie tej znajdują się też kina sezonowe/czasowe,

2) **kina ruchome**, tj. prowadzące działalność w różnych miejscach przez ekipy objazdowe.

55. Przez **stałą salę** projekcyjną rozumie się salę własną lub wynajętą na okres przynajmniej półroczny, przystosowaną do realizowania projekcji filmowych, niezależnie od jej podstawowego przeznaczenia. Nie wykazuje się miejsc dostawnych.

56. Kina stałe, które mają więcej niż 3 sale dzielimy w zależności od ich liczby na: **minipleksy**, tj. posiadające od 3 do 7 sal oraz **multipleksy**, tj. posiadające 8 lub więcej sal.

57. Przez **seans** rozumie się ciągłą projekcję filmu pełnometrażowego z nośnika światłoczułego, magnetycznego lub cyfrowego w zamierzonym i z góry określonym czasie trwania. W przypadku projekcji filmu wieloczęściowego podzielonego na odcinki – projekcję każdej części mającej własną czołówkę i określoną długość uważa się za odrębny seans filmowy. W takiej sytuacji, liczbę widzów wykazuje się w sposób analogiczny. Za seans uważa się również wyświetlenie zestawu filmów krótkometrażowych (np. tzw. Poranki dla dzieci). Dane dotyczące kin według okresu ich działalności, obejmują także kina, które w ciągu roku sprawozdawczego zostały zlikwidowane lub zawiesiły swoją działalność.

58. Dane o pełnometrażowych filmach fabularnych nowowprowadzanych na ekrany kin podano na podstawie informacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, zebranych przy pomocy resortowego sprawozdania o symbolu KK-1. Sprawozdanie to obejmuje m.in. informacje dotyczące krajów produkcji nowowprowadzonych filmów oraz dane o liczbie widzów. Zgodnie z ustawą o kinematografii **filmem** jest utwór dowolnej długości, w tym utwór dokumentalny lub animowany, złożony z serii następujących po sobie obrazów z dźwiękiem lub bez dźwięku, utrwalonych na jakimkolwiek nośniku umożliwiającym wielokrotne odtwarzanie, wywołującym wrażenie ruchu i składających się na oryginalną całość, wyrażającą akcję (treść) w indywidualnej formie, a ponadto, z wyjątkiem utworów dokumentalnych i animowanych, przeznaczony do wyświetlania w kinie jako pierwszym polu eksploatacji w rozumieniu przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

59. Zgodnie z ustawą o kinematografii „film uznaje się za film polski, jeżeli jego producentem lub koproducentem jest podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto spełniony jest co najmniej jeden z warunków:

1) autor scenariusza lub adaptowanego utworu literackiego, reżyser oraz wykonawca jednej z głównych ról są obywatelami polskimi, udział środków finansowych

producenta mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w kosztach produkcji filmu stanowi 100%, przy czym środki te, do wysokości 80% kosztów produkcji filmu, muszą być wydatkowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto kopia wzorcowa jest wykonana w języku polskim;

2) autor scenariusza lub adaptowanego utworu literackiego, lub reżyser, lub wykonawca jednej z głównych ról są obywatelami polskimi, udział środków finansowych koproducenta mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w kosztach produkcji filmu stanowi co najmniej 20% przy filmie będącym koprodukcją dwustronną oraz co najmniej 10% przy filmie będącym koprodukcją wielostronną, przy czym środki te, do wysokości 80% kosztów produkcji filmu, muszą być wydatkowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto główna wersja językowa wykonana jest w języku polskim.

OPIEKA ZDROWOTNA

60. Dane o przychodniach prezentuje się łącznie z ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań.

61. Dane o praktykach lekarskich obejmują praktyki lekarskie i stomatologiczne (indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe) realizujące świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych.

TURYSTYKA

62. Informacje o stanie i wykorzystaniu bazy noclegowej turystyki w 2013 r. pochodzą ze stałego badania statystycznego prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny z częstotliwością miesięczną na formularzach KT-1 (Sprawozdanie o wykorzystaniu turystycznego obiektu noclegowego).

63. Począwszy od 2010 r. rozszerzono zakres podmiotowy badania bazy noclegowej — oprócz obiektów zbiorowego zakwaterowania, sprawozdawczością miesięczną na formularzu KT-1 objęto obiekty indywidualnego zakwaterowania (pokoje gościnne/ kwatery prywatne i kwatery agroturystyczne), posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych.

64. Od 2012 r. zmieniono sposób prezentacji danych w opracowaniach wynikowych. Jako „turystyczne obiekty noclegowe” ujęto wszystkie rodzaje obiektów noclegowych (obiekty zbiorowego i indywidualnego zakwaterowania łącznie).

65. Do obliczenia wskaźników charakteryzujących intensywność ruchu turystycznego wykorzystano faktyczną liczbę ludności według stanu w dniu 30 czerwca 2013 r. oraz informacje o powierzchni gmin według stanu w dniu 1 stycznia 2013 r.

66. **Turysta** to osoba podróżująca do miejsca znajdującego się poza jej zwykłym otoczeniem, na czas nie dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy (jeśli podstawowym celem podróży nie jest podjęcie działalności zarobkowej wynagradzanej ze środków pochodzących z odwiedzanego miejsca) oraz korzystająca z zakwaterowania w odwiedzanym miejscu przynajmniej przez jedną noc.

67. **Turystyczny obiekt noclegowy** to każde miejsce zakwaterowania, w którym regularnie bądź sporadycznie nocują turyści.

ROLNICTWO

68. Powszechny Spis Rolny 2010 (PSR 2010) oraz badanie metod produkcji rolnej przeprowadzone zostały od 1 września do 31 października 2010 r. według stanu na 30 czerwca 2010 r. PSR 2010 został przeprowadzony jako:

A. badanie pełne w gospodarstwach rolnych:

1. osób fizycznych o powierzchni użytków rolnych wynoszącej:

a) co najmniej 1 ha,

b) poniżej 1 ha spełniających następujące progi fizyczne: 0,5 ha dla plantacji drzew owocowych, 0,5 ha dla plantacji krzewów owocowych, 0,5 dla warzyw i truskawek gruntowych, 0,5 ha dla chmielu, 0,3 ha dla szkótek sadowniczych i ozdobnych, 0,1 ha dla truskawek gruntowych, 0,1 ha dla warzyw i truskawek pod osłonami, 0,1 ha dla tytoniu, 0,1 ha dla kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami, 10 sztuk dla bydła ogółem, 5 sztuk dla krów ogółem, 50 sztuk dla trzody chlewnej ogółem, 10 sztuk dla loch, 20 sztuk dla owiec ogółem, 20 sztuk dla kóz ogółem, 100 sztuk dla drobiu ogółem oraz 5 sztuk dla koni ogółem.

2. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.

B. badanie reprezentacyjne w gospodarstwach rolnych osób fizycznych o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (innych niż określone w pkt. A.1.b).

69. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą

stanowiąc zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

70. **Powierzchnia gruntów** ogółem oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania - własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel, itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

71. **Powierzchnia zasiewów** to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym. Do powierzchni pod zasiewami nie zaliczamy powierzchni szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, uprawy wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także innych upraw trwałych oraz powierzchni upraw trwałych pod osłonami itp. Nie zalicza się tu powierzchni plantacji drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych, które kwalifikowane są do lasów oraz powierzchni upraw na przyoranie uprawianych, jako plon główny, ponieważ tę powierzchnię zakwalifikowano do gruntów ugorowanych. Do tej powierzchni nie kwalifikuje się również ogrodów przydomowych.

72. Badaniu podlegały **zwierzęta gospodarskie** znajdujące się w gospodarstwie oraz zwierzęta wysłane na redyki, wypasy i do bacówek. Rejestrowane były wszystkie zwierzęta, tj. zarówno stanowiące własność użytkownika gospodarstwa rolnego lub członków jego gospodarstwa domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospodarstwie, tj. przyjęte na wychów, opas itp., niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od jednostek państwowych, spółdzielczych, spółek.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska	(–)	– zjawisko nie wystąpiło.
Zero	(0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
	(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka	(.)	– oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	– oznacza, że wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
„W tym”		– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy ogólnej.

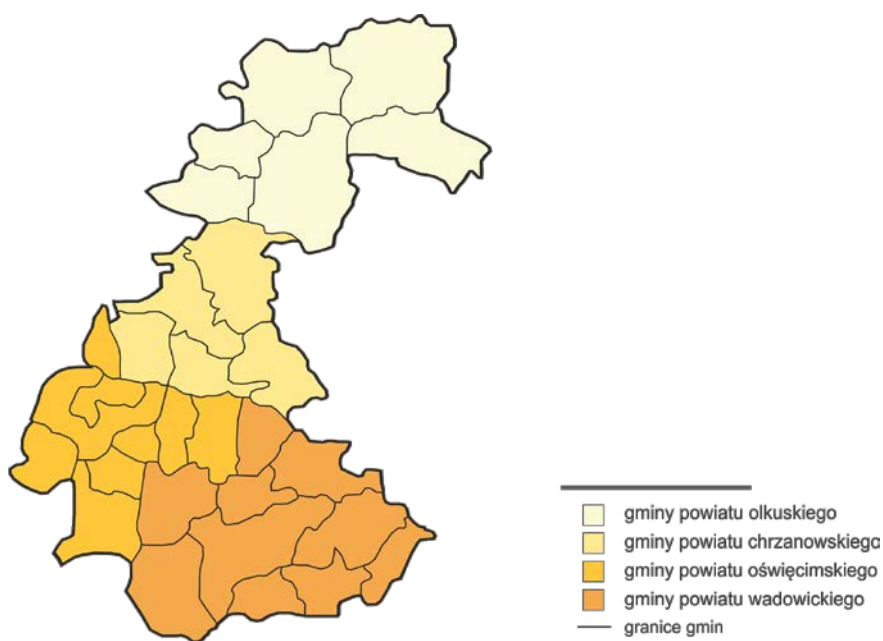
SKRÓTY

tys.	– tysiąc	r.	– rok
mln	– milion	cd.	– ciąg dalszy
zł	– złoty	dok.	– dokończenie
wol	– wolumin	tabl.	– tablica
m	– metr	wykr.	– wykres
m ²	– metr kwadratowy	ust.	– ustęp
km	– kilometr		
km ²	– kilometr kwadratowy		
m ³	– metr sześcienny		
dam ³	– dekametr sześcienny		
hm ³	– hektometr sześcienny		

WPROWADZENIE

Podregion oświęcimski stanowi zachodnią część województwa małopolskiego. Północna część podregionu oświęcimskiego graniczy z 4 powiatami: miechowskim, krakowskim, myślenickim oraz suskim. Zachodnia część podregionu oświęcimskiego, którą tworzy 12 gmin (4 - z powiatu olkuskiego, 3 - z powiatu chrzanowskiego, 4 - z powiatu oświęcimskiego oraz 1 - z powiatu wadowickiego) wyznacza granicę województwa małopolskiego.

Wykr. 0.1. Podregion oświęcimski
Położenie i aktualny podział administracyjny

Źródło: opracowanie własne.

Tabl. 0.1. Wykaz gmin podregionu oświęcimskiego
Stan w dniu 31 XII 2013

Wyszczególnienie	Rodzaj gminy	Powiat
Bukowno.....	miejska	olkuski
Bolesław	wiejska	olkuski
Klucze.....	wiejska	olkuski
Olkusz.....	miejsko - wiejska	olkuski
Trzyciąż	wiejska	olkuski
Wolbrom	miejsko - wiejska	olkuski
Alwernia.....	miejsko - wiejska	chrzanowski
Babice.....	wiejska	chrzanowski
Chrzanów	miejsko - wiejska	chrzanowski
Libiąż	miejsko - wiejska	chrzanowski
Trzebinia.....	miejsko - miejska	chrzanowski
Oświęcim (miasto).....	miejska	oświęcimski
Brzeszcze	miejsko - wiejska	oświęcimski
Chełmek	miejsko - wiejska	oświęcimski
Kęty	miejsko - wiejska	oświęcimski
Osiek	wiejska	oświęcimski
Oświęcim	wiejska	oświęcimski
Polanka Wielka.....	wiejska	oświęcimski
Przeciszów	wiejska	oświęcimski
Zator	miejsko - wiejska	oświęcimski
Andrychów.....	wiejska	wadowicki
Brzeźnica.....	miejska	wadowicki
Kalwaria Zebrzydowska	miejsko - wiejska	wadowicki
Lanckorona.....	wiejska	wadowicki
Mucharz.....	wiejska	wadowicki
Spytkowice	wiejska	wadowicki
Stryszów.....	wiejska	wadowicki
Tomice.....	wiejska	wadowicki
Wadowice	miejsko - wiejska	wadowicki
Wieprz	wiejska	wadowicki

Źródło: opracowanie własne.

Podregion oświęcimski liczy 3 gminy miejskie, 15 gmin wiejskich i 12 gmin miejsko – wiejskich. Na jego terenie znajduje się łącznie 291 miejscowości, w tym 15 miast i 239 wsi. Podregion zajmuje powierzchnię 2040 km², z czego 161 km² stanowią obszary o charakterze miejskim, 875 km² obszary o charakterze wiejskim,

a 1004 km² o charakterze miejsko – wiejskim. Całkowita powierzchnia podregionu oświęcimskiego stanowi 13,4% ogólnej powierzchni województwa małopolskiego.

Tabl. 0.2. Powierzchnia podregionu oświęcimskiego
Stan w dniu 31 XII 2013

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem w km ²
Ogółem	2040
Gminy miejskie	161
Gminy wiejskie.....	875
Gminy miejsko-wiejskie	1004
w tym:	
miasta	334
obszary wiejskie.....	1706

Źródło: opracowanie własne.

ROZDZIAŁ 1. DEMOGRAFIA I RYNEK PRACY

1.1. STAN I STRUKTURA LUDNOŚCI

Na przestrzeni lat 2010 – 2013 notowano nieznaczny spadek liczby ludności zamieszkującej podregion oświęcimski. W końcu 2013 r. obszar ten zamieszkiwało 555,4 tys. osób (16,5% ludności województwa małopolskiego) – w odniesieniu do roku 2010 r. liczba ludności zmniejszyła się o 0,1%.

W analizowanym okresie notowano przewagę liczby kobiet na mężczyznami – udział liczby kobiet w liczbie ludności ogółem oscylował wokół 51,3%. W 2013 r. współczynnik feminizacji tj. liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn, ukształtował się na poziomie 105 i był niższy od wartości dla województwa (106). Najwięcej kobiet na 100 mężczyzn przypadało w gminie miejskiej Oświęcim (111) oraz miejsko-wiejskiej Chrzanów (109), najmniej zaś w gminach wiejskich: Wieprz (97) oraz Mucharz i Trzyciąż (po 99). Odsetek ludności mieszkającej w miastach w 2013 r. wyniósł 47,4%- ludność ta stanowiła 16,1% ludności zamieszkującej miasta województwa małopolskiego.

Tabl. 1.1. Ludność
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Lata					
	2009	2010 ^a		2011	2012	2013
		A	B			
Województwo małopolskie						
Ogółem (w tys.).....	3298,3	3310,1	3336,7	3346,8	3354,1	3360,6
w tym kobiety (w tys.).....	1700,2	1706,1	1717,3	1722,7	1727,1	1730,3
Miasta (w tys.).....	1624,8	1627,8	1640,3	1641,9	1639,2	1637,3
Wieś (w tys.).....	1673,4	1682,3	1696,4	1704,9	1714,9	1723,3
Ludność na 1km ²	217	218	220	220	221	221
W tym podregion oświęcimski						
Ogółem (w tys.).....	551,1	551,5	556,2	556,0	555,9	555,4
w tym kobiety (w tys.).....	282,9	283,2	284,8	284,8	285,0	284,8
Miasta (w tys.).....	265,2	264,3	267,2	265,9	264,8	263,5
Wieś (w tys.).....	285,8	287,2	289,0	290,1	291,1	291,9
Ludność na 1km ²	270	270	273	273	273	272

a Patrz uwagi ogólne ust. 1 na str. 15.

Źródło: opracowanie własne.

W 2013 r. 50,1 tys. osób, tj. 9,0% ludności podregionu oświęcimskiego, zamieszkiwało gminy miejskie (Oświęcim oraz Bukowno). Ludność ta stanowiła jednocześnie 4,3% ludności gmin miejskich całego województwa. Do grupy największych pod względem liczby ludności gmin wiejskich w 2013 r. należały gminy: Oświęcim (skupiał 13,4% ludności gmin wiejskich podregionu oświęcimskiego), Klucze (11,5%) oraz Wieprz (9,0%). W grupie gmin miejsko-wiejskich najwięcej osób skupionych było w Olkuszu (13,4% ludności gmin miejsko-wiejskich podregionu), Chrzanowie (13,0%) i Andrychowice (11,8%).

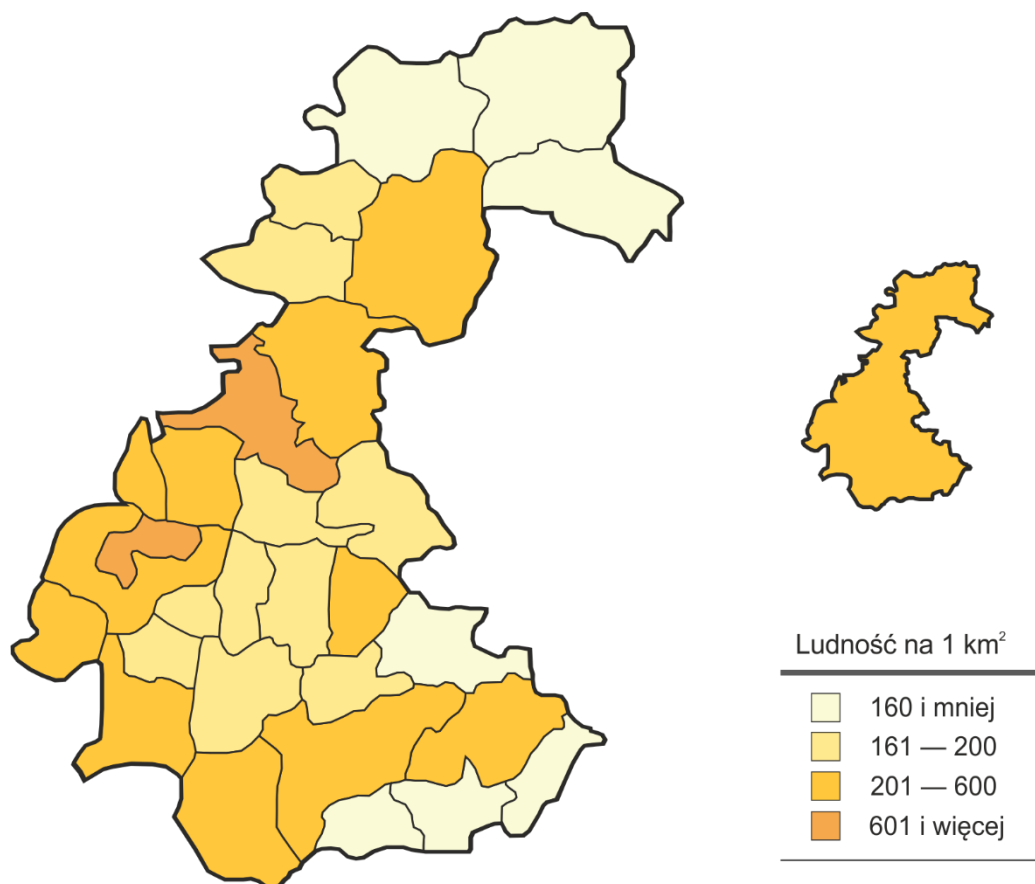
Tabl. 1.2. Ludność według typu gmin w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ludność	
	w tys.	w % ogółu
Województwo małopolskie		
Ogółem	3360,6	100,0
Gminy miejskie.....	1169,0	34,8
Gminy wiejskie.....	1194,3	35,5
Gminy miejsko-wiejskie.....	997,3	29,7
W tym podregion oświęcimski		
Ogółem	555,4	100,0
Gminy miejskie.....	50,1	9,0
Gminy wiejskie	133,4	24,0
Gminy miejsko-wiejskie.....	371,9	67,0

Źródło: opracowanie własne.

W 2013 r. w przeliczeniu na 1km² powierzchni podregionu oświęcimskiego przypadło średnio 272 osób wobec 221 osób w województwie i 123 osób w kraju. Najwyższa gęstość zaludnienia wystąpiła w gminie miejskiej Oświęcim (1322). Do gmin miejsko-wiejskich z najwyższą gęstością zaludnienia należały: Chrzanów (609), Chelmek (477) i Brzeszcze (476). Najslabiej zaludnione gminy podregionu to gminy wiejskie: Trzyciąż (74), Mucharz (108) i Klucze (128). Największe zmiany gęstości zaludnienia na przestrzeni lat 2010 – 2013 obserwowano w gminie miejskiej Oświęcim i Chrzanowie, gdzie w odniesieniu do roku 2010, w przeliczeniu na 1km² powierzchni gminy w 2013 r. przypadło odpowiednio mniej o 27 i 9 osób. W gminach wiejskich Oświęcim oraz Tomice, na przestrzeni wspomnianych trzech lat, gęstość zaludnienia wzrosła odpowiednio o 5 i 4 osoby na 1km² powierzchni gminy.

Wykr. 1.1. Gęstość zaludnienia w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

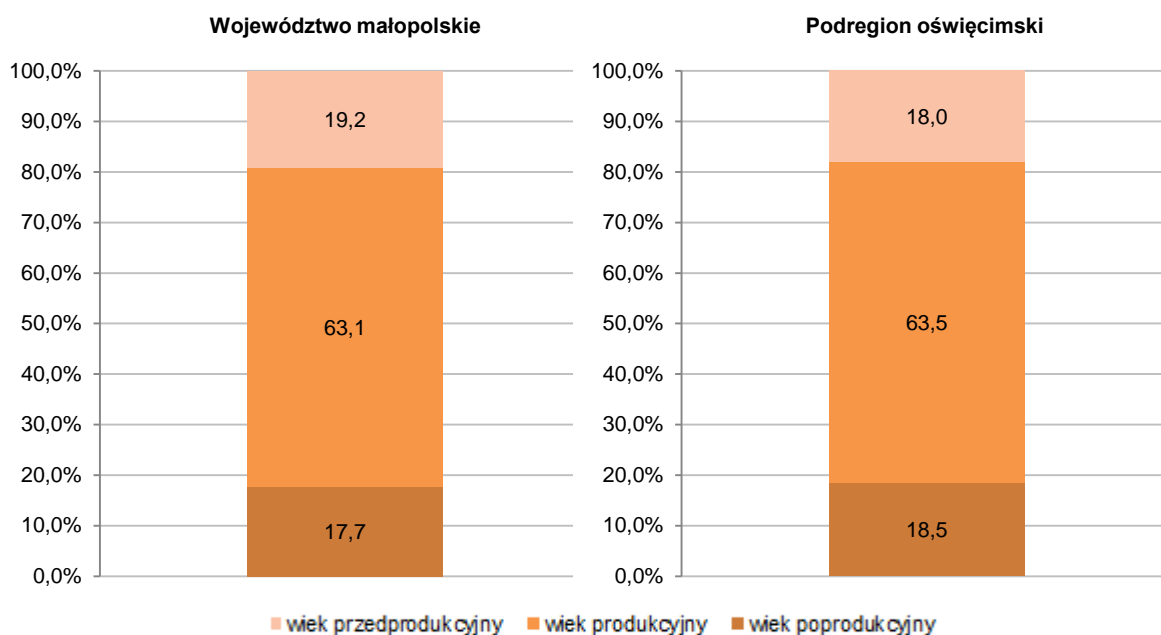

Źródło: opracowanie własne.

Liczba ludności w wieku produkcyjnym (kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni – 18-64 lata) w 2013 r. wyniosła 352,4 tys., a jej udział w ludności ogółem podregionu oświęcimskiego był wyższy niż w województwie o 0,4 p. proc. i wyniósł 63,5%. Największy odsetek ludności w wieku produkcyjnym w ludności ogółem podregionu odnotowano w gminach miejsko-wiejskich: Libiąż (65,1%), Olkusz i Alwernia (po 64,7%), najmniejszy zaś na terenie gminy wiejskiej Trzyciąż (60,2%) oraz miasta Oświęcim (60,8%).

Spśród ludności w wieku zdolności do pracy, 134,0 tys. (38,0%) stanowiły osoby w wieku niemobilnym, tj. powyżej 44 roku życia. Mężczyźni w wieku zdolności do pracy, w liczbie 186,6 tys., stanowili 52,9% liczby ludności podregionu w wieku produkcyjnym – najwyższy odsetek mężczyzn odnotowano w gminie wiejskiej Wieprz (54,4%) i Mucharz (54,3%), najmniejszy zaś w gminie Lanckorona (51,9%) i Polanka Wielka (52,0%).

Wykr. 1.2. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

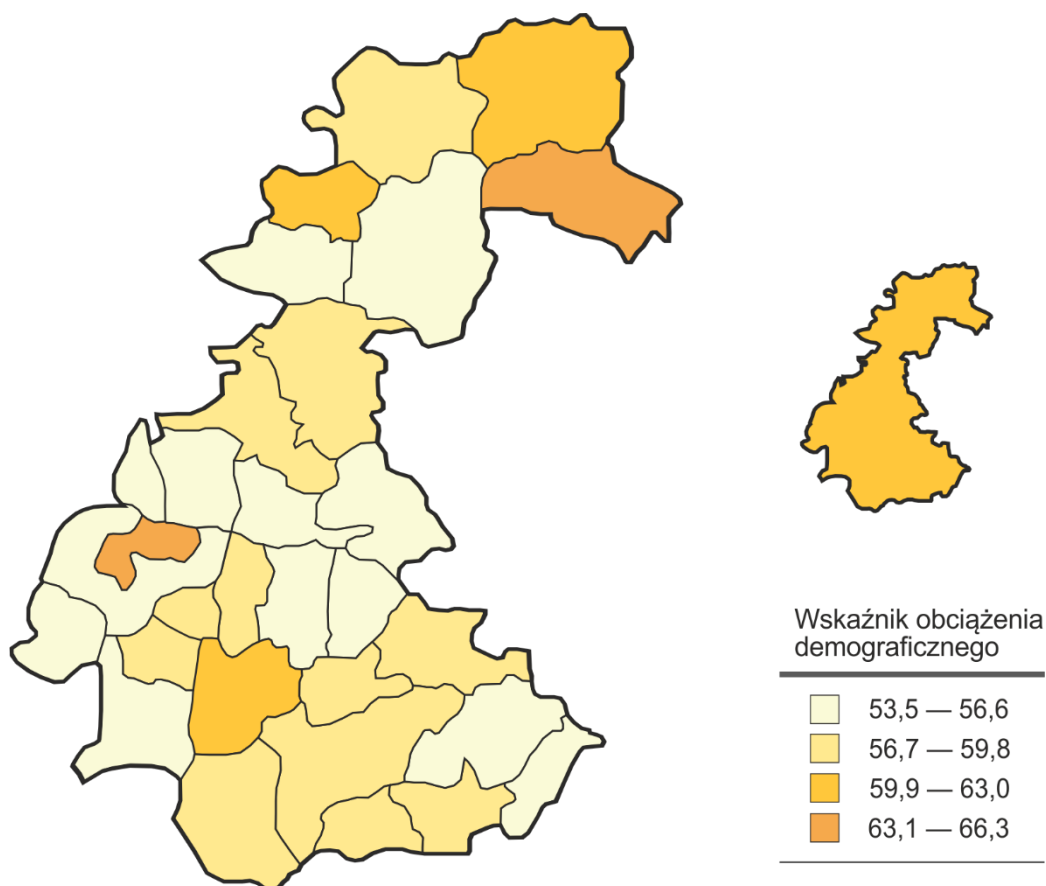
Źródło: opracowanie własne.

W 2013 r. współczynnik obciążenia demograficznego, wyrażony jako liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym, wyniósł 57,6, co wskazuje na bardziej korzystną relację ludności według ekonomicznych grup wieku niż miało to miejsce w skali województwa (58,5).

Gminy ze wspomnianym już najwyższym odsetkiem ludności w wieku produkcyjnym w ludności ogółem danej jednostki terytorialnej należały do grupy gmin o najniższym współczynniku obciążenia demograficznego tj.: gminy miejsko-wiejskie Libiąż (53,5%), Olkusz (54,6%), Alwernia i Brzeszcze (po 54,7%). Z kolei najwięcej osób w wieku przed- i poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało w gminie Trzyciąż (66,1%) oraz mieście Oświęcim (64,5%).

W 2013 r. korzystniejsza relacja liczby ludności w wieku produkcyjnym do liczby osób w wieku nieprodukcyjnym w stosunku do roku 2010 wystąpiła m.in. w gminach Polanka Wielka czy Spytkowice- wskaźnik obciążenia demograficznego był niższy odpowiednio o 3,8 oraz 2,1 punkta. Wyższy niż w 2010 r. wskaźnik odnotowano w gminach Olkusz (więcej o 5,4 punkta), Klucze (4,2) oraz Chrzanów (4,0).

Wykr. 1.3. Wskaźnik obciążenia demograficznego w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Źródło: opracowanie własne.

Mediana wieku dla ludności zamieszkującej podregion oświęcimski w 2013 r. wyniosła 38,6 lat, co oznacza, że połowa osób przekroczyła wiek 38,6 lat, druga połowa natomiast tej granicy jeszcze nie przekroczyła. Kobiety były starsze od mężczyzn – mediana wieku kobiet wyniosła 38,3 lat wobec 36,6 dla mężczyzn. Dla porównania, w województwie małopolskim średni wiek ludności wyniósł w 2013 r. 37,3 lat (38,5 lat dla kobiet, 36,2 dla mężczyzn).

Podregion oświęcimski cechował niższy, niż dla województwa, udział ludności w wieku do 14 lat włącznie w ludności ogółem podregionu. W 2013 r. osoby te stanowiły 14,9% ludności analizowanego obszaru, podczas gdy w województwie odsetek ten wyniósł 15,8%. Spośród ludności zamieszkującej podregion oświęcimski, 15,1% osób znajdowało się w kategorii wiekowej 65 lat i więcej, przy niższym odsetku ludności starszej w województwie małopolskim na poziomie 14,5%.

Tabl. 1.3. Ludność według biologicznych i edukacyjnych grup wieku w 2013 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Województwo małopolskie		Podregion oświęcimski	
	w tys.	w % ogółu	w tys.	w % ogółu
Biologiczne grupy wieku	3360,6	100,0	555,4	100,0
0-14 lat.....	531,6	15,8	82,5	14,9
15-64.....	2341,9	69,7	389,3	70,1
65 lat i więcej.....	487,1	14,5	83,6	15,1
Edukacyjne grupy wieku	863,5	100,0	134,8	100,0
3-6 lat.....	153,4	17,8	24,0	17,8
7-12.....	200,8	23,2	31,2	23,1
13-15.....	108,2	12,5	16,8	12,5
16-18.....	116,5	13,5	18,0	13,4
19-24 lata.....	284,6	33,0	44,7	33,2

Źródło: opracowanie własne.

Według stanu z końca grudnia 2013 r. podregion oświęcimski zamieszkiwało 134,8 tys. ludności w wieku edukacyjnym tj. 3-24 lata, co stanowiło 24,3% ludności tego obszaru. Osoby należące do najmłodszej (3-6 lat) oraz najstarszej grupy edukacyjnej (19-24 lata) stanowiły odpowiednio 15,6% i 15,7% ludności danej grupy edukacyjnej w województwie. Odsetek ludności w pozostałych edukacyjnych grupach wieku podregionu przedstawiał się następująco: 7-12 lat – 15,5%, 13-15 lat – 15,6%, 16-18 lat – 15,5%.

1.2.RUCH NATURALNY

W latach 2009 – 2011 podregion oświęcimski cechował się nadwyżką liczby urodzeń żywych nad zgonami, co przełożyło się na dodatni przyrost naturalny w tym okresie. W 2012 i 2013 r. odnotowano ujemny przyrost naturalny na poziomie odpowiednio minus 32 i minus 128.

W każdym z analizowanych lat niekorzystne zjawisko demograficzne w postaci nadwyżki zgonów nad urodzeniami występowało w gminach miejsko-wiejskich: Alwernia, Chrzanów, Trzebinia i Wolbrom, gminie wiejskiej Bolesław oraz mieście Oświęcim. Dodatni przyrost naturalny występował w gminach powiatu wadowickiego (poza gminą Stryszów) oraz w gminach Libiąż, Kęty, Osiek oraz Zator.

W 2013 r. współczynnik urodzeń (liczba urodzeń w przeliczeniu na 1000 ludności) w podregionie oświęcimskim wyniósł 9,6‰ i był niższy od wartości dla województwa małopolskiego (10,2‰). Największy współczynnik odnotowano na terenie gmin Polanka Wielka (13,2‰) oraz Osiek (11,9‰). Z kolei najmniej urodzeń na 1000 ludności przypadało na gminy Chełmek (6,7‰) oraz Bolesław (7,5‰).

Tabl. 1.4. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności

Wyszczególnienie	Lata					
	2009	2010 ^a		2011	2012	2013
		A	B			
Województwo małopolskie						
Urodzenia żywe.....	11,3	11,2	11,1	10,6	10,5	10,2
Zgony.....	9,1	9,0	8,9	8,9	9,1	9,0
Przyrost naturalny.....	2,3	2,2	2,2	1,7	1,4	1,2
Małżeństwa.....	6,6	6,2	6,1	5,5	5,4	4,9
W tym podregion oświęcimski						
Urodzenia żywe.....	10,5	10,8	10,7	9,9	9,9	9,6
Zgony.....	9,5	9,5	9,5	9,6	10,0	9,8
Przyrost naturalny.....	1,0	1,2	1,2	0,4	-0,1	-0,2
Małżeństwa.....	6,7	6,3	6,2	5,6	5,5	5,0

a Patrz uwagi ogólne ust. 1 na str. 15.

Źródło: opracowanie własne.

W każdym z analizowanych lat w podregionie oświęcimskim notowano niższy niż w województwie przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 ludności. W 2013 r. wskaźnik osiągnął wartość minus 0,2 wobec 1,2 w województwie. Najwyższy przyrost naturalny na 1000 ludności odnotowano na terenie gmin: Polanka Wielka (4,9), Tomice (3,9) oraz Mucharz (2,7). Dla porównania, skala ujemnych wartości wskaźnika przedstawiała się następująco: Bolesław (minus 3,7), miasto Oświęcim (minus 3,4) oraz Alwernia (minus 3,3). Wartość najbardziej zbliżoną do wskaźnika dla województwa posiadała gmina wiejska Oświęcim oraz Zator (po 1,0).

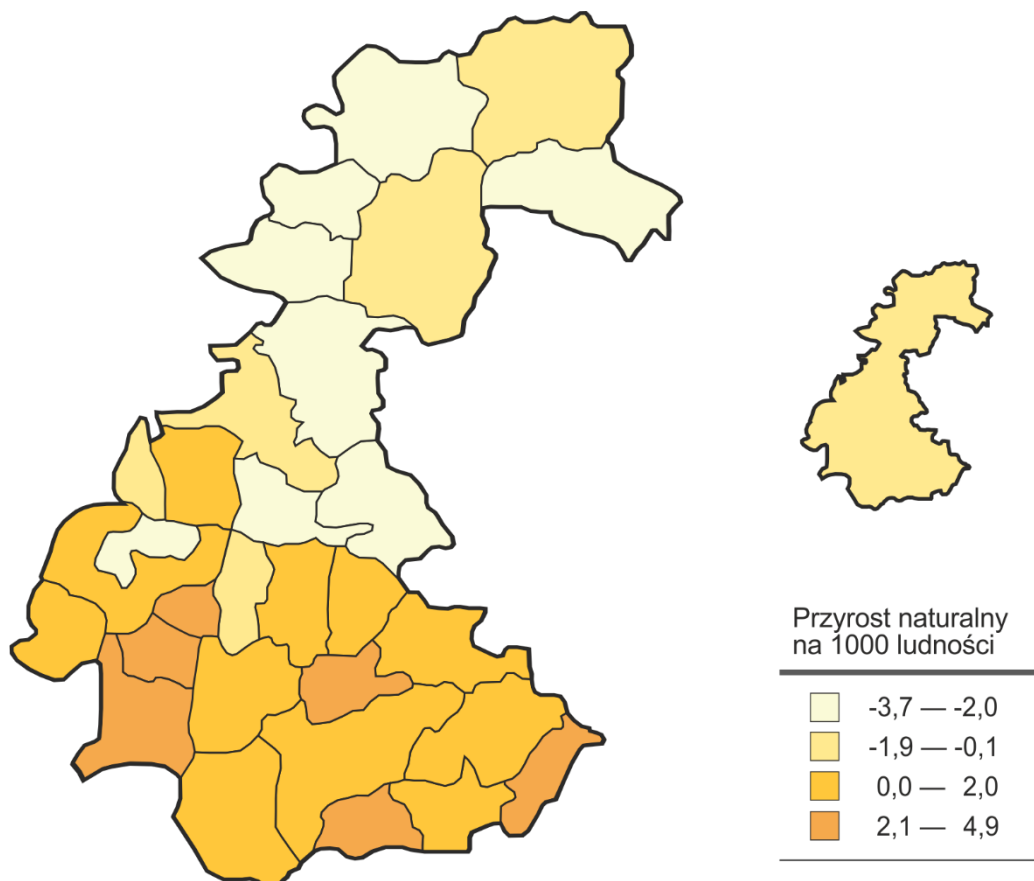
Prognoza¹ ludności dla podregionu oświęcimskiego wskazuje, że w 2020 r. liczba ludności tego obszaru będzie niższa o 1,0% w odniesieniu do roku 2013, a w perspektywie kolejnych piętnastu lat populacja ludności będzie się nadal zmniejszać - w roku 2035 wyniesie 522,2 tys. (mniej o 3,9% niż w 2013 r.).

Postępować będzie również proces starzenia się społeczeństwa. W 2013 r. odsetek ludności w wieku 65 lat i więcej wyniósł 15,1% ogółu ludności podregionu.

¹Dane o prognozie liczby ludności pochodzą z Banku Danych Lokalnych, <http://www.stat.gov.pl/bdl>, według stanu w dniu 1 VI 2015 r.

Według szacunków, udział ludności tej grupy wiekowej będzie się systematycznie zwiększał, by w 2035 r. osiągnąć 25,8%. Przełoży się to na wskaźnik obciążenia demograficznego – w roku 2035 na każde 100 osób w wieku produkcyjnym będą przypadły 63,3 osoby w wieku nieprodukcyjnym, o 5,7 punktów więcej niż miało to miejsce w 2013 r.

Wykr. 1.4. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne.

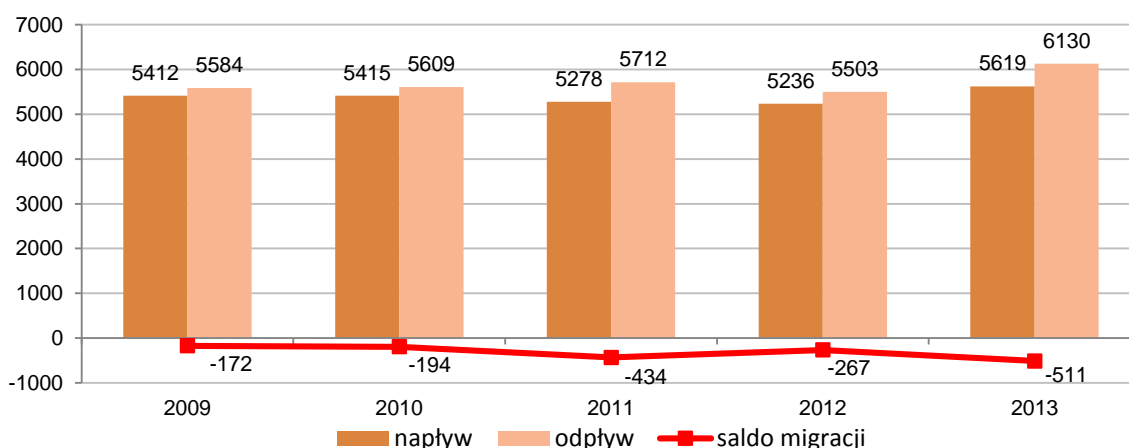
W latach 2009 – 2013 na terenie podregionu oświęcimskiego odnotowano spadek liczby zawartych małżeństw. W 2013 r. liczba zawartych małżeństw wyniosła 2,8 tys. i była niższa o 25,0% w odniesieniu do 2009 r. W przeliczeniu na 1000 ludności podregionu oświęcimskiego w 2013 r. przypadało 5,0 nowo zawartych małżeństw, więcej niż w województwie o 0,1 punkta. Najwyższym wskaźnikiem wyróżniały się gminy: Polanka Wielka (6,6), Spytkowice (6,3) oraz Trzyciąż (6,1), zaś najniższy wskaźnik odnotowano w gminie Lanckorona (3,4), Klucze i Bolesław (3,8).

1.3.MIGRACJE

W latach 2009 – 2013 w podregionie oświęcimskim zanotowano nadwyżkę osób wymeldowanych nad zameldowanymi na pobyt stały, co przełożyło się na ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych (minus 511 w 2013 r.). W latach 2009 i 2010 odnotowano nadwyżkę liczby zameldowań z zagranicy nad wymeldowaniami za granicę, jednak począwszy od 2011 r. saldo migracji zagranicznych było ujemne i wyniosło minus 209 w 2013 r.

W każdym z analizowanych lat ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały występowało na terenie gmin: Chrzanów, Bukowno, Olkusz, miasto Oświęcim, Brzeszcze, Andrychów i Wadowice. Dodatkowo saldo w badanym okresie cechowało następujące gminy: Babice, Trzebinia, Bolesław, Klucze, Oświęcim, Brzeźnica, Mucharz, Spytkowice i Tomice.

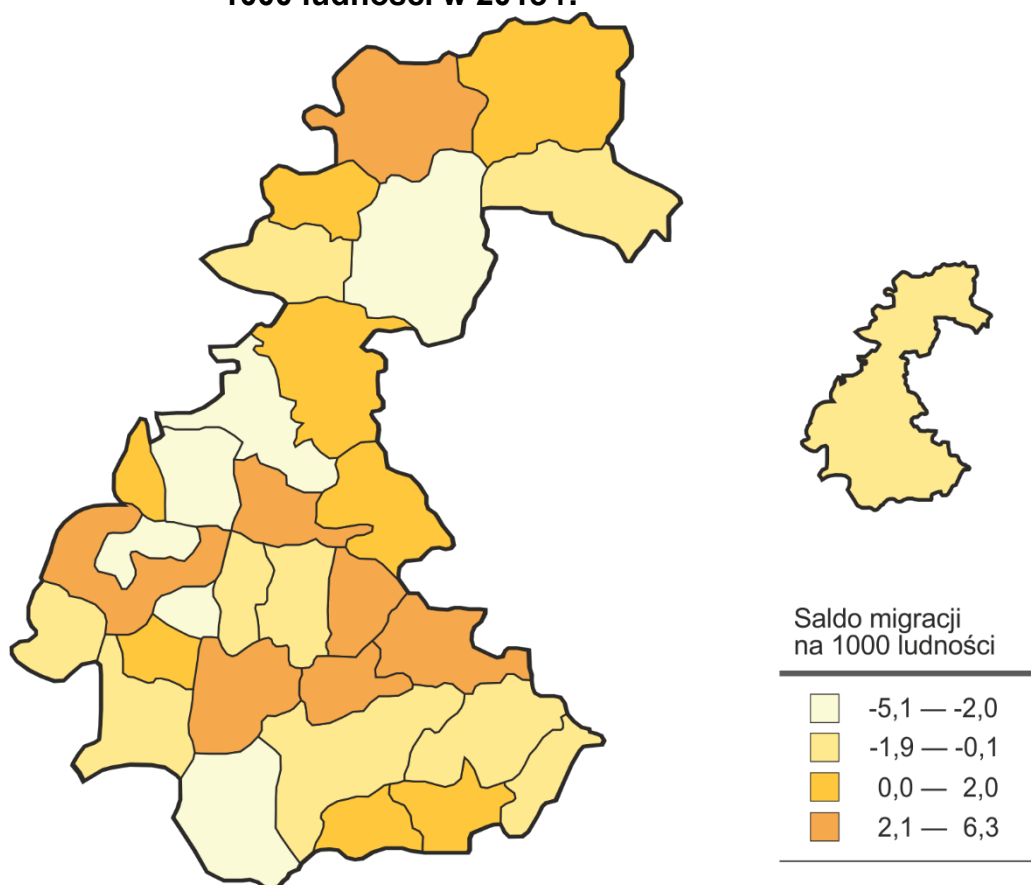
Wykr. 1.5. Migracje na pobyt stały i saldo migracji

Źródło: opracowanie własne.

W 2009 r. w podregionie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności wyniosło minus 0,3 (1,3 w województwie małopolskim). W 2013 r. połowa gmin tworzących podregion oświęcimski cechowała się ujemnym saldem migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności. Najniższy wskaźnik wystąpił w gminach Libiąż i Olkusz (po minus 5,1) oraz Polanka Wielka (minus 4,9). Natomiast największa przewaga napływu ludności nad odpływem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wystąpiła w gminach: Babice (6,3) oraz Oświęcim i Brzeźnica (po 5,4).

Wykr. 1.6. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne.

1.4. PRACUJĄCY

W roku 2009 udział liczby pracujących w podregionie oświęcimskim w liczbie pracujących w województwie wyniósł 15,4% i systematycznie zmniejszał się kolejnych latach – do poziomu 14,5% w 2013 r. W 2009 r. liczba pracujących w podregionie wyniosła 105,7 tys. osób – w kolejnych dwóch latach rosła i wyniosła 106,0 tys. w 2011 r. Pomimo spadku liczby pracujących w 2012 r., w roku 2013 odnotowano jej wzrost do poziomu 104,8 tys. (o 1,1% mniej niż w 2011 r.).

Pośród pracującej ludności podregionu przeważali mężczyźni. W 2013 r. odsetek mężczyzn wyniósł 51,5%. Najwyższy odsetek mężczyzn pośród ludności pracującej podregionu wystąpił w gminach: Bolesław (72,0%) oraz Brzeszcze (64,5%). Gminami charakteryzującymi się najwyższym udziałem kobiet w liczbie pracujących były: Osiek (69,8%) oraz Babice (65,3%).

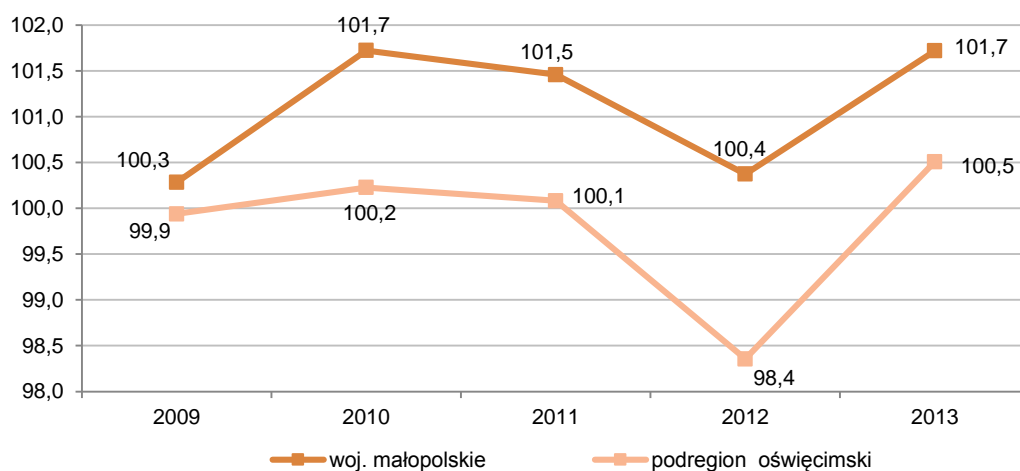
W 2013 r. blisko połowę ludności pracującej podregionu (49,0%) skupiały gminy: Chrzanów (11,0%), miasto Oświęcim i Wadowice (po 10,8%), Olkusz (9,3%) oraz Andrychów (7,1%). Najniższy odsetek pracujących odnotowano w gminach wiejskich: Polanka Wielka i Mucharz (po 0,3%), Przeciszów oraz Stryszów (po 0,4%), natomiast gminą wiejską z najwyższym odsetkiem ludności pracującej w liczbie pracujących w podregionie był Bolesław (2,4%).

Tabl. 1.5. Pracujący w głównym miejscu pracy
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Lata				
	2009	2010	2011	2012	2013
Województwo małopolskie					
Ogółem	684178	695967	706124	708759	720942
w tym kobiety.....	341216	347019	350530	353844	363839
w % ogółu.....	49,9	49,9	49,6	49,9	50,5
Dynamika (rok poprzedni=100)..	100,3	101,7	101,5	100,4	101,7
W tym podregion oświęcimski					
Ogółem	105689	105928	106015	104272	104802
w tym kobiety.....	50676	51169	50741	50041	50838
w % ogółu.....	47,9	48,3	47,9	48,0	48,5
Dynamika (rok poprzedni=100)..	99,9	100,2	100,1	98,4	100,5

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.
Ź r ó d ł o: opracowanie własne.

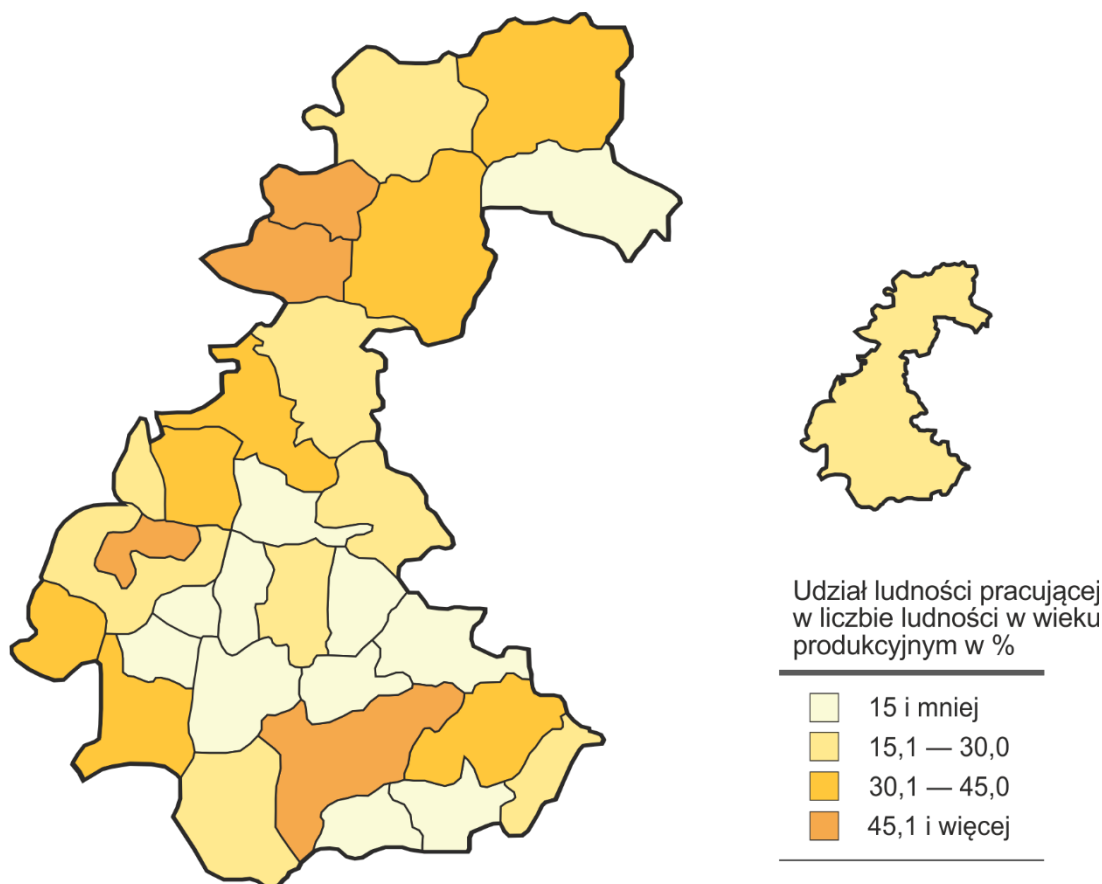
Wykr. 1.7. Dynamika liczby pracujących
Rok poprzedni=100

Ź r ó d ł o: opracowanie własne.

Wykr. 1.8. Udział ludności pracującej w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2013 r.

Stan w dniu 31 XII

Źródło: opracowanie własne.

W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym liczba pracujących w podregionie w latach 2009 – 2013 wahała się między 294 a 298 osób. Wskaźnik przyjmował wartości niższe niż dla województwa (340 w 2013 r.). Najwyższy wskaźnik odnotowano w następujących gminach: Bolesław (508), Bukowno (496), Wadowice (473) oraz miasto Oświęcim (469).

Z kolei najmniej pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym przypadło w następujących gminach wiejskich: Brzeźnica (86), Przeciszów (88), Osiek (96), Stryszów (97). W całym okresie objętym analizą tylko w jednej gminie z roku na rok notowano niższy wskaźnik – w gminie miejsko-wiejskiej Chełmek. W przypadku pozostałych jednostek terytorialnych wskaźnik ulegał wahaniom.

1.5. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI

W latach 2009 – 2012 na terenie podregionu oświęcimskiego, podobnie jak w województwie, notowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W 2009 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 24,1 tys. osób. W roku 2010 ich liczba zwiększyła o 7,7% (w skali województwa wzrost o 9,4%), natomiast w 2012 r. była wyższa od zanotowanej w 2009 r. o 21,6% (wzrost o 24,0% w województwie). W 2013 r. w podregionie zarejestrowanych było 29,0 tys. osób bezrobotnych – o 0,9% mniej niż w roku 2012 r. i jednocześnie o 20,6% więcej niż w 2009 r.

Udział bezrobotnych podregionu oświęcimskiego w ogóle bezrobotnych województwa małopolskiego wahał się między 18,5% w 2009 r. a 17,7% w 2013 r. W zbiorowości osób bezrobotnych podregionu przeważały kobiety. W roku 2009 stanowiły one 54,7% ogółu bezrobotnych. W kolejnych latach udział ten nie przekraczał 57% i wyniósł 53,0% w 2013 r.

Tabl. 1.6. Bezrobotni zarejestrowani
Stan w dniu 31 XII

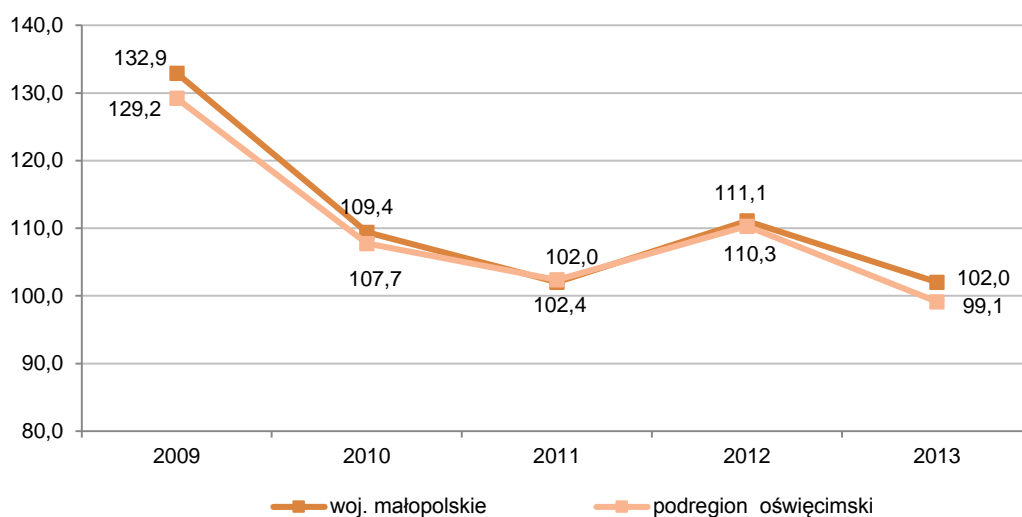
Wyszczególnienie	Lata				
	2009	2010	2011	2012	2013
Województwo małopolskie					
Ogółem.....	130007	142221	145094	161161	164434
w tym kobiety.....	67620	75517	78803	84177	84534
w % ogółu.....	52,0	53,1	54,3	52,2	51,4
Dynamika (rok poprzedni=100)..	132,9	109,4	102,0	111,1	102,0
W tym podregion oświęcimski					
Ogółem.....	24079	25942	26555	29291	29035
w tym kobiety.....	13163	14338	15061	15946	15380
w % ogółu.....	54,7	55,3	56,7	54,4	53,0
Dynamika (rok poprzedni=100)..	129,2	107,7	102,4	110,3	99,1

Źródło: opracowanie własne.

W 2013 r. w gminach miejsko-wiejskich zarejestrowanych było 69,4% bezrobotnych, z tego największy udział przypadł na Olkusz (11,7%), Chrzanów (10,1%) i Andrychów (8,9%). Gminy miejskie Bukowno i Oświęcim skupiały 9,0% osób bezrobotnych podregionu oświęcimskiego, gminy wiejskie – pozostałe 21,6% zbiorowości osób bezrobotnych.

W pięciu gminach tworzących podregion oświęcimski w każdym kolejnym roku notowano przyrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych. Do tej grupy gmin należało miasto Oświęcim oraz Zator, Spytkowice Stryszów i Tomice.

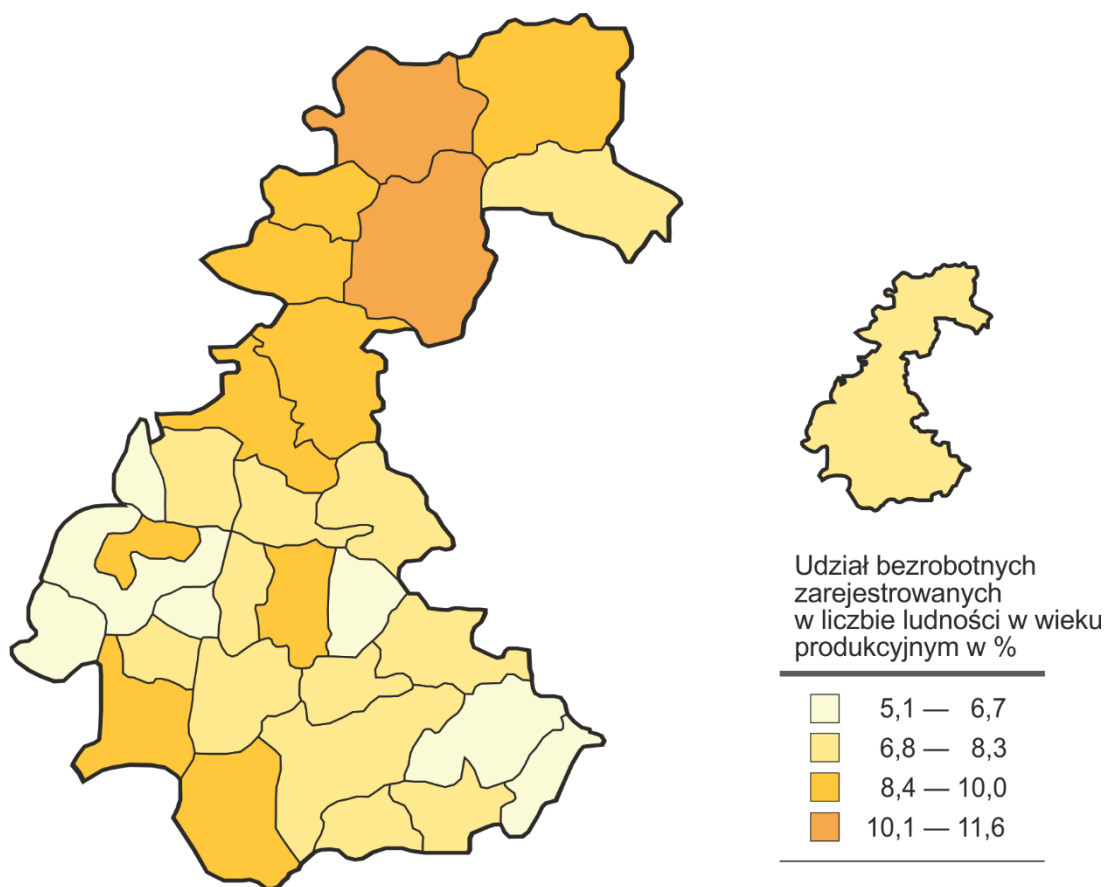
Wykr. 1.9. Dynamika liczby bezrobotnych zarejestrowanych
Rok poprzedni=100

Źródło: opracowanie własne.

W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w podregionie oświęcimskim w 2013 r. przypadają 82 osoby bezrobotne. Wskaźnik przewyższał wartość dla województwa (78 osób), ale był jednocześnie niższy od wskaźnika dla kraju (88 osób). Do grupy jednostek terytorialnych o najniższej wartości wskaźnika zaliczały się: Polanka Wielka (51), Brzeszcze (52) oraz gmina wiejska Oświęcim (54). Z kolei najwięcej osób bezrobotnych na 1000 ludności w wieku produkcyjnym odnotowano w gminach Klucze (113) oraz Olkusz (105).

Wykr. 1.10. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Źródło: opracowanie własne.

ROZDZIAŁ 2. POTENCJAŁ GOSPODARCZY

Podregion oświęcimski, jako oddzielna struktura funkcjonalna o wyraźnie odrębnym charakterze i specyficznych warunkach rozwoju przedsiębiorczości, może być rozpatrywany pod względem własnego potencjału gospodarczego. Na szczególną analizę zasługuje tu rola handlu i sektora przemysłowego w gospodarce obszaru.

2.1. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Według stanu w dniu 31 XII 2013 r. w krajowym rejestrze urzędowym REGON zarejestrowanych było 53,7 tys. podmiotów gospodarki narodowej z terenu podregionu oświęcimskiego¹. Stanowiło to 16,8% wszystkich podmiotów zarejestrowanych w województwie małopolskim.

Liczba podmiotów gospodarczych na terenie podregionu oświęcimskiego w latach 2009 – 2013 systematycznie rosła, za wyjątkiem roku 2011, który przyniósł spadek liczby podmiotów (o 2,2%). Trend wzrostowy kontynuowany był od 2012 r. (wzrost o 1,9%), osiągając poziom 0,7% w 2013 r., wobec 2,2% średnio w województwie.

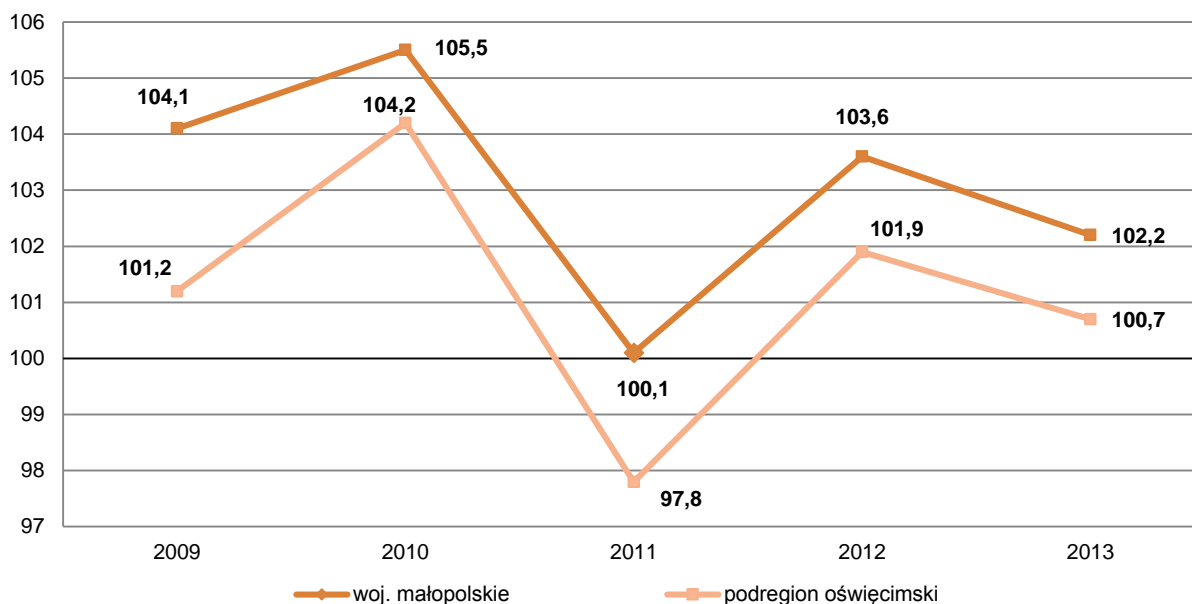
W końcu 2013 r. liczba zarejestrowanych podmiotów była o 4,6% wyższa niż na początku badanego okresu, w 2009 r. Dla porównania, dla całego województwa wzrost liczby podmiotów w analogicznym okresie wyniósł 11,8%. Na zwiększenie ogólnej liczby podmiotów w podregionie wpłynął sektor prywatny, który powiększył się w badanym okresie o 4,8% podczas gdy w sektorze publicznym ubyło 0,2% podmiotów.

W okresie lat 2009-2013 dynamika liczby podmiotów podregionu oświęcimskiego była niższa od wojewódzkiej i zmieniała się do niej analogicznie, stale zachowując zbliżony dystans i podlegając podobnym do niej wahaniom, z wyraźnym spadkiem tempa wzrostu liczby podmiotów gospodarczych w 2011 r. włącznie. W ujęciu przestrzennym, największy wzrost liczby podmiotów w badanym

¹ Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne oraz jednostek lokalnych.

okresie odnotowano na obszarze gmin: Spytkowice (18,5%), Oświęcim (15,7%), Polanka Wielka (14,2%) i Osiek (14,1%), najmniejszy zaś w gminach: Wolbrom (0,2%), Brzeszcze (1,8%) i Chrzanów (1,2%). W gminach: Kalwaria Zebrzydowska i Olkusz liczba zarejestrowanych podmiotów w stosunku do 2009 r. zmniejszyła się w 2013 r. odpowiednio o 0,8% i 0,3%.

Wykr. 2.1. Dynamika liczby podmiotów gospodarczych
Rok poprzedni = 100

Źródło: opracowanie własne.

Największa liczba jednostek zarejestrowana była na terenie gmin: Olkusz (10,9% ogółu), Chrzanów (9,0%) i Wadowice (8,5%) oraz miasta Oświęcim (8,1%), a więc skupiała się wokół głównych ośrodków miejskich obszaru. Najmniejszą liczbę zarejestrowanych podmiotów odnotowano w gminach: Mucharz i Polanka Wielka (po 0,6%). Ponad 2/3 (70,1%) podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w podregionie funkcjonowało w gminach miejsko-wiejskich.

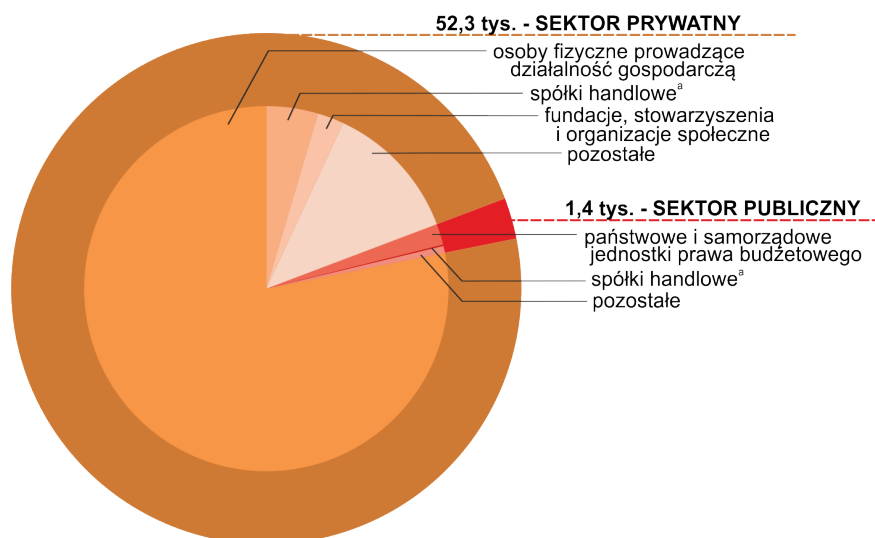
Tabl. 2.1. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Lata				
	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem.....	51305	53443	52278	53289	53673
Gminy miejskie.....	5254	5528	5315	5445	5465
Gminy wiejskie.....	9663	10250	10126	10409	10581
Gminy miejsko-wiejskie.....	36388	37665	36837	37435	37627

Źródło: opracowanie własne.

Wykr. 2.2. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według sektorów własności

Stan w dniu 31 XII

a W tym spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego.

Źródło: opracowanie własne.

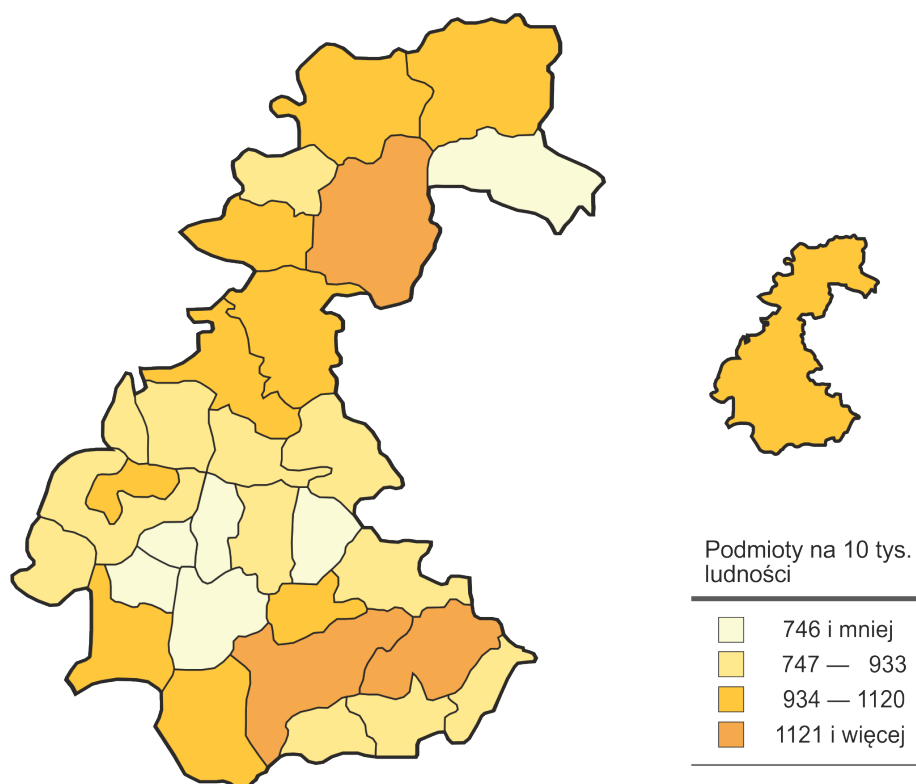
Sektor prywatny skupiał aż 97,4% ogółu podmiotów działających w podregionie oświęcimskim. W ujęciu przestrzennym, największym udziałem sektora prywatnego charakteryzowały się gminy: Oświęcim (98,5%), Andrychów (98,4%) i Alwernia (98,0%), najmniejszym natomiast, a co za tym idzie największym udziałem sektora publicznego – gminy: Wieprz (95,6%), Chelmek (95,7%) i Przeciszów (95,8%).

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 78,1% ogółu podmiotów zarejestrowanych na terenie podregionu oświęcimskiego. Odsetek tego typu jednostek w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów w poszczególnych gminach wahał się od 64,4% w mieście Oświęcimiu do 87,6% w gminie Osiek.

Na terenie obszaru działało 2,5 tys. spółek handlowych, stanowiących 8,6% ogółu spółek handlowych z województwa małopolskiego i 4,7% wszystkich zarejestrowanych w podregionie podmiotów. Spółki te na miejsce rejestracji swojej działalności wybierały najczęściej główne miasta podregionu, tym samym największy udział spółek handlowych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na tym terenie odnotowano w Oświęcimiu (8,5%), Trzebini (6,3%) i Chrzanowie (6,2%), a w dalszej kolejności w Chelмку (6,0%), Andrychowie (5,7%) i Wadowicach (5,5%). Z kolei najmniej, poniżej 1,5% spółek handlowych wśród ogółu podmiotów działało na terenie gmin: Stryszów i Tomice (po 1,4%).

Spośród spółek handlowych prowadzących działalność na terenie podregionu oświęcimskiego 10,2% stanowiły spółki z udziałem kapitału zagranicznego, działające głównie w Andrychowie, mieście Oświęcimiu i Chrzanowie. Żadnych spółek tego typu nie zarejestrowano natomiast w gminach: Stryszów i Trzyciąż.

Wykr. 2.3. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

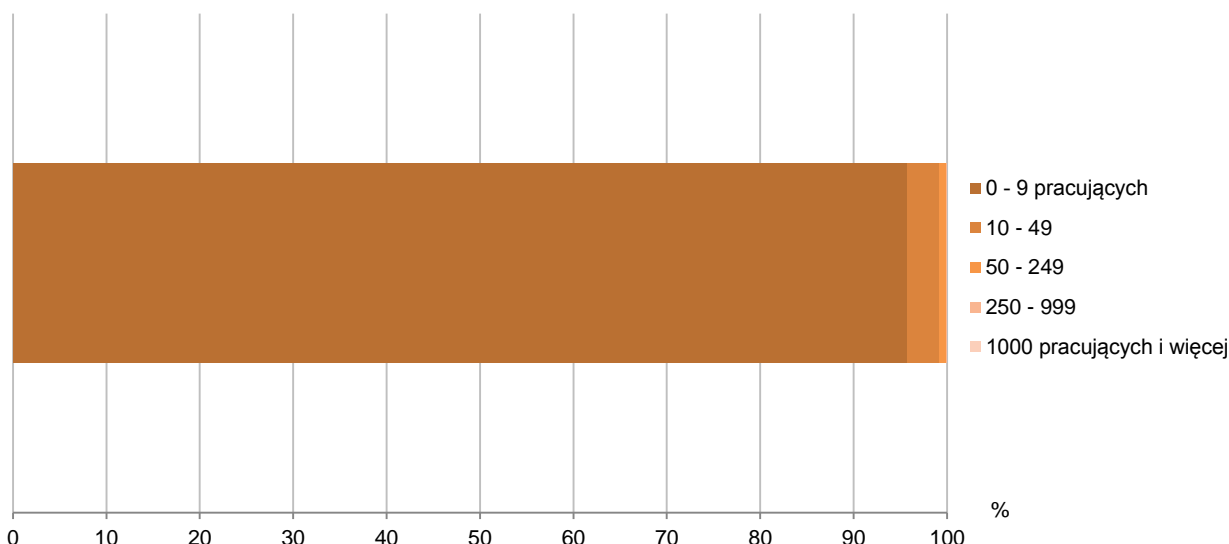
Źródło: opracowanie własne.

Największa koncentracja podmiotów gospodarki narodowej, wyrażająca się ich liczbą na 1 km² powierzchni, wystąpiła na terenie gminy miejskiej Oświęcim (145), a w dalszej kolejności – gminy Chrzanów (61). Najniższym współczynnikiem koncentracji charakteryzowały się gminy Trzyciąż (5) i Mucharz (9). Średnio na 1 km² powierzchni podregionu oświęcimskiego przypadało natomiast w 2013 r. 26 podmiotów gospodarczych (o 1 więcej niż w 2009 r.), podczas gdy w całym województwie wskaźnik ten wynosił 23.

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. ludności, będąca jednym z głównych wyznaczników poziomu przedsiębiorczości

na danym obszarze, wynosiła w 2013 r. w podregionie oświęcimskim 966, a więc o 7,5% mniej, niż przeciętnie w województwie, gdzie wskaźnik ten przybrał wartość 1045. Najwyższą liczbę zarejestrowanych podmiotów na 10 tys. ludności odnotowano w Kalwarii Zebrzydowskiej (1307), a także w Wadowicach (1190), Olkuszu (1165) i mieście Oświęcimiu (1100). Najślabiej pod względem przedsiębiorczości wypadły gminy: Osiek (559), Przeciszów (639) i Trzyciąż (677). Generalnie większa liczba podmiotów gospodarczych rejestrowana była na terenach zurbanizowanych niż na obszarze wiejskim.

Wykr. 2.4. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według liczby pracujących w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Źródło: opracowanie własne.

Wśród podmiotów zarejestrowanych na terenie podregionu oświęcimskiego zdecydowanie dominowały w 2013 r. mikroprzedsiębiorstwa, z liczbą pracujących poniżej 10 osób (aż 95,8% ogółu zarejestrowanych jednostek). Podmioty małe, posiadające od 10 do 49, pracujących stanowiły 3,4% wszystkich znajdujących się w rejestrze. Przedsiębiorstwa średniej wielkości, z liczbą pracujących od 50 do 249, stanowiły zaledwie 0,7% ogółu. Dużych podmiotów, powyżej 250 pracujących, było zaledwie 0,1%.

W strukturze podmiotów gospodarczych według podstawowego rodzaju prowadzonej działalności zarejestrowanych na obszarze podregionu oświęcimskiego

zdecydowanie dominowała sekcja *Handel; naprawa pojazdów samochodowych*², w której zarejestrowanych było niemal 1/3 (30,5%) ogółu jednostek. Sekcja ta skupiała 16,4 tys podmiotów, a więc ponad dwa razy więcej, niż druga co do liczebności sekcja *Przetwórstwo przemysłowe* (7,1 tys. – 13,3% ogółu podmiotów). Znaczna liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowana była w 2013 r. także w sekcji *Budownictwo* (6,8 tys., tj. 12,7% ogółu). Łącznie sekcje te obejmowały ponad połowę (56,5%) wszystkich podmiotów zarejestrowanych na terenie podregionu. Liczebność każdej z pozostałych sekcji nie przekraczała 4,0 tys. podmiotów, osiągając udział w ogóle niższy niż 7,0%.

Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności, na terenie podregionu oświęcimskiego w układzie przestrzennym wyróżnić można jednostki o dominującej roli jednej z dwóch sekcji. Gminy: Kalwaria Zebrzydowska, Lanckorona i Stryszów to obszary o wiodącej roli *Przetwórstwa przemysłowego* (udział 26,0% – 44,2%), natomiast we wszystkich pozostałych gminach podregionu dominującą rolę w gospodarce odgrywała sekcja *Handel; naprawa pojazdów samochodowych*³ (udział 24,5% – 40,7%).

2.1.1. HANDEL

Sekcja *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* była z wynikiem 16,4 tys. pierwszą w 2013 r. pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów i pierwszą pod względem liczby gmin, w których osiągnęła charakter dominujący – przeważała w 27 spośród wszystkich gmin tworzących podregion oświęcimski, ustępując innym obszarom działalności zaledwie na terenie 3. Zarejestrowane w tej sekcji podmioty stanowiły na obszarze podregionu 30,5% ogółu (w całym województwie małopolskim analogiczny udział był niższy i wynosił 25,6%). Najwyższy udział podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w sekcji *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* w ogóle podmiotów zarejestrowanych na danym obszarze odnotowano w gminie Wolbrom, gdzie wyniósł on 40,7%, a najniższy – w Kalwarii Zebrzydowskiej (24,5%).

² Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 14.

³ Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 14.

Zdecydowana większość podmiotów zajmujących się handlem zarejestrowana była w gminach miejsko-miejskich podregionu oświęcimskiego. Stanowiły one niemal 1/4 (22,0%) wszystkich zarejestrowanych w podregionie podmiotów i prawie 3/4 (72,3%) grupy podmiotów handlowych.

Spośród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie podregionu oświęcimskiego w sekcji *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* niemal 2/3 stanowiły podmioty zajmujące się handlem detalicznym (z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi) – ich udział w ogóle podmiotów handlowych w podregionie wyniósł aż 64,7%. Udział podmiotów zajmujących się handlem hurtowym (z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi) stanowił z kolei nieco ponad 1/5 (20,7%).

Tabl. 2.2. Podmioty gospodarki narodowej działające w handlu^a w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarcze	
	w liczbach bezwzględnych	w % ogółu
Województwo małopolskie		
Handel^a razem.....	89894	25,6
Gminy miejskie.....	42231	12,0
Gminy wiejskie.....	20560	5,9
Gminy miejsko-wiejskie.....	27103	7,7
W tym podregion oświęcimski		
Handel^a razem.....	16365	30,5
Gminy miejskie.....	1607	3,0
Gminy wiejskie.....	2930	5,5
Gminy miejsko-wiejskie.....	11828	22,0

a Sekcja PKD Handel; naprawa pojazdów samochodowych - patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 14.
Źródło: opracowanie własne.

Biorąc pod uwagę liczbę pracujących⁴, sekcja *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* była w 2013 r. drugą co do wielkości w gospodarce podregionu oświęcimskiego (13,0 tys. pracujących), ustępując jedynie *Przetwórstwu przemysłowemu* (30,3 tys. pracujących).

Podobnie jak w przypadku podmiotów gospodarczych, większość pracujących w podmiotach zajmujących się handlem zarejestrowana była w gminach miejsko-wiejskich podregionu oświęcimskiego. Stanowili oni 9,6% wszystkich osób

⁴ Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

pracujących na terenie podregionu i więcej niż 3/4 (77,7%) grupy osób pracujących w handlu.

Tabl. 2.3. Pracujący^a w handlu^b w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Pracujący ^a	
	w liczbach bezwzględnych	w % ogółu
Województwo małopolskie		
Handel^b razem.....	111879	15,5
Gminy miejskie.....	68022	9,4
Gminy wiejskie.....	18850	2,6
Gminy miejsko-wiejskie.....	25007	3,5
W tym podregion oświęcimski		
Handel^b razem.....	13008	12,4
Gminy miejskie.....	1545	1,5
Gminy wiejskie.....	1353	1,3
Gminy miejsko-wiejskie.....	10110	9,6

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

b Sekcja PKD Handel; naprawa pojazdów samochodowych - patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 14.

Źródło: opracowanie własne.

Na koniec 2013 r. na terenie podregionu oświęcimskiego działało jedynie 5 hipermarketów i 62 supermarkety, wszystkie zlokalizowane w gminach miejskich i miejsko-wiejskich. Supermarkety w podregionie stanowiły 1/5 (20,0%) wszystkich tego typu placówek handlu wielkopowierzchniowego działających w województwie małopolskim.

Na terenie podregionu oświęcimskiego na koniec 2013 r. działały ogółem 24 targowiska o łącznej powierzchni 171,2 tys. m² (w tym 120,0 tys m² powierzchni sprzedażowej). Na wszystkich przeważał drobny handel detaliczny. Zlokalizowane w podregionie targowiska stanowiły 16,4% wszystkich tego typu placówek działających w województwie małopolskim.

Tabl. 2.4. Sklepy według form organizacyjnych w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Województwo małopolskie			
	Hipermarkety	Supermarkety	Domy towarowe	Domy handlowe
Ogółem	43	425	9	8
Gminy miejskie.....	40	231	6	6
Gminy wiejskie.....	0	32	3	0
Gminy miejsko-wiejskie.....	3	162	0	2
	W tym podregion oświęcimski			
Ogółem	5	85	0	2
Gminy miejskie.....	3	13	0	2
Gminy wiejskie.....	0	3	0	0
Gminy miejsko-wiejskie.....	2	69	0	0

Źródło: opracowanie własne.

Tabl. 2.5. Targowiska stałe w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Liczba		Powierzchnia w m ²		Stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	
	ogółem	w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	ogółem	w tym sprzedażowa	ogółem	w tym na targowiskach czynnych codziennie
	Województwo małopolskie					
Ogółem	146	137	881023	650907	5648	2927
Gminy miejskie.....	55	53	352464	275318	3077	1392
Gminy wiejskie.....	27	25	81149	67251	509	4
Gminy miejsko-wiejskie..	64	59	447410	308338	2062	1531
	W tym podregion oświęcimski					
Ogółem	24	24	171165	119963	1522	1147
Gminy miejskie.....	2	2	24794	14130	139	139
Gminy wiejskie.....	1	1	396	396	0	0
Gminy miejsko-wiejskie..	21	21	145975	105437	1383	1008

Źródło: opracowanie własne.

2.1.2. PRZEMYSŁ

Na terenie podregionu oświęcimskiego w sektorze przemysłowym⁵ zarejestrowanych było w 2013 r. łącznie 7,4 tys. podmiotów gospodarczych, tj. 13,8% ogółu (wobec 10,4% w województwie). Sekcje PKD zaliczane do tego rodzaju działalności traktowane łącznie stanowiły więc drugą po handlu najbardziej liczną zbiorowość podmiotów gospodarczych na tym obszarze. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w tej grupie osiągały najwyższy udział w południowo-wschodniej części obszaru, a w szczególności w gminie Kalwaria Zebrzydowska, gdzie udział ów osiągnął 44,3%. Z kolei najniższy udział podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w przemyśle w ogóle podmiotów zarejestrowanych na danym obszarze odnotowano w mieście Oświęcim, gdzie wyniósł on 6,3%.

Analogicznie jak w przypadku handlu, większość podmiotów przemysłowych zarejestrowanych było w gminach miejsko-wiejskich podregionu, stanowiąc odpowiednio: 10,1% wszystkich zarejestrowanych podmiotów i aż 73,0% podmiotów w przemyśle.

Tabl. 2.6. Podmioty gospodarki narodowej działające w przemyśle^a w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarcze	
	w liczbach bezwzględnych	w % ogółu
	Województwo małopolskie	
Przemysł^a razem	36401	10,4
Gminy miejskie.....	14017	4,0
Gminy wiejskie.....	10489	3,0
Gminy miejsko-wiejskie.....	11895	3,4
	W tym podregion oświęcimski	
Przemysł^a razem	7432	13,8
Gminy miejskie.....	398	0,7
Gminy wiejskie.....	1607	3,0
Gminy miejsko-wiejskie.....	5427	10,1

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 14.

Ź r ó d ł o: opracowanie własne.

Spośród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie podregionu oświęcimskiego w przemyśle, dominowały podmioty z sekcji *Przetwórstwo*

⁵ Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 14.

przemysłowe, których udział wyniósł aż 96,0%. W ramach tej sekcji natomiast znaczący udział osiągnęły podmioty trudniące się produkcją skór i wyrobów ze skór wyprawionych (15,2%), produkcją mebli (14,3%) oraz produkcją metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (13,4%).

Pod względem liczby pracujących⁶, sektor przemysłowy był na terenie podregionu oświęcimskiego w 2013 r. zdecydowanym liderem, skupiając 44,4 tys. osób, tj. 42,4% wszystkich pracujących i osiągając tym samym udział wyraźnie wyższy od średniego w województwie (24,9%). W ramach samego sektora przemysłowego z kolei, najwyższy udział pracujących w podregionie posiadała sekcja *Przetwórstwo przemysłowe* (83,7%).

Podobnie jak w przypadku handlu, również zdecydowana większość pracujących w podmiotach należących do sektora przemysłowego zarejestrowana była w gminach miejsko-wiejskich. Stanowili oni niemal 1/3 (32,8%) wszystkich osób pracujących na terenie podregionu i ponad 3/4 (77,3%) grupy osób pracujących w przemyśle.

Tabl. 2.7. Pracujący^a w przemyśle^b w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Pracujący ^a	
	w liczbach bezwzględnych	w % ogółu
Województwo małopolskie		
Przemysł^b razem.....	179181	24,9
Gminy miejskie.....	81011	11,2
Gminy wiejskie.....	30644	4,3
Gminy miejsko-wiejskie.....	67526	9,4
W tym podregion oświęcimski		
Przemysł^b razem.....	44396	42,4
Gminy miejskie.....	4756	4,5
Gminy wiejskie.....	5309	5,1
Gminy miejsko-wiejskie.....	34331	32,8

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

b Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 14.

Ź r ó d ł o: opracowanie własne.

⁶ Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

ROZDZIAŁ 3. FINANSE PUBLICZNE

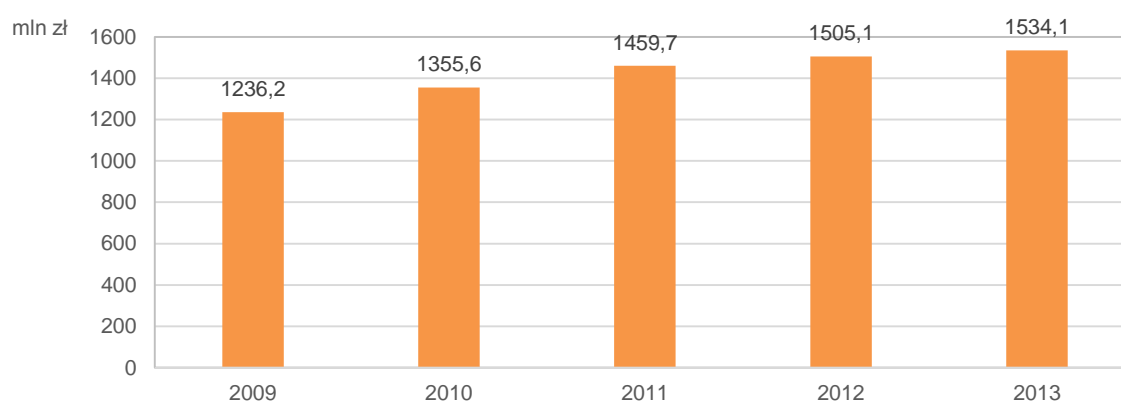
Finanse podregionu, rozumiane, jako finanse publiczne, są czynnikiem warunkującym rozwój danego regionu. Istotną rolę dla rozwoju regionu odgrywa sposób wydatkowania środków budżetowych, a więc kierunki wydatkowania, jak również sposoby pozyskiwania środków pieniężnych na realizację zadań własnych danego obszaru.

Podregion oświęcimski to stosunkowo młody obszar w przestrzeni społeczno-gospodarczej kraju. Konkurencyjność regionów na tle pozostałych jednostek przestrzennych rośnie, co rodzi swoje konsekwencje dla rozwoju regionalnego.

3.1 DOCHODY BUDŻETOWE GMIN PODREGIONU OŚWIĘCIMSKIEGO

Na przestrzeni lat 2009 – 2013, dochody ogółem gmin wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego nieprzerwanie rosły. W 2009 r. dochody ogółem⁷ gmin wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego wyniosły 1236,2 mln zł, natomiast w 2013 r. już 1534,1 mln zł. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż w latach 2009 – 2013 rosnący trend dochodów budżetowych dotyczył również całego województwa małopolskiego (odpowiednio w 2009 r. wyniosły one 9735,8 mln zł, w 2013 r. 11812,3 mln zł).

Wykr. 3.1. Dochody ogółem gmin i miasta na prawach powiatu

Źródło: opracowanie własne.

⁷ Na dochody ogółem składają się: 1) dochody własne, 2) dotacje, 3) subwencja ogólna.

Analizując dochody ogółem gmin wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego w latach 2009 – 2013 należy zwrócić uwagę na zestawienie dochodów według rodzaju gminy. Zdecydowanie najwięcej dochodów ogółem spośród gmin wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego uzyskało w 2013 r. 13 gmin miejsko-wiejskich – 63,8%. Dochody ogółem 15 gmin wiejskich w 2013 r. stanowiły 24,4%, natomiast 2 gmin miejskich 11,8%. Z roku na rok dynamika dochodów ogółem gmin rosła.

Tabl. 3.1. Dochody ogółem gmin według rodzaju gminy

Wyszczególnienie	Lata				
	2009	2010	2011	2012	2013
	Gminy miejskie				
Ogółem (mln zł).....	142,8	148,3	161,8	169,0	181,7
Dynamika (rok poprzedni=100).....	100,1	104,0	113,5	118,6	127,5
	Gminy wiejskie				
Ogółem (mln zł).....	297,2	331,2	360,7	369,5	374,2
Dynamika (rok poprzedni=100).....	104,2	116,1	126,4	129,5	131,2
	Gminy miejsko-wiejskie				
Ogółem (mln zł).....	796,2	876,1	937,1	966,5	978,1
Dynamika (rok poprzedni=100).....	100,3	110,3	118,0	121,7	123,2

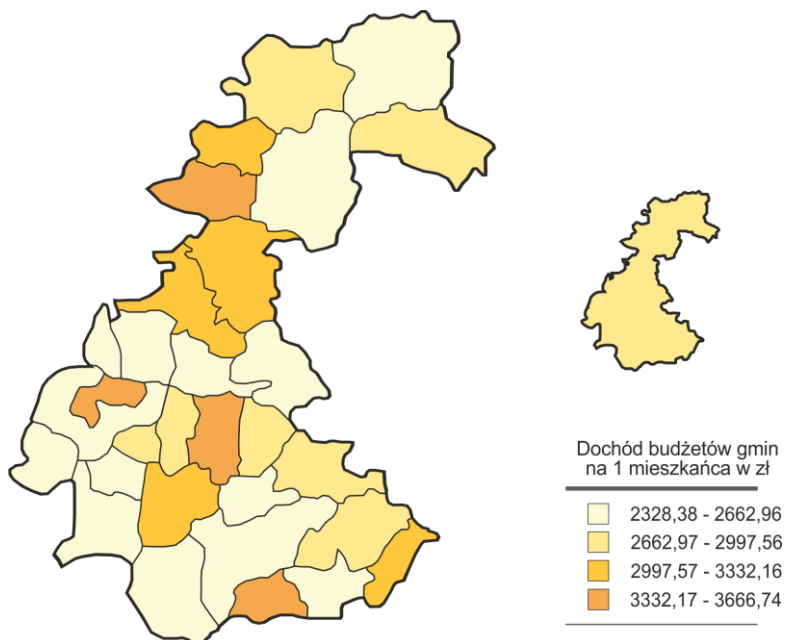
Źródło: opracowanie własne.

Najwyższe dochody ogółem w obrębie gmin wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego w 2013 r. wystąpiły w gminie miejsko-wiejskiej Chrzanów– 146,5 mln zł, gminie miejskiej Oświęcim– 145,8 mln zł oraz gminie miejsko-wiejskiej Olkusz– 127,9 mln zł. Z kolei najniższe dochody ogółem w 2013 r. wystąpiły w gminach wiejskich Polanka Wielka– 11,7 mln zł, Mucharz– 13,8 mln zł oraz Stryszów– 18,2 mln zł. Jak wynika z zestawienia dochodów ogółem gmin w obrębie podregionu oświęcimskiego różnica w potencjale ekonomicznym między poszczególnymi gminami jest znacząca. W sposób szczególny widać to na przykładzie gminy miejskiej Oświęcim oraz gminy miejsko-wiejskiej Chrzanów, których dochód w 2013 r. stanowił po 9,5% dochodu ogółem gmin wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego. Znacząco wyższy dochód ogółem w przypadku gminy Oświęcim oraz Chrzanów wynika przede wszystkim z wysokiego dochodu własnego, w skład którego wchodzi podatek (w tym od nieruchomości), opłaty

lokalne, udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa z PIT i CIT oraz dochody z majątku.

Wykr.3.2. Dochody ogółem gmin na 1 mieszkańca w 2013 r.

Stan w dniu 31 XII

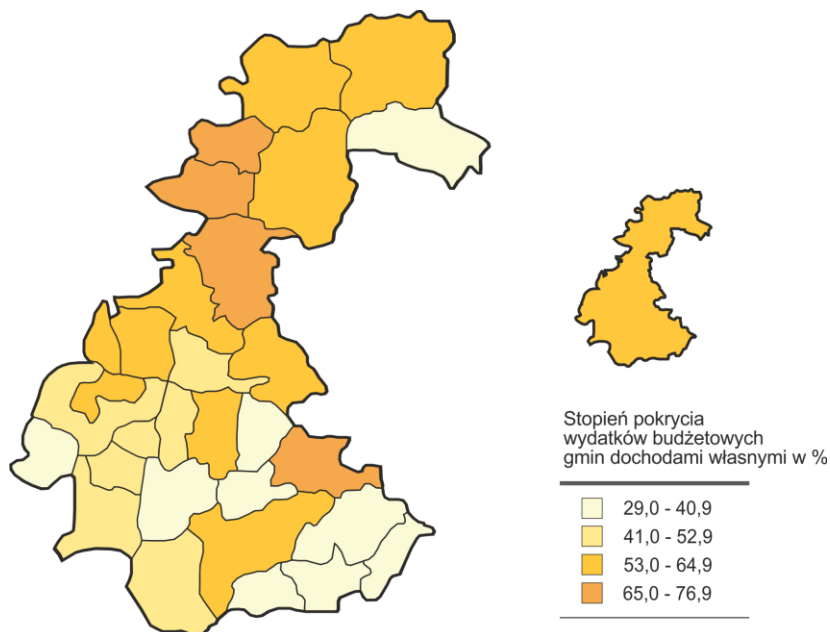

Źródło: opracowanie własne.

Czynnikami, które bezpośrednio warunkują poziom dochodów i wydatków ogółem gmin podregionu oświęcimskiego są lokalne warunki społeczno-ekonomiczne, jak również gęstość zaludnienia. Najwyższe dochody w 2013 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wystąpiły w gminie miejskiej Oświęcim– 3666,74 zł, gminie miejsko-wiejskiej Zator– 3550,68 zł oraz gminie miejskiej Bukowno– 3425,07 zł. Najniższe dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2013 r. odnotowano w gminach miejsko-wiejskich Alwernia– 2328,38 zł, Chelmek– 2355,83 zł oraz Kęty– 2397,40 zł.

Wykr. 3.3 Stopień pokrycia wydatków ogółem gmin dochodami własnymi w 2013 r.

Stan w dniu 31 XII

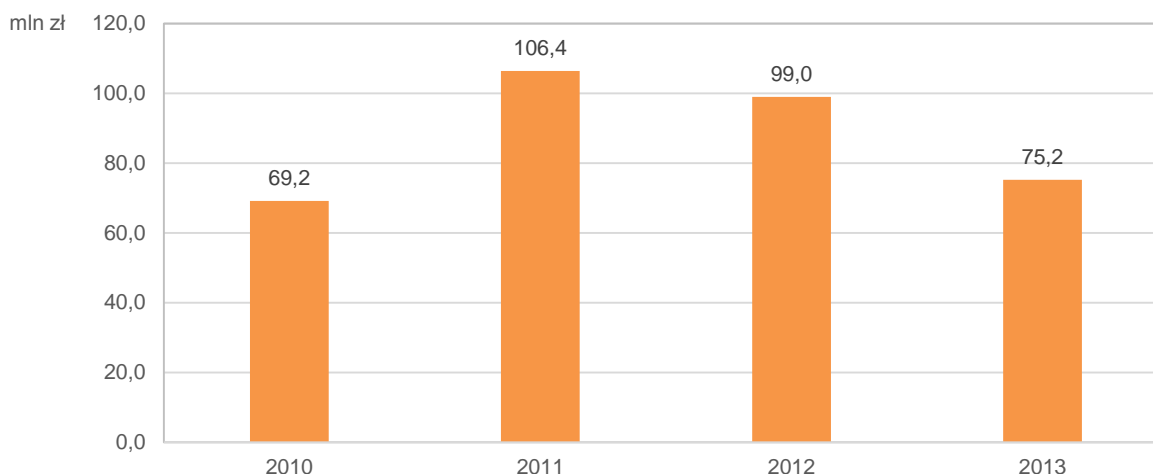

Źródło: opracowanie własne.

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem gmin podregionu oświęcimskiego pozwala ocenić, w jakim stopniu poszczególne jednostki są uzależnione od budżetu centralnego i przekazywanych dotacji, subwencji, a w jakim stopniu opierają się na lokalnej społeczności i dochodach przez nią wypracowanych. Pod tym względem wyróżnić można 18 gmin podregionu oświęcimskiego, którym w 2013 r. udało się wypracować samodzielnie dochód pokrywający co najmniej 50% ogółu wydatków ich budżetów.

Po przystąpieniu Polski w 2004 r. do Unii Europejskiej pojawiła się nowa perspektywa pozyskiwania środków finansowych przez jednostki samorządu terytorialnego (jst). Wysokość środków pozyskanych w latach 2009 – 2013, osiągnęła swój najwyższy poziom w 2011 r. Gminy podregionu oświęcimskiego pozyskały wówczas ogółem 106,4 mln zł na realizację programów i projektów unijnych.

Wykr. 3.4 Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych

Źródło: opracowanie własne.

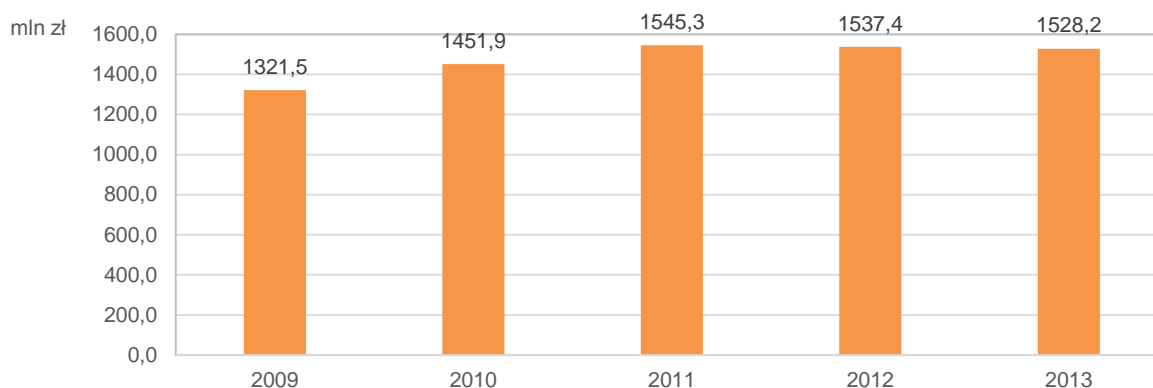
Najwyższe dochody ogółem z tytułu środków na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w obrębie gmin wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego w 2013 r. wystąpiły w gminach miejsko-wiejskich Chrzanów– 18,5 mln zł, Trzebinia– 6,7 mln zł oraz Olkusz– 6,5 mln zł. Z kolei najniższe dochody ogółem z w/w źródła w 2013 r. wystąpiły w gminach wiejskich Spytkowice– 0,2 mln zł, Bolesław– 0,3 mln zł oraz Polanka Wielka– 0,4 mln zł.

3.2 WYDATKI BUDŻETOWE GMIN PODREGIONU OŚWIĘCIMSKIEGO

W okresie 2009 – 2013 wydatki ogółem gmin podregionu oświęcimskiego rosły. Wzrost ten nie był w całym badanym okresie liniowy. Część z tych środków była przeznaczona na działania inwestycyjne, a co za tym idzie miała bezpośrednie przełożenie na większy rozwój podregionu. W 2009 r. wydatki ogółem gmin wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego wyniosły 1321,5 mln zł, natomiast w 2013 r. już 1528,2 mln zł. Najwyższe wydatki ogółem w analizowanym okresie wystąpiły w 2011 r. 1545,3 mln zł. Wpływ na wysokość wydatków w 2011 r. mogła mieć łączna suma środków pozyskanych z Unii Europejskiej i klauzula wymaganego wkładu własnego. Dla porównania wydatki całego województwa w 2009 r. wyniosły 10489,5 mln zł, natomiast w 2013 r. 11742,0 mln zł.

Na wydatki ogółem gmin podregionu oświęcimskiego składały się wydatki bieżące oraz majątkowe. W 2009 r. wyniosły one odpowiednio 1098,8 mln zł i 222,7 mln zł, natomiast w 2013 r. wyniosły one: 1301,8 mln zł i 226,4 mln zł.

Wykr. 3.5 Wydatki ogółem gmin

Źródło: opracowanie własne.

Analizując wydatki ogółem gmin wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego w latach 2009 – 2013 należy zwrócić uwagę na zestawienie wydatków według rodzaju gminy. Zdecydowanie najwięcej wydatków ogółem spośród gmin wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego uzyskały w 2013 r. gminy miejsko-wiejskie – 63,1%. Wydatki ogółem gmin wiejskich stanowiły – 24,2% ogółu wydatków wszystkich gmin, natomiast gmin miejskich – 12,7%.

Tabl. 3.2 Wydatki ogółem gmin według rodzaju gminy

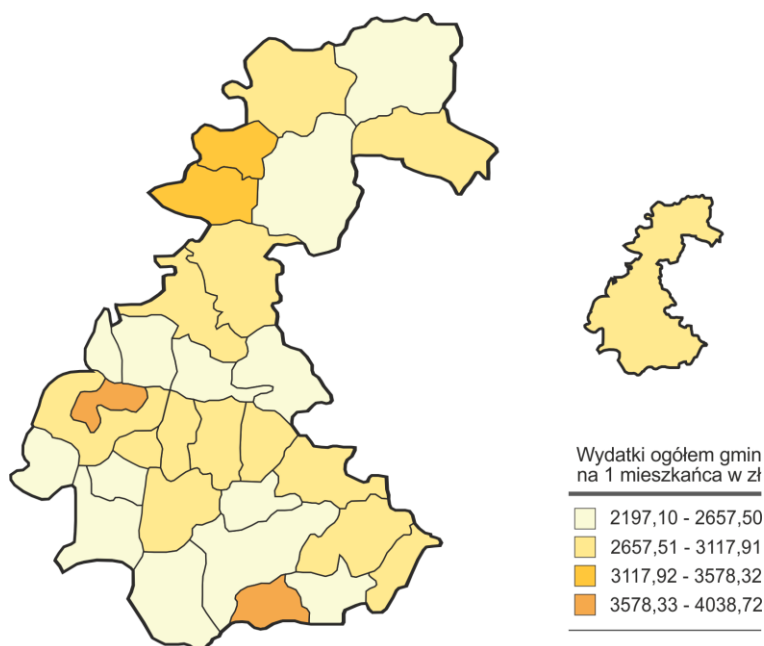
Wyszczególnienie	Lata				
	2009	2010	2011	2012	2013
Gminy miejskie					
Ogółem (mln zł).....	147,1	156,5	166,8	178,9	193,9
Dynamika (rok poprzedni=100).....	105,0	111,7	119,1	127,7	138,4
Gminy wiejskie					
Ogółem (mln zł).....	306,4	359,2	378,5	380,5	370,4
Dynamika (rok poprzedni=100).....	107,3	125,7	132,5	133,2	129,6
Gminy miejsko-wiejskie					
Ogółem (mln zł).....	868,1	936,2	1000,0	978,1	964,0
Dynamika (rok poprzedni=100).....	109,4	117,9	126,0	123,2	121,4

Źródło: opracowanie własne.

Najwyższe wydatki ogółem w gminach wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego w 2013 r. odnotowano w gminie miejskiej Oświęcim– 160,2 mln zł oraz gminach miejsko-wiejskich Chrzanów– 139,2 mln zł i Olkusz– 128,0 mln zł. Najniższe wydatki ogółem w gminach podregionu oświęcimskiego wystąpiły w gminach wiejskich Polanka Wielka– 11,6 mln zł, Mucharz– 14,8 mln zł oraz Stryszów– 17,3 mln zł.

W 2013 r. gminy podregionu oświęcimskiego wydały ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca przeciętnie 2751,58 zł. Najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wystąpiły w gminie miejskiej Oświęcim– 4038,72 zł, gminie wiejskiej Mucharz– 3666,69 zł oraz gminie miejskiej Bukowno– 3236,23 zł. Najniższe wydatki ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2013 r. wystąpiły w gminie miejsko-wiejskiej Chełmek– 2197,10 zł, gminie wiejskiej Tomice– 2279,16 zł oraz gminie miejsko-wiejskiej Wolbrom– 2280,43 zł.

Wykr. 3.6. Wydatki ogółem gmin na 1 mieszkańca w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

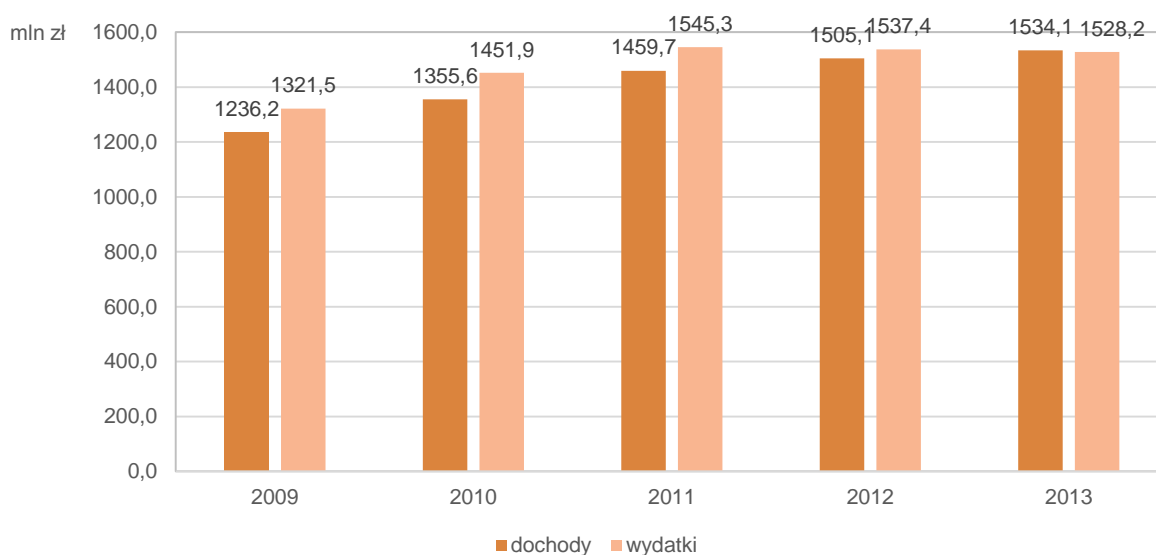
Źródło: opracowanie własne.

Analizując dochody i wydatki gmin wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego widać, że wydatki budżetowe w okresie 2009 – 2012 były wyższe niż dochody. Przewaga wydatków nad dochodami świadczy o ujemnym wyniku finansowym budżetów gmin. W 2009 r. deficyt budżetów gmin podregionu oświęcimskiego wyniósł 85,4 mln zł, natomiast w 2012 r. 32,4 mln zł. Na przestrzeni lat 2009 – 2012 największy deficyt budżetowy odnotowano w 2010 r., kiedy to

wydatki ogółem gmin podregionu oświęcimskiego były wyższe od dochodów ogółem o 96,3 mln zł. W 2013 r. dochody budżetowe były wyższe niż wydatki o 5,8 mln zł.

Utrzymujący się przez dłuższy czas deficyt budżetowy gmin podregionu oświęcimskiego skutkował obciążeniami budżetowymi z tytułu kosztów obsługi deficytu budżetowego. Rosnące wydatki – w szczególności inwestycyjne, były po części związane z możliwością pozyskiwania źródeł finansowania inwestycyjnego z Unii Europejskiej oraz klauzuli wymaganego wkładu własnego. Tylko w nielicznych przypadkach całość wydatków na dany projekt mogła pochodzić z funduszy unijnych.

Wykr. 3.7. Dochody i wydatki ogółem gmin i miasta na prawach powiatu

Źródło: opracowanie własne.

ROZDZIAŁ 4. USŁUGI PUBLICZNE

4.1. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

Elementem infrastruktury komunalnej w podregionie oświęcimskim, który został najbardziej rozbudowany w latach 2009-2013 była sieć kanalizacyjna (wraz z kolektorami). Jej długość w ciągu pięciu lat zwiększyła się o 18,0% (w porównaniu do wzrostu o 30,4% w województwie małopolskim). Długość sieci wodociągowej podregionu oświęcimskiego od 2009 r. zwiększyła się o 4,6%. Również w tym przypadku wzrost zanotowany w województwie był większy i wyniósł 6,8%. W najmniejszym stopniu rozbudowano sieć gazową. W latach 2009-2013 jej długość wzrosła o 1,7% w podregionie, natomiast w województwie zaobserwowano wzrost o 2,4%.

4.1.1. SIEĆ KANALIZACYJNA, INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA I GAZOWA

Analizując dane dotyczące infrastruktury komunalnej w podregionie oświęcimskim można zauważyć zróżnicowanie w dostępie do sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i gazowej. Jedynym obszarem, gdzie nie funkcjonował jeden z wymienionych wyżej elementów infrastruktury (sieć kanalizacyjna) była gmina Wieprz. W pozostałych gminach podregionu różnice w odsetkach osób korzystających z infrastruktury były znaczące. Istniały obszary, takie jak gmina Brzeszcze, gdzie z sieci wodociągowej korzystało 99,1% osób oraz takie jak gmina Mucharz, na terenie której odsetek osób korzystających z sieci gazowej wyniósł 3,0%.

W 2013 r. czynna sieć kanalizacyjna w województwie małopolskim miała długość 12,4 tys. km. 1,8 tys. km sieci kanalizacyjnej znajdowało się w podregionie oświęcimskim. Od 2012 r. długość sieci wzrosła w nim o 10,2%, a od 2009 r. – o 18,0%. W województwie małopolskim zanotowano wzrost o 8,6% w stosunku do roku 2012, a porównując dane z informacjami z 2009 r. wzrost wyniósł 30,4%. W podregionie oświęcimskim 69,2% (1,2 tys. km) długości sieci zlokalizowanych było w gminach miejsko-wiejskich, 23,0% w gminach wiejskich, natomiast 7,8%

w gminach miejskich. W województwie nie zanotowano aż takich rozbieżności: największy odsetek długości sieci znajdował się w gminach wiejskich: 47,5% (5,9 tys. km). Gminy miejsko-wiejskie posiadały 30,1% długości sieci województwa, a gminy miejskie - 22,4%.

Na terenie podregionu oświęcimskiego najdłuższą czynną siecią kanalizacyjną charakteryzował się powiat wadowicki (na jego terenie znajdowała się 1/3 długości sieci podregionu), a najkrótszą powiat olkuski (1/10). Najdłuższą sieć kanalizacyjną posiadały gminy miejsko-wiejskie: Andrychów (182,9 km), Chrzanów (170,4 km) oraz Trzebinia (162,5 km). W gminie Wieprz (jako jedynej w podregionie) sieć kanalizacyjna nie funkcjonowała. Najkrótszą sieć kanalizacyjną w podregionie oświęcimskim posiadały gminy: Polanka Wielka (1,0 km), Tomice (8,2 km) oraz Klucze (8,5 km).

Tabl. 4.1. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej^a w km
Stan w dniu 31 XII

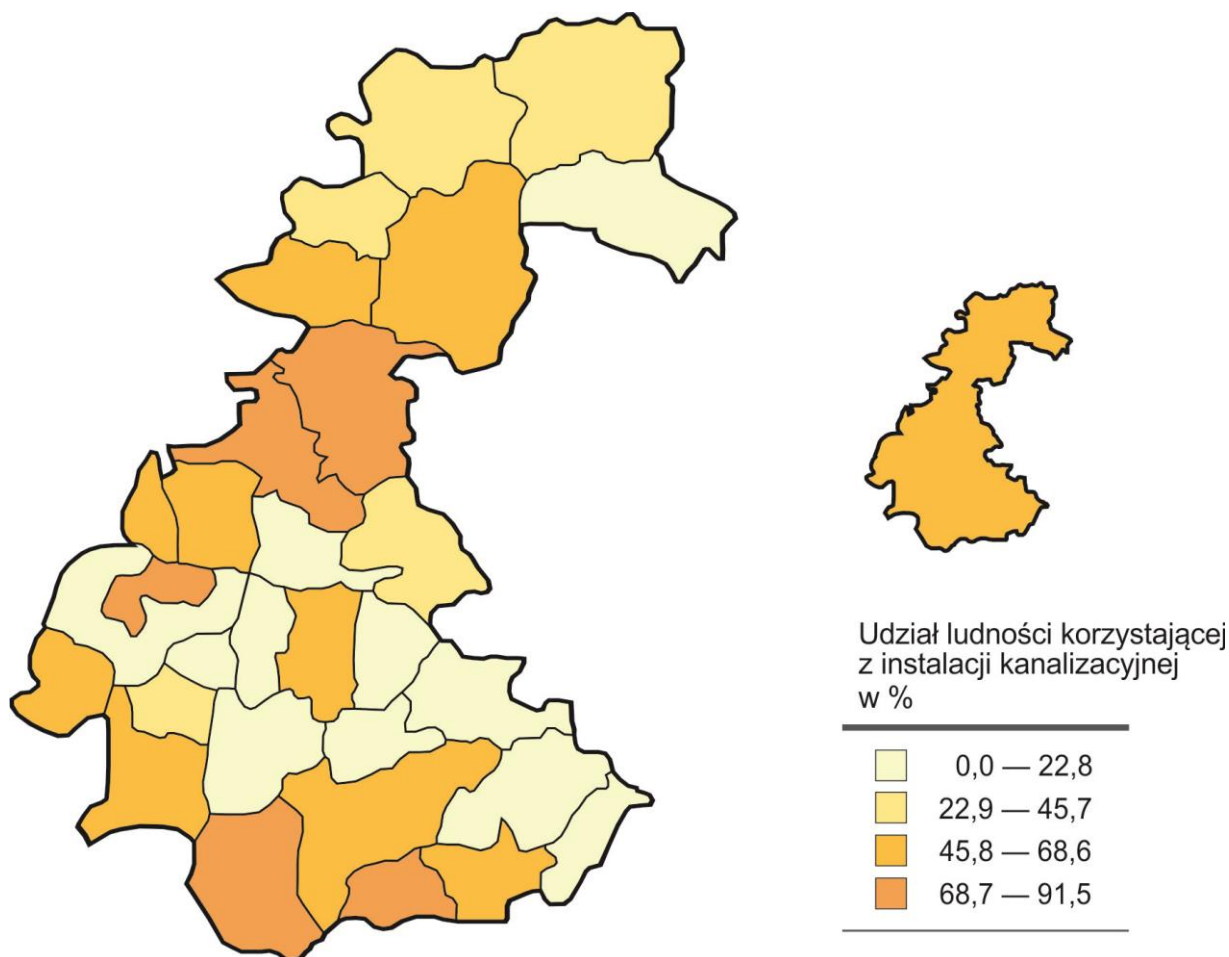
Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w km				
	Województwo małopolskie				
Ogółem	9487,1	10008,2	10649,2	11390,4	12370,9
Gminy miejskie.....	2494,3	2568,7	2629,4	2698,0	2775,0
Gminy wiejskie.....	4170,0	4512,3	4918,0	5316,3	5871,6
Gminy miejsko-wiejskie.....	2822,8	2927,2	3101,8	3376,1	3724,3
	W tym podregion oświęcimski				
Razem	1513,1	1534,9	1553,5	1619,4	1785,3
Gminy miejskie.....	123,4	118,1	124,8	131,1	139,5
Gminy wiejskie.....	281,3	304,5	306,0	331,5	411,4
Gminy miejsko-wiejskie.....	1108,4	1112,3	1122,7	1156,8	1234,4

a Sieć rozdzielcza i kolektory.
Źródło: opracowanie własne.

W 2013 r. w województwie małopolskim objętość ścieków odprowadzonych za pomocą sieci kanalizacyjnej wyniosła 98,6 tys. dam³, z czego 12,8% (12,6 tys. dam³) stanowiły ścieki odprowadzone w podregionie oświęcimskim. W porównaniu z rokiem poprzednim w województwie odprowadzono o 3,2% ścieków mniej. W podregionie oświęcimskim spadek był mniejszy – wyniósł 0,1%. Najwięcej ścieków zostało odprowadzonych na terenie miasta Oświęcim – 1,7 tys. dam³ (13,2% ścieków podregionu oświęcimskiego) oraz w gminach miejsko-wiejskich Trzebinia i Chrzanów – po 1,6 tys. dam³. Wśród obszarów, które posiadały sieć kanalizacyjną

najmniej ścieków odprowadzono w gminach Polanka Wielka, Lanckorona oraz Babice. Łączna ilość ścieków w tych gminach stanowiła 0,3% ścieków odprowadzonych w podregionie. W gminie Wieprz ze względu na brak infrastruktury ścieków nie odprowadzono.

Wykr. 4.1. Korzystający z sieci kanalizacyjnej w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne.

Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności cechował się dużą różnorodnością w poszczególnych gminach podregionu oświęcimskiego. W województwie małopolskim zanotowano większy udział ludności korzystającej z infrastruktury kanalizacyjnej niż w podregionie oświęcimskim. W obu przypadkach wartość odsetka w latach 2009-2013 zwiększała się. W województwie małopolskim z sieci kanalizacyjnej w 2013 r. korzystało 1882,3 tys. osób, co stanowiło 56,0% ludności. 15,9% (298,8 tys.) korzystających z infrastruktury

kanalizacyjnej stanowiły osoby z podregionu oświęcimskiego. Na jego terenie odsetek osób korzystających z sieci wyniósł 53,8%.

Największy odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności charakteryzował gminy miejskie podregionu oświęcimskiego (85,4%). W gminach miejsko-wiejskich z kanalizacji korzystało 61,5% osób, natomiast w gminach wiejskich – 20,4%. Największy udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej zaobserwowano w mieście Oświęcim (91,1%) oraz gminach Chrzanów (82,4%) i Trzebinia (73,4%). Najmniejszym udziałem ludności korzystającej z sieci wśród gmin posiadających infrastrukturę charakteryzowały się gminy: Polanka Wielka (4,2%), Kalwaria Zebrzydowska (8,9%) oraz Brzeźnica (9,5%).

Czynna rozdzielcza sieć wodociągowa, jaka funkcjonowała na terenie województwa małopolskiego w 2013 r., miała długość 18,5 tys. km. W porównaniu z poprzednim rokiem zanotowano wzrost długości sieci o 2,4%, a w stosunku do roku 2009 wzrost wyniósł 6,8%. W podregionie oświęcimskim w 2013 r. znajdowało się 3,5 tys. km czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej, a więc prawie 1/5 długości sieci województwa małopolskiego. W przypadku podregionu długość sieci zwiększyła się od 2012 r. o 0,8%, a w porównaniu z 2009 r. o 4,6%.

Tabl. 4.2. Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej w km
Stan w dniu 31 XII

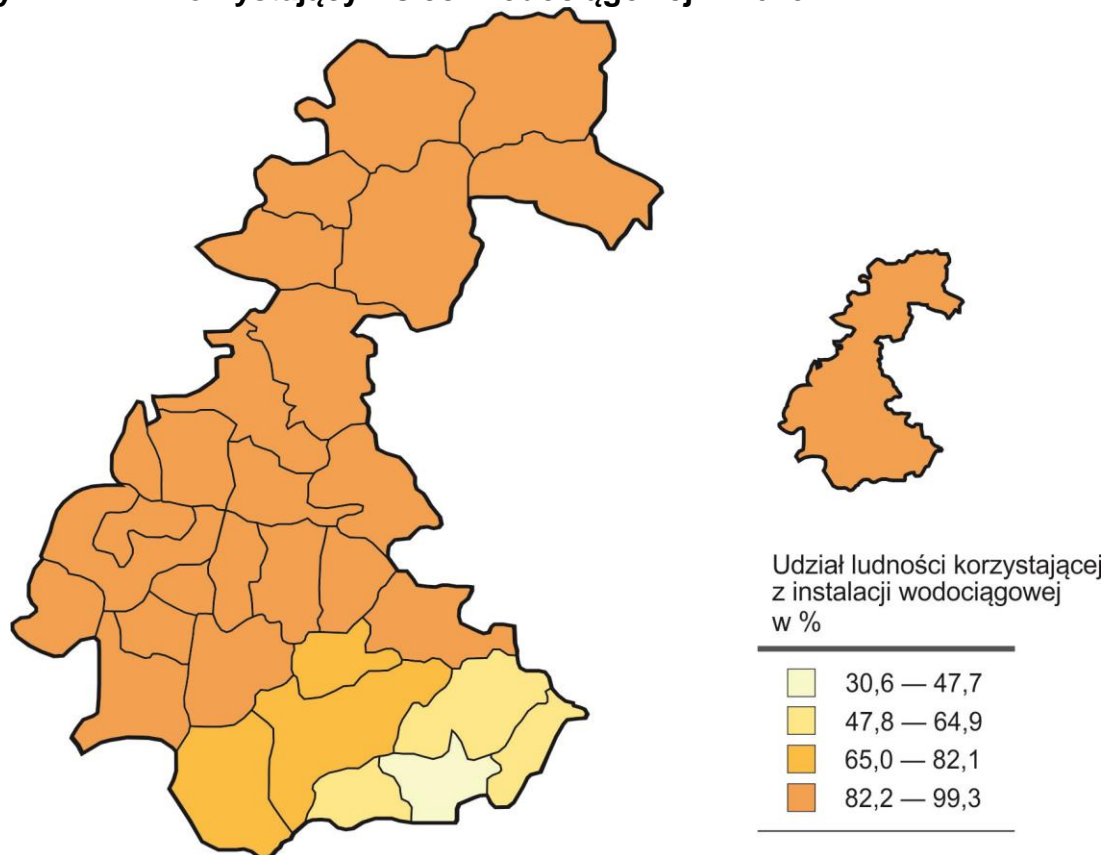
Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w km				
	Województwo małopolskie				
Ogółem.....	17324,2	17621,9	17697,9	18066,5	18508,4
Gminy miejskie.....	2449,3	2353,4	2411,1	2470,1	2532,9
Gminy wiejskie.....	9050,6	9226,1	9069,8	9274,0	9510,6
Gminy miejsko-wiejskie.....	5824,3	6042,4	6217,0	6322,4	6464,9
	W tym podregion oświęcimski				
Razem.....	3379,3	3443,5	3468,9	3507,9	3535,2
Gminy miejskie.....	153,1	153,1	159,2	159,3	160,2
Gminy wiejskie.....	1414,4	1420,6	1428,8	1433,3	1463,0
Gminy miejsko-wiejskie.....	1811,8	1869,8	1880,9	1915,3	1912,0

Źródło: opracowanie własne.

W województwie małopolskim największy odsetek długości sieci wodociągowej znajdował się w gminach wiejskich (51,4%), natomiast w podregionie oświęcimskim największa część sieci wodociągowej przypadła na gminy miejsko-wiejskie (54,1%). Zarówno w województwie jak i w podregionie gminy miejskie były obszarami, gdzie odsetek sieci wodociągowej był najniższy i wyniósł odpowiednio 13,7% oraz 4,5%.

W 2013 r. wszystkie z gmin tworzących podregion oświęcimski posiadały na swoim terenie czynną rozdzielczą sieć wodociągową. Najdłuższą sieć odnotowano w gminach miejsko-wiejskich: Wolbrom (236,5 km), Trzebinia (223,4 km) oraz Kęty (205,0 km). Gminami o najkrótszej sieci były Polanka Wielka (41,5 km), Bukowno (44,6 km) oraz Bolesław (44,9 km). Gminy znajdujące się w północnej i centralnej części podregionu oświęcimskiego cechowały się wyższym odsetkiem osób korzystających z infrastruktury wodociągowej niż obszary leżące w jego południowej części.

Wykr. 4.2. Korzystający z sieci wodociągowej w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne.

W 2013 r. w województwie małopolskim udział osób korzystających z sieci wodociągowej w ogólnej liczbie ludności wyniósł 76,4% i był o 14,3 p. proc. niższy niż w podregionie oświęcimskim, dla którego wartość ta była równa 90,7%. Z sieci wodociągowej w województwie małopolskim korzystało 2569,0 tys. osób, z czego 503,9 tys. (prawie 1/5) stanowili mieszkańcy podregionu oświęcimskiego. Najwyższy odsetek osób korzystających z wodociągów w ogólnej liczbie ludności, zarówno dla województwa jak i dla podregionu, zanotowano w gminach miejskich (odpowiednio 95,8% oraz 98,6%). Niższy odsetek zanotowano w gminach miejsko-wiejskich (dla województwa wyniósł 77,6%, natomiast dla podregionu 91,1%), a najniższy w gminach wiejskich (56,5% oraz 86,8%).

Do obszarów o największym odsetku osób korzystających z wodociągów w 2013 r. należała gmina Brzeszcze (99,1%) oraz miasta Bukowno (98,8%) i Oświęcim (98,6%). Najniższy odsetek zanotowano w gminach Stryszów (30,6%) i Lanckorona (52,1%).

W 2013 r. gospodarstwa domowe województwa małopolskiego zużyły 88,5 tys. dam^3 wody dostarczonej za pomocą instalacji wodociągowej. 14,8 tys. dam^3 czyli 16,7% wody dostarczonej na terenie województwa zużyto w gospodarstwach domowych podregionu oświęcimskiego. W województwie małopolskim średnie zużycie wody na 1 mieszkańca wyniosło 26,4 m^3 . W podregionie wartość średniego zużycia wody na 1 mieszkańca była nieznacznie wyższa niż w województwie – w 2013 r. wyniosła 26,6 m^3 . Biorąc pod uwagę typy gmin, w podregionie oświęcimskim największe zużycie wody na 1 mieszkańca zanotowano w gminach miejskich (33,5 m^3), następnie w gminach miejsko-wiejskich (26,2 m^3), a najniższe w gminach wiejskich (25,0 m^3). Największym zużyciem wody na 1 mieszkańca charakteryzowały się: gmina Alwernia (38,6 m^3), miasto Oświęcim (35,4 m^3) oraz gmina Polanka Wielka (33,5 m^3). Obszarami, gdzie wartość ta była najniższa były gminy z powiatu wadowickiego: Stryszów (8,4 m^3), Lanckorona (10,4 m^3) oraz Mucharz (14,7 m^3).

Elementem infrastruktury jest także czynna sieć gazowa. W województwie małopolskim w 2013 r. jej długość wyniosła 22,6 tys. km. Na terenie podregionu oświęcimskiego przebiegała prawie 1/5 długości sieci województwa – 4,3 tys. km. Największy odsetek czynnej sieci gazowej podregionu oświęcimskiego znajdował się w gminach miejsko-wiejskich (60,5%). Gminy miejskie posiadały 34,6% długości sieci podregionu, natomiast w gminach miejskich znajdowało się 4,9% długości sieci

należącej do podregionu oświęcimskiego. Wśród powiatów wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego najdłuższą siecią charakteryzował się powiat wadowicki (1,6 tys. km – 37,7% długości sieci w podregionie). 1/4 długości sieci podregionu znajdowała się w powiecie oświęcimskim (1,1 tys. km). Powiaty olkuski i chrzanowski posiadały sieć o długości po 0,8 tys. km, a jej udział w długości sieci całego podregionu wyniósł odpowiednio 19,2% oraz 17,6%. Najdłuższą czynną sieć gazową posiadały gminy miejsko-wiejskie: Andrychów (318,3 km), Wadowice (318,2 km) i Kęty (254,5 km), natomiast najkrótszą gminy Mucharz (0,8 km), Polanka Wielka (30,7 km) oraz Trzyciąż (53,4 km).

W 2013 r. wśród odbiorców gazu z sieci (bez korzystających z gazomierzy zbiorczych) znalazło się 705,6 tys. gospodarstw domowych. Na terenie podregionu oświęcimskiego znajdowało się 17,9% spośród nich (126,5 tys.). Odbiorcy gazu (bez korzystających z gazomierzy zbiorczych) z gmin miejsko-wiejskich stanowili 69,0% odbiorców w podregionie, natomiast udział odbiorów z gmin wiejskich i miejskich w strukturze odbiorców gazu podregionu wyniósł odpowiednio 17,8% oraz 13,2%.

Tabl. 4.3. Długość czynnej sieci gazowej w km
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w km				
	Województwo małopolskie				
Ogółem.....	22032,2	22123,1	22227,9	22351,9	22571,1
Gminy miejskie.....	3130,7	3153,5	3174,2	3191,8	3202,9
Gminy wiejskie.....	11046,6	10961,5	11004,6	11062,1	11205,4
Gminy miejsko-wiejskie.....	7855,0	8008,1	8049,2	8097,9	8162,8
	W tym podregion oświęcimski				
Razem.....	4232,6	4240,9	4260,8	4279,3	4302,9
Gminy miejskie.....	209,6	209,8	210,4	210,6	211,3
Gminy wiejskie.....	1466,1	1471,3	1476,1	1481,0	1487,9
Gminy miejsko-wiejskie.....	2556,9	2559,9	2574,3	2587,7	2603,7

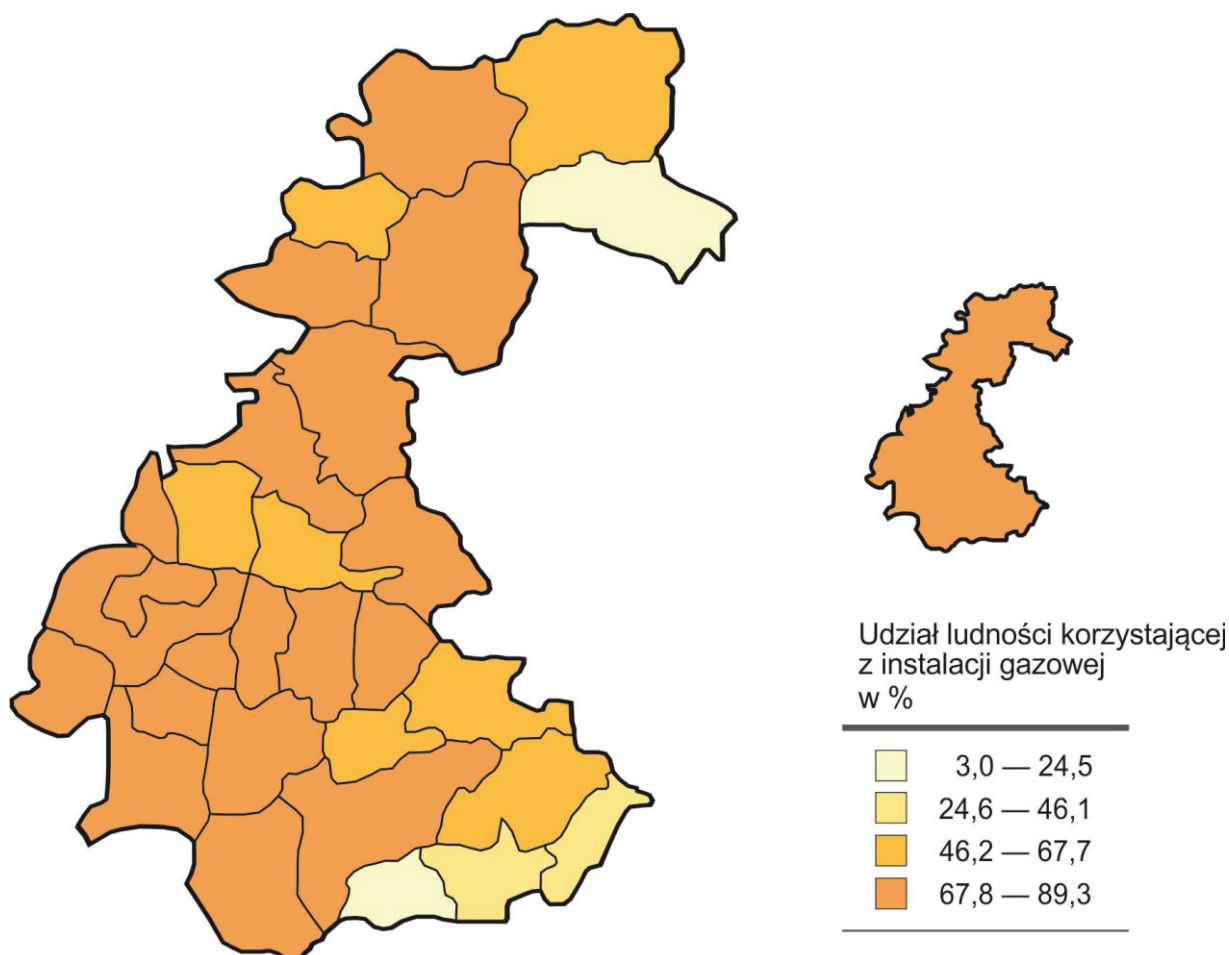
Źródło: opracowanie własne.

W województwie małopolskim odsetek osób korzystających z sieci gazowej wyniósł 62,8%. Dla podregionu wartość ta była wyższa o ponad 9 p. proc. i wyniosła 71,9%. Spośród korzystających z instalacji gazowej najwięcej, bo 68,8% osób mieszkało w gminach miejsko-wiejskich. W strukturze korzystających z sieci gazowej ludność z gmin wiejskich stanowiła 20,4%, natomiast z gmin miejskich - 10,8%.

Wśród wszystkich mieszkańców gmin miejskich z sieci gazowej korzystało 86,2% osób. Mniejszy odsetek zanotowano w gminach miejsko-wiejskich (73,9%) oraz gminach wiejskich (61,2%).

W 2013 r. obszarami podregionu oświęcimskiego o największym odsetku korzystających z sieci gazowej w ogólnej liczbie ludności były: miasto Oświęcim (88,8%) oraz gminy Olkusz (87,4%) i Przeciszów (85,5%). Najmniejszy odsetek korzystających z sieci gazowej zanotowano w gminach Mucharz (3,0%), Trzyciąż (12,2%) oraz Lanckorona (35,5%). W podregionie oświęcimskim występowało więc zróżnicowanie w dostępie do instalacji gazowej.

Wykr. 4.3. Korzystający z sieci gazowej w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne.

Analizując dane dotyczące zużycia gazu na 1 mieszkańca można stwierdzić, że w 2013 r. w województwie małopolskim wyniosło ono (podobnie jak w poprzednim

roku) 124,4 m³. W podregionie oświęcimskim zużycie gazu na 1 mieszkańca było niższe niż w województwie i wyniosło 100,3 m³ (w porównaniu z 102,2 m³ w 2012 r.).

Największe zużycie gazu na 1 mieszkańca zanotowano w gminie Alwernia (137,4 m³) oraz miastach Bukowno (123,1 m³) i Oświęcim (121,9 m³). Najniższe wskaźniki w tym zakresie odnotowano w gminach Mucharz (3,2 m³), Trzyciąż (18,7 m³) oraz Stryszów (58,2 m³).

4.1.2. SIEĆ KOMUNIKACYJNO-TRANSPORTOWA

W 2013 r. sieć dróg powiatowych województwa małopolskiego tworzyło 6,5 tys. km dróg o nawierzchni twardej (z czego 98,9% stanowiły drogi o nawierzchni twardej ulepszonej) oraz 0,1 tys. km dróg o nawierzchni gruntowej. W skład sieci dróg podregionu oświęcimskiego wchodziło 1,2 tys. km dróg o nawierzchni twardej (z tego 1,1 tys. km dróg cechowała się nawierzchnią twardą ulepszoną) oraz 0,1 tys. km dróg gruntowych. Drogi o nawierzchni twardej podregionu stanowiły 18,0% tego typu dróg w województwie. W przypadku dróg o nawierzchni twardej ulepszonej odsetek wyniósł 17,6%. Udział dróg gruntowych podregionu w długości tego typu dróg w województwie wyniósł 52,2%.

Porównując dane dotyczące długości dróg powiatowych o nawierzchni twardej z lat 2009-2013 można zauważyć wzrost o 0,8% w województwie i spadek o 0,7% w podregionie oświęcimskim. W przypadku dróg o nawierzchni twardej ulepszonej w ciągu 5 lat w województwie zanotowano wzrost (wyniósł 1,0%), a w podregionie spadek (o 0,6%). Długość dróg o nawierzchni gruntowej w stosunku do 2009 r. zmniejszyła się w województwie o 17,7%, natomiast w podregionie o 4,8%.

Spośród czterech powiatów wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego najdłuższą sieć dróg powiatowych posiadał powiat olkuski. Na jego terenie znajdowało się 32,1% długości sieci dróg o nawierzchni twardej podregionu. W przypadku dróg o nawierzchni twardej ulepszonej odsetek był niższy i wyniósł 31,0%. Analizując dane dotyczące dróg o nawierzchni gruntowej można zauważyć, że 75,9% dróg województwa tego typu znajdowała się na obszarze powiatu olkuskiego.

W 2013 r. na sieć dróg gminnych w województwie małopolskim składało się 15,1 tys. km dróg o nawierzchni twardej (85,1% stanowiły drogi o nawierzchni twardej ulepszonej) oraz 5,7 tys. km dróg o nawierzchni gruntowej. Spośród nich 13,8% (2,1 tys. km) dróg o nawierzchni twardej, 14,1% (1,8 tys. km) dróg o nawierzchni twardej ulepszonej oraz 5,8% (0,3 tys. km) dróg o nawierzchni gruntowej znajdowała się na obszarze podregionu oświęcimskiego. Od 2009 r. długość gminnych dróg o nawierzchni twardej zwiększyła się o 11,9% w województwie oraz o 7,4% w podregionie oświęcimskim. Większy wzrost zanotowano w przypadku wyodrębnienia dróg o nawierzchni twardej ulepszonej: w latach 2009-2013 ich długość zwiększyła się o 13,6% w przypadku województwa oraz o 12,1% w przypadku podregionu. W stosunku do 2009 r. długość dróg gruntowych w województwie wzrosła o 2,7%, natomiast w podregionie zanotowano spadek o 16,5%.

W 2013 r. najdłuższą siecią dróg gminnych w podregionie oświęcimskim charakteryzował się powiat wadowicki. Na jego terenie znajdowało się 39,4 % dróg o nawierzchni twardej podregionu. Wyodrębniając z tej kategorii drogi o nawierzchni twardej ulepszonej odsetek wyniósł 37,9%. Drogi o nawierzchni gruntowej powiatu wadowickiego stanowiły 64,7% dróg tego typu w podregionie.

Spośród powiatów wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego najdłuższą sieć dróg gminnych i powiatowych o twardej nawierzchni w przeliczeniu na 100km² posiadał powiat chrzanowski – 196,2 km. Na drugim i trzecim miejscu znalazły się powiaty: wadowicki (177,6 km/100 km²) oraz oświęcimski (172,9 km/100 km²). Najniższy wskaźnik zanotowano w przypadku powiatu olkuskiego: na 100 km² przypadało w nim 111,4 km dróg gminnych i powiatowych o twardej nawierzchni.

Umiejscowienie podregionu oświęcimskiego w pobliżu Katowic i Krakowa wpłynęło na układ sieci dróg. Przez gminy podregionu przebiegało 5 dróg krajowych, a także 10 dróg wojewódzkich. W powiecie chrzanowskim oprócz dróg wojewódzkich 780, 781, 791 i drogi krajowej 79 znajdowała się także autostrada A4. Przez teren powiatu olkuskiego przebiegała droga krajowa 94 oraz drogi wojewódzkie 783, 791, 794, 773. Teren powiatów oświęcimskiego i wadowickiego przecinały drogi krajowe 28, 44 oraz 52. Ponadto przez obszar pierwszego z wymienionych powiatów przebiegały drogi wojewódzkie o numerach 933, 948, 949 oraz 781, a przez drugi drogi oznaczone symbolami 781 oraz 953.

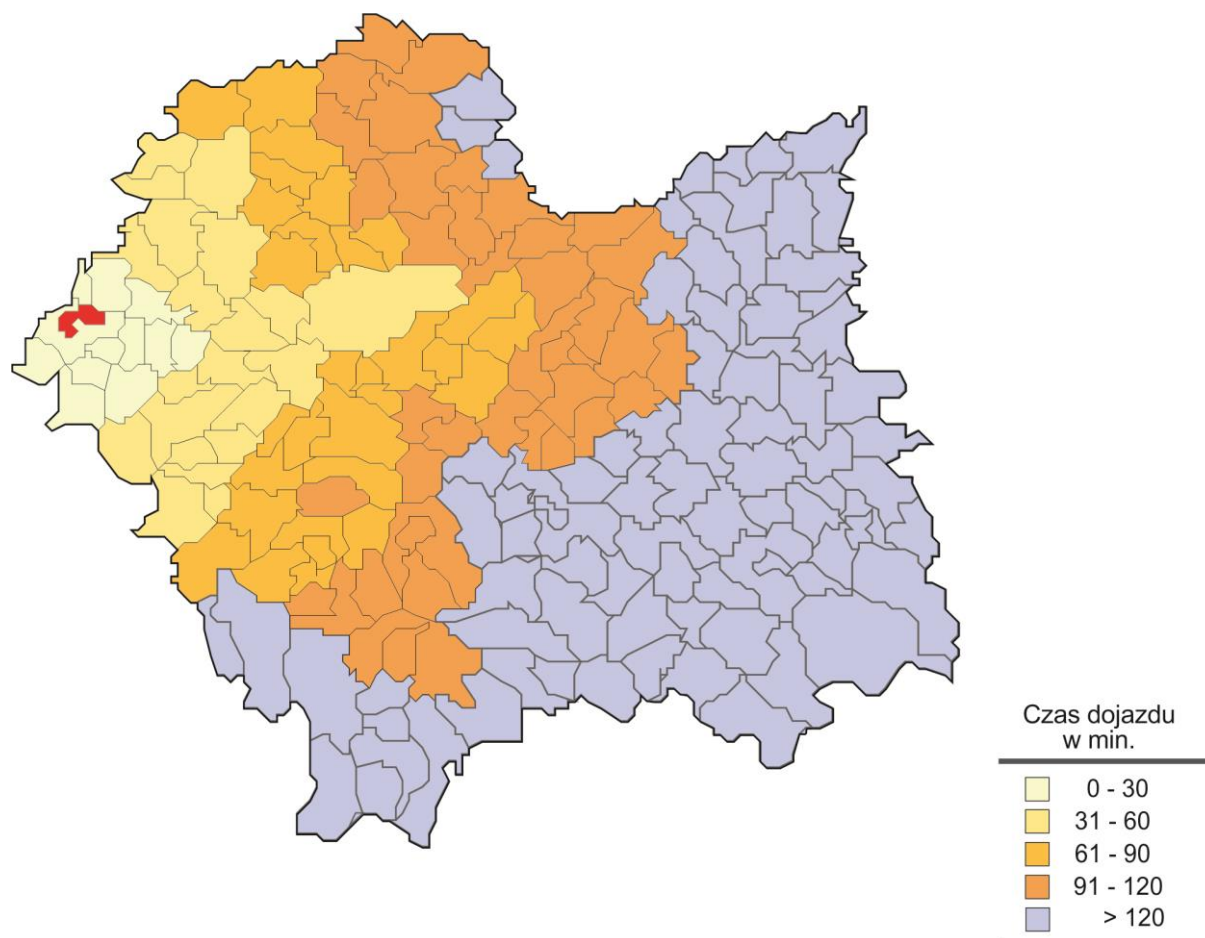
Przecięty czas dojazdu do jednostki centralnej podregionu oświęcimskiego zwiększał się wraz ze wzrostem odległości pomiędzy miastem Oświęcim a poszczególnymi gminami województwa małopolskiego. Z każdej gminy powiatu oświęcimskiego dojazd do Oświęcimia zajmował przeciętnie maksymalnie 30 minut. W powiecie chrzanowskim dostępność czasowa do centralnego ośrodka podregionu zawierała się w przedziale 0-60 min. Czas potrzebny na dotarcie do Oświęcimia z gmin powiatu chrzanowskiego znajdujących się tuż przy granicy z powiatem oświęcimskim, a więc Libiąż i Babice, wynosił od 0 do 30 min. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku powiatu wadowickiego. Dojazd do Oświęcimia z gmin wysuniętych najbardziej na północny zachód (Wieprz i Spytkowice) zajmował 0-30 min, natomiast z pozostałych obszarów powiatu na dotarcie do ośrodka centralnego podregionu trzeba było przeznaczyć 31-60 min. Najwięcej czasu na dojazd do Oświęcimia musieli rezerwować mieszkańcy powiatu olkuskiego, a więc wysuniętego najdalej na północ podregionu oświęcimskiego. O ile w gminach Bolesław, Bukowno i Olkusz czas dojazdu zawierał się w przedziale 31-60 min, to w gminach Klucze, Wolbrom i Trzyciąż wynosił już od 61 do 90 min.

W przypadku miasta Krakowa oraz zachodniej części podregionu krakowskiego dojazd do Oświęcimia zajmował między 31-60 min. W miarę przesuwania się we wschodnią stronę podregionu krakowskiego czas podróży wzrastał do 61-90 min, by na najbardziej oddalonych od podregionu oświęcimskiego krańcach wynieść do 9 do 120 min.

Analizując dane dotyczące podregionu nowotarskiego można zauważyć, że w gminach leżących w jego południowej części dojazd do Oświęcimia zajmował powyżej 120 min. W miarę przesuwania się w północno-zachodnią część podregionu dostępność czasowa zmniejszała się aż do przedziału 31-60 min w gminach znajdujących się przy granicy z podregionem oświęcimskim.

Najslabszą dostępnością czasową do centralnego ośrodka podregionu oświęcimskiego cechowały się wschodnie obszary województwa małopolskiego. Z gmin wchodzących w skład podregionów nowosądeckiego i tarnowskiego podróż zajmowała ponad dwie godziny. Wyjątek stanowiły tylko obszary podregionów wysunięte najbardziej na zachód – czas na dotarcie do Oświęcimia wynosił w nich 91-120 min.

Wykr. 4.4. Przeciętny czas dojazdu do jednostki centralnej podregionu oświęcimskiego w 2011 r. Transport drogowy.

Ź r ó d ł o: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

4.2. EDUKACJA

4.2.1. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Wychowanie przedszkolne jest pierwszym etapem kształcenia w polskim systemie oświaty. Dotyczy dzieci w przedziale wiekowym od 3 do 6 lat. Realizowane jest w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych. Od roku szkolnego 2008/2009 do placówek prowadzących wychowanie przedszkolne dołączyły zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

W województwie małopolskim w roku szkolnym 2013/2014 odnotowano funkcjonowanie 2149 placówek realizujących wychowanie przedszkolne. Spośród nich 62,9% (1351) znajdowało się na wsi. Porównując dane z poprzednim rokiem szkolnym można zauważyć, że liczba placówek wzrosła o 3,8%. Przedszkola, oddziały przedszkolne, zespoły wychowania i punkty przedszkolne podregionu oświęcimskiego stanowiły 13,3% tego typu placówek województwa małopolskiego. Ich liczba (285) zwiększyła się w stosunku do roku szkolnego 2012/2013 o 3,6%. 2/3 placówek podregionu zlokalizowanych było na wsi. Wśród powiatów wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego największy odsetek placówek wychowania przedszkolnego zlokalizowanych na wsi odnotowano w powiecie wadowickim (78,4%), a najmniejszy w chrzanowskim (49,1%).

Wśród placówek wychowania przedszkolnego w województwie małopolskim i podregionie oświęcimskim w roku szkolnym 2013/2014 dominowały przedszkola. Ich udział w strukturze wyniósł odpowiednio 52,1% (1120) dla województwa oraz 64,2% (183) dla podregionu. Następną pod względem liczebności kategorię stanowiły oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych. W województwie ich liczba wyniosła 928 i stanowiła 43,2% placówek, natomiast w podregionie 98 placówek stanowiło 34,4% ogółu. Pozostałe 4,7% w strukturze placówek województwa małopolskiego stanowiły punkty przedszkolne (100) i zespoły wychowania przedszkolnego (1). W podregionie oświęcimskim 4 punkty przedszkolne stanowiły 1,4% placówek wychowania przedszkolnego, nie odnotowano natomiast zespołów wychowania przedszkolnego.

Liczba placówek wychowania przedszkolnego stale rośnie. Porównując ze sobą dane z roku szkolnego 2009/2010 oraz 2013/2014 można zaobserwować, że wzrost na terenie podregionu oświęcimskiego wyniósł 10,9% i był niższy od wzrostu w województwie małopolskim (15,5%). W przypadku podregionu oświęcimskiego wzrost liczby placówek spowodowany jest zwiększeniem się liczby przedszkoli o 19,6%. Liczba oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych zmniejszyła się o 2%, a liczba punktów przedszkolnych pozostała taka, jak pięć lat wcześniej.

Tabl. 4.4. Wychowanie przedszkolne

Stan w dniu 30 IX

Wyszczególnienie	Rok szkolny				
	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Województwo małopolskie					
Placówki ogółem.....	1861	1922	2001	2070	2149
w tym przedszkola.....	868	923	986	1048	1120
Dzieci w placówkach.....	88951	94808	104437	110787	118253
w tym w przedszkolach.....	68943	73227	77739	84062	88514
Miejsca w przedszkolach.....	69176	74315	79956	85741	91061
W tym podregion oświęcimski					
Placówki razem.....	257	263	267	275	285
w tym przedszkola.....	153	158	159	173	183
Dzieci w placówkach.....	14671	15432	16860	17872	19006
w tym w przedszkolach.....	12505	13163	13837	14923	15644
Miejsca w przedszkolach.....	12446	13010	13767	14817	15576

Źródło: opracowanie własne.

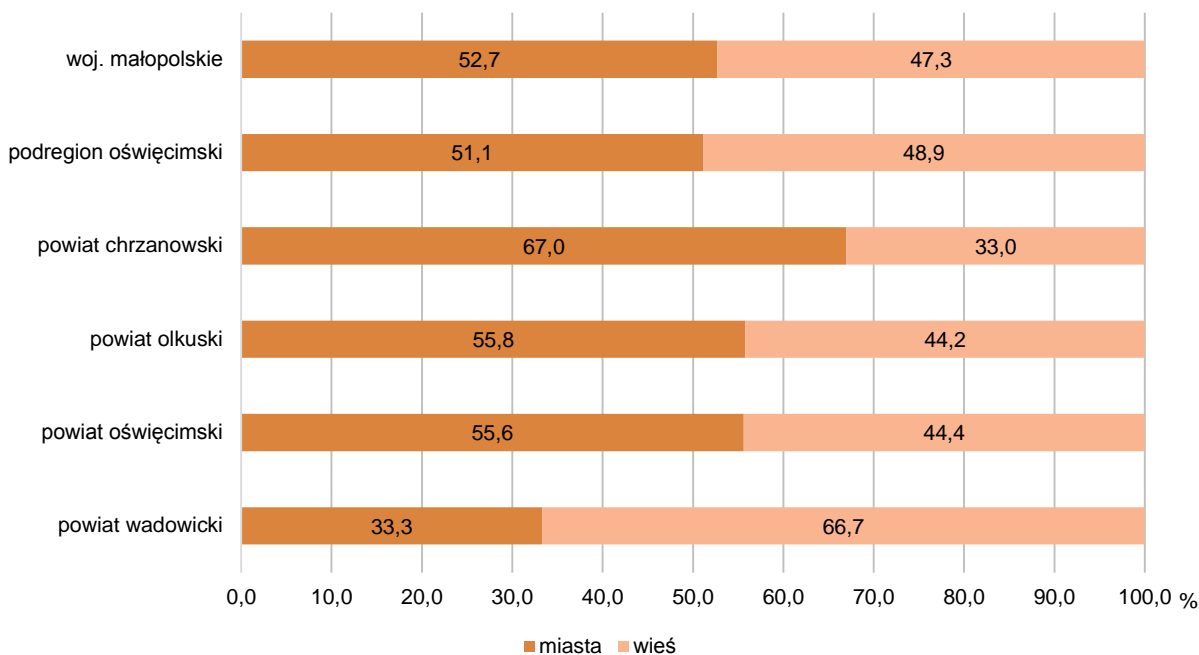
W trakcie roku szkolnego 2013/2014 na terenie województwa małopolskiego wychowaniem przedszkolnym zostało objętych 118,3 tys. dzieci. W podregionie oświęcimskim liczba ta wyniosła 19,0 tys. i stanowiła 16,1% dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w województwie. Biorąc pod uwagę dane z lat 2009 i 2013 można zauważyć wzrost liczby dzieci, które objęto wychowaniem przedszkolnym o 32,9% (29,3 tys. dzieci) w województwie małopolskim i o 29,5% (4,3 tys. dzieci) w podregionie oświęcimskim. Zestawiając dane z lat szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 zanotowano zwiększenie się liczby dzieci o 6,7% (7,5 tys.) w województwie oraz o 6,3% (1,1 tys.) w podregionie.

W strukturze dzieci podlegających wychowaniu przedszkolnemu w poszczególnych placówkach w roku szkolnym 2013/2014 najliczniejszą kategorię

stanowiły dzieci uczęszczające do przedszkoli – w województwie małopolskim ich udział wyniósł 74,8%, natomiast w podregionie oświęcimskim 82,3%. Drugą grupę pod względem liczebności w województwie i podregionie stanowiły dzieci z oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych: odpowiednio 23,3% oraz 17,1%. Pozostałe 1,9% dzieci w województwie stanowiły dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w punktach przedszkolnych (1,8%) i zespołach wychowania przedszkolnego (0,1%). W podregionie strukturę dopełniały dzieci z punktów przedszkolnych (0,6%).

Spośród dzieci w przedziale wiekowym 3-6 lat z terenu województwa małopolskiego w roku szkolnym 2013/2014 wychowaniem przedszkolnym zostało objętych 75,2% dzieci - wskaźnik był o 3,0 p. proc. wyższy niż w roku szkolnym 2012/2013 i o 8,2 p. proc. wyższy niż pięć lat wcześniej. Dla podregionu oświęcimskiego wskaźnik był wyższy od wskaźnika województwa i wyniósł 77,6%. W stosunku do danych z roku szkolnego 2012/2013 odsetek dzieci uczęszczających do placówek wychowania przedszkolnego zwiększył się o 2,8 p. proc., a porównując informacje z danymi z roku szkolnego 2009/2010 – o 6,1 p. proc.

Wykr. 4.5. Struktura dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym według miejsca zamieszkania w roku szkolnym 2013/2014

Źródło: opracowanie własne.

Spośród dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w podregionie oświęcimskim 9,5 tys. mieszkało w miastach, co stanowiło 51,1% ogółu. Udział 9,1 tys. dzieci, które mieszkały na wsi w strukturze dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w podregionie wyniósł 48,9%. W województwie 60,7 tys. dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w wieku 3-6 lat mieszkało w miastach i stanowiło 52,7% ogółu, a 54,6 tys. dzieci, których udział w strukturze wyniósł 47,3% mieszkało na wsi.

Analizując dane dotyczące liczby miejsc w przedszkolach począwszy od roku szkolnego 2009/2010 można zauważyć ich stały wzrost. W województwie małopolskim liczba miejsc w przedszkolach zwiększyła się w przeciągu pięciu lat o 31,6%. W podregionie oświęcimskim nie zanotowano tak dużego wzrostu, liczba miejsc w przedszkolach zwiększyła się o 25,1%. Zestawiając ze sobą dane dotyczące liczby miejsc dla lat szkolnych 2012/2013 oraz 2013/2014 można zauważyć wzrost o 6,2% dla województwa i o 5,1% dla podregionu.

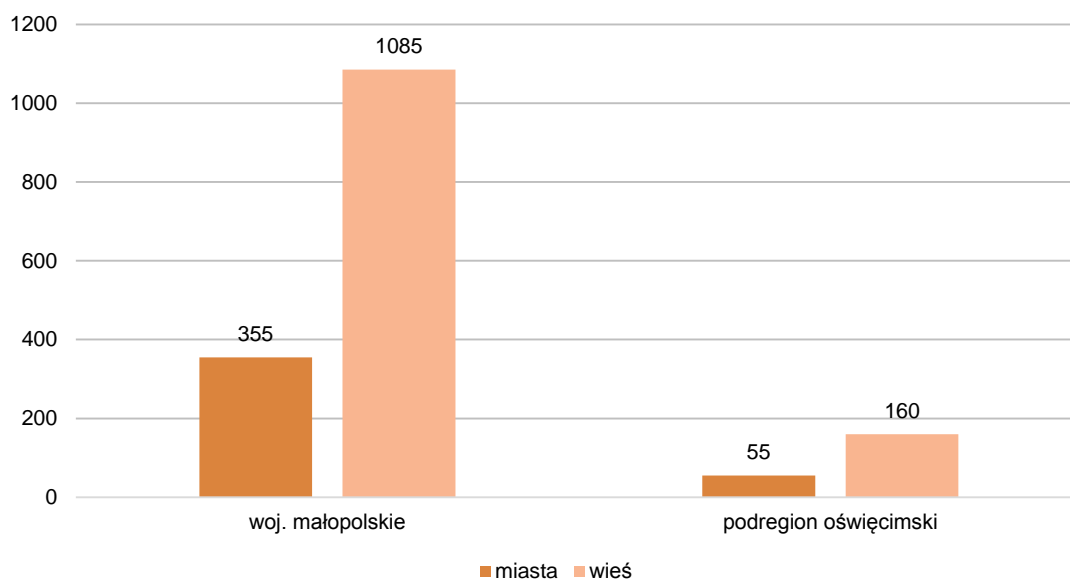
4.2.2. SZKOLNICTWO PODSTAWOWE, GIMNAZJA I SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

Szkoły podstawowe

Liczba szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) w województwie małopolskim w roku szkolnym 2013/2014 wyniosła 1440. W podregionie oświęcimskim zlokalizowanych było 215 szkół, a ich udział w strukturze szkół województwa wyniósł 14,9%. Liczba placówek szkolnictwa podstawowego zmniejszyła się w województwie o 2,8% w stosunku do liczby szkół w roku szkolnym 2009/2010 i o 0,7% w porównaniu z rokiem szkolnym 2012/2013. W podregionie oświęcimskim od roku szkolnego 2009/2010 zanotowano spadek liczby szkół o 1,8%, a od roku szkolnego 2012/2013 spadek o 0,5%.

Biorąc pod uwagę umiejscowienie szkół w miastach i na wsi struktura placówek w województwie i podregionie oświęcimskim była podobna. Udział szkół wiejskich w ogólnej liczbie placówek oscylował wokół 25%, a odsetek szkół zlokalizowanych na terenie miast – wokół 75%.

Wykr. 4.6. Szkoły podstawowe w miastach i na wsi w roku szkolnym 2013/2014

Źródło: opracowanie własne.

W roku szkolnym 2013/2014 do szkół podstawowych województwa małopolskiego uczęszczało 196,7 tys. uczniów, z czego 15,5% (30,6 tys.) stanowili uczniowie z podregionu oświęcimskiego. Analizując dane dotyczące szkół podstawowych, można zauważyć, że od roku szkolnego 2009/2010 liczba uczniów zmniejszyła się o 5,0% w województwie małopolskim i o 6,2% w podregionie oświęcimskim. Porównując dane z lat szkolnych 2012/2013 oraz 2013/2014 można stwierdzić, że spadek liczby uczniów na podstawowym etapie kształcenia wyniósł 1,2% w województwie i 0,9% w podregionie. Struktura uczniów pod względem płci była zbliżona w województwie i podregionie, udział chłopców oscylował wokół 51%, a dziewczynki stanowiły około 49% ogółu. Systematycznie zmniejszająca się liczba uczniów w szkołach jest wynikiem niżu demograficznego obserwowanego od kilku lat na terenie Polski.

W 2013 r. szkoły podstawowe na terenie województwa małopolskiego ukończyło 34,3 tys. uczniów, a więc o 1,4% więcej niż w poprzednim roku szkolnym oraz o 8,9% mniej niż w roku szkolnym 2009/2010. W podregionie oświęcimskim absolwentami podstawowego etapu kształcenia zostało 5,3 tys. uczniów. Ich udział w strukturze absolwentów województwa wyniósł 15,4%. Liczba uczniów, którzy zakończyli edukację w szkole podstawowej w podregionie zmniejszyła się o 2,4%

w stosunku do roku szkolnego 2012/2013 i o 12,4% w stosunku do danych z roku szkolnego 2009/2010.

W roku szkolnym 2013/2014 współczynnik skolaryzacji netto w województwie małopolskim wyniósł 94,89%. Jego wartość zmniejszyła się od poprzedniego roku szkolnego o 0,3 p. proc. Biorąc pod uwagę miasta województwa małopolskiego współczynnik skolaryzacji netto wyniósł w nich 103,47%. Nadwyżka była spowodowana dowożeniem dzieci z terenów wiejskich do szkół znajdujących się w miastach. Wśród powiatów, z których składa się podregion oświęcimski, największą powszechnością nauczania na szczeblu podstawowym charakteryzował się powiat wadowicki. Wartość współczynnika skolaryzacji netto wyniosła w nim 95,99%. Drugi pod względem powszechności nauczania podstawowego wynik odnotowano w powiecie oświęcimskim (95,80%). W pozostałych powiatach podregionu, chrzanowskim i olkuskim, współczynnik skolaryzacji netto był niższy od wskaźnika zanotowanego dla województwa małopolskiego i wyniósł odpowiednio 94,44% oraz 94,31%.

W ramach obowiązkowych zajęć odbywających się na podstawowym poziomie kształcenia uczniowie uczęszczają na lekcje języków obcych. W roku szkolnym 2013/2014 większość dzieci ze szkół podstawowych uczęszczała na zajęcia z języka angielskiego. Ich udział wśród uczniów objętych nauczaniem języków obcych w województwie był równy 97,3%. W podregionie oświęcimskim odsetek był bardzo zbliżony do wartości w województwie i wyniósł 97,5%. Podobne wyniki dla województwa i podregionu uzyskano analizując także drugi pod względem popularności język obcy. Dzieci uczęszczające na zajęcia języka niemieckiego stanowiły 2,1% uczniów objętych nauczaniem języków obcych w województwie i 2,3% w przypadku podregionu.

W roku szkolnym 2013/2014 w województwie małopolskim na 1 szkołę przypadało 137 uczniów, natomiast w podregionie oświęcimskim liczba uczniów przypadających na 1 placówkę była wyższa i wyniosła 142. Analizując dane dotyczące oddziałów można zauważyć, że zarówno w województwie jak i podregionie na 1 oddział w szkole podstawowej przypadało 18 osób pobierających naukę na tym etapie kształcenia.

Tabl. 4.5. Szkoły podstawowe i gimnazja
Stan w dniu 30 IX

Wyszczególnienie	Rok szkolny				
	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Województwo małopolskie					
Szkoły podstawowe.....	1481	1478	1465	1450	1440
Uczniowie.....	206995	203230	202873	199069	196735
Absolwenci.....	37614	36175	34985	33795	34255
Gimnazja.....	741	746	748	753	762
Uczniowie.....	119195	114278	110565	107215	105110
Absolwenci.....	42111	40447	38231	36803	35784
W tym podregion oświęcimski					
Szkoły podstawowe.....	219	219	219	216	215
Uczniowie.....	32571	31926	31608	30848	30556
Absolwenci.....	6016	5687	5603	5400	5269
Gimnazja.....	125	126	126	126	126
Uczniowie.....	19340	18404	17918	17327	16852
Absolwenci.....	6951	6583	6060	5996	5729

Źródło: opracowanie własne.

Gimnazja

W przeciwieństwie do zmniejszającej się liczby szkół podstawowych na terenie województwa małopolskiego liczba gimnazjów dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) nieznacznie wzrosła. W roku szkolnym 2013/2014 zanotowano funkcjonowanie 762 tego typu placówek - o 1,2% więcej w stosunku do roku szkolnego 2012/2013 i o 2,8% w porównaniu z rokiem szkolnym 2009/2010. W przypadku podregionu oświęcimskiego liczba gimnazjów utrzymywała się na stałym poziomie od 2010 r. W roku szkolnym 2013/2014 126 placówek stanowiło 16,5% ogółu gimnazjów województwa małopolskiego.

Spośród gimnazjów województwa małopolskiego większość, bo 79,1%, było prowadzonych przez jednostki samorządu gminnego. W przypadku podregionu odsetek takich placówek był o 6,6 p. proc. wyższy i wyniósł 85,7%.

Biorąc pod uwagę lokalizację gimnazjów można zauważyć, że większość placówek znajdowała się na wsi. W województwie małopolskim ich udział w ogólnej liczbie szkół wyniósł 62,5% (476 placówek). Dla podregionu struktura gimnazjów pod

względem lokalizacji była zbliżona: 61,1% szkół (77 ze 126) prowadziło edukację na wsi.

Z roku na rok zmniejszeniu ulegała liczba uczniów uczęszczających do gimnazjów. Z porównania danych dotyczących lat 2012/2013 oraz 2013/2014 wynika, że spadek liczby uczniów w województwie małopolskim wyniósł 2,0%, a w podregionie oświęcimskim był o 0,7 p. proc. wyższy. W stosunku do roku szkolnego 2009/2010 liczba gimnazjalistów województwa zmniejszyła się o 11,8%, natomiast na terenie podregionu do gimnazjów uczęszczało o 12,9% mniej uczniów niż jeszcze pięć lat wcześniej. Spośród 105,1 tys. gimnazjalistów w województwie 51,6% stanowili chłopcy. Uczniowie gimnazjów w podregionie oświęcimskim w liczbie 16,9 tys. stanowili 16,0% osób pobierających kształcenie na tym szczeblu edukacji w województwie. Struktura uczniów gimnazjów w podregionie oświęcimskim pod względem płci była zbliżona do struktury osób pobierających kształcenie w województwie, chłopcy stanowili 51,7% ogółu.

Tendencję spadkową zaobserwowano także w przypadku liczby absolwentów gimnazjów. W roku szkolnym 2013/2014 województwie małopolskim edukację w gimnazjach zakończyło 35,8 tys. uczniów. Liczba ta była o 2,8% mniejsza niż przed rokiem i o 15,0% niższa niż w roku szkolnym 2009/2010. W przypadku podregionu oświęcimskiego spadek liczby absolwentów, jaki nastąpił w przeciągu pięciu lat był jeszcze wyższy. W roku szkolnym 2013/2013 gimnazja podregionu ukończyło 5,7 tys. uczniów: o 4,5% mniej niż w roku szkolnym 2012/2013 i o 17,6% mniej niż w roku szkolnym 2009/2010.

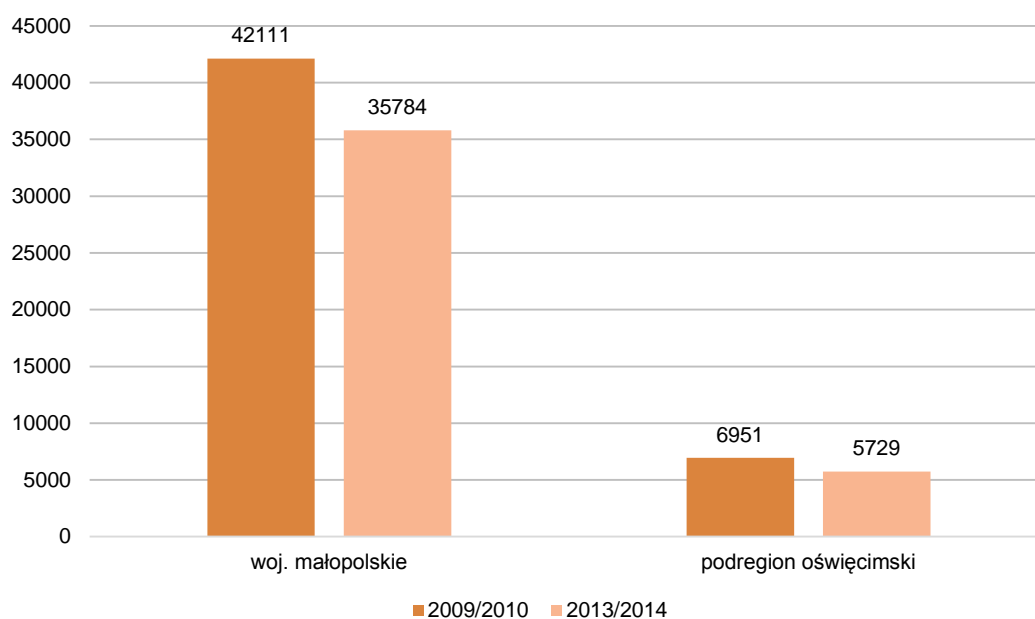
W 2013 r. współczynnik skolaryzacji netto dla gimnazjów w województwie był niższy od współczynnika zanotowanego dla szkół podstawowych i wyniósł 93,95%. Wśród powiatów tworzących podregion oświęcimski największą powszechnością nauczania na szczeblu gimnazjalnym charakteryzował się powiat oświęcimski (wartość współczynnika skolaryzacji netto wyniosła 98,96%), następnie powiat wadowicki (96,93%) i olkuski (95,99%). W powiecie chrzanowskim wartość współczynnika skolaryzacji netto była najniższa – 92,82%.

Wśród obowiązkowych zajęć prowadzonych przez gimnazja w szkołach odbywały się lekcje języków obcych. Największą popularnością cieszyły się zajęcia z języka angielskiego. W roku szkolnym 2013/2014 w województwie małopolskim

uczestniczyło w nich 53,7% uczniów uczęszczających na zajęcia języków obcych. W podregionie odsetek wyniósł 55,9%. Udział uczniów uczęszczających na drugi pod względem popularności język niemiecki wyniósł w województwie 41,9%, natomiast w podregionie oświęcimskim odsetek uczniów uczestniczących w tych zajęciach wyniósł 40,3%. Zdecydowanie mniejszą popularnością cieszył się język francuski. Umiejętności w jego zakresie podnosiło tylko 2,4% uczniów objętych nauczaniem języków obcych w województwie i 2,9% w podregionie.

Zestawiając ze sobą dane dotyczące liczby gimnazjów i uczniów pobierających w nich naukę można stwierdzić, że na 1 placówkę w 2013 roku w województwie małopolskim przypadało 138 uczniów, natomiast w podregionie oświęcimskim – 134 uczniów. Liczba uczniów przypadających na jeden oddział w gimnazjum była taka sama zarówno w województwie jak i w podregionie - wyniosła 22 osoby.

Wykr. 4.7. Absolwenci gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010 i 2013/2014

Źródło: opracowanie własne.

Szkoły ponadgimnazjalne

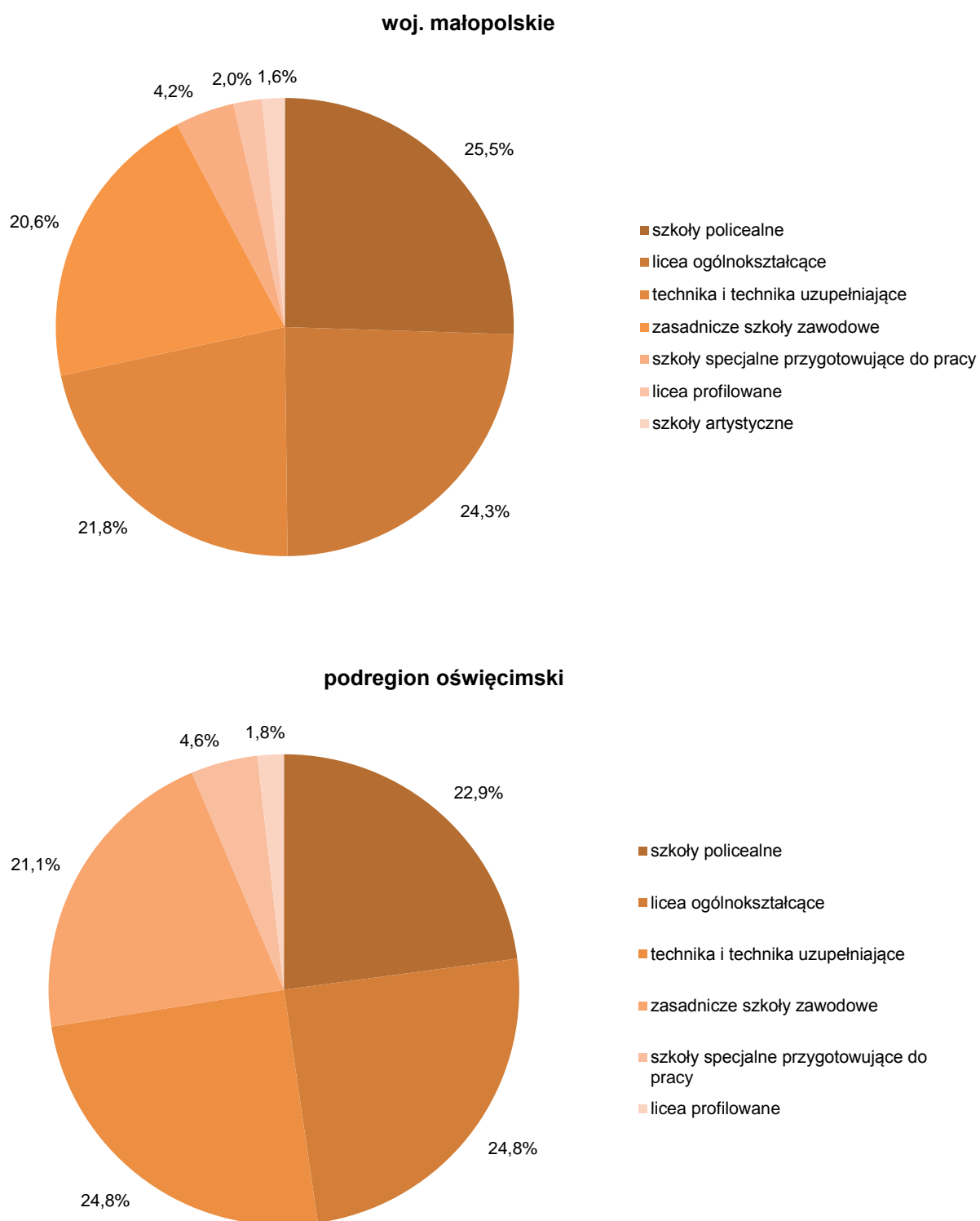
Zgodnie z polskim systemem oświaty edukacja uczniów na szczeblu ponadgimnazjalnym prowadzona jest w ramach: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących i uzupełniających liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników i techników uzupełniających, artystycznych szkół dających uprawnienia zawodowe oraz specjalnych szkół przysposabiających do pracy zawodowej. Do kategorii szkół ponadgimnazjalnych zalicza się także szkoły policealne. Stanowią one wyższy stopień kształcenia niż pozostałe wymienione wyżej typy szkół.

W roku szkolnym 2013/2014 w województwie małopolskim działalność edukacyjną prowadziło 758 szkół ponadgimnazjalnych. Ich liczba zmniejszała się. W stosunku do roku 2012 zanotowano spadek równy 4,7%, natomiast w porównaniu z rokiem 2009 liczba szkół na ponadgimnazjalnym szczeblu kształcenia zmniejszyła się o 12,9%. Szkoły funkcjonujące na terenie podregionu oświęcimskiego stanowiły 14,4% szkół wojewódzkich. W ich przypadku także obserwowano stopniowy spadek (o 5,2% w stosunku do 2012 r. oraz o 12,8% w porównaniu z rokiem 2009).

Największą popularnością wśród uczniów cieszyły się szkoły, które umożliwiały zdobycie świadectwa dojrzałości. Uczęszczało do nich 71,0% uczniów małopolskich szkół ponadgimnazjalnych. W podregionie oświęcimskim odsetek uczniów pobierających naukę w placówkach oferujących możliwość podejścia do egzaminu maturalnego był o 4,5 p. proc. wyższy.

Szkołami najchętniej wybieranymi przez uczniów w województwie małopolskim były licea ogólnokształcące oraz technika z technikami uzupełniającymi. W każdym z tych typów szkół uczyło się po 34,9% uczniów wszystkich szkół ponadgimnazjalnych. W podregionie oświęcimskim największą popularnością wśród uczniów cieszyły się technika oraz technika uzupełniająca. Wybrało je 38,1% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Na drugim miejscu znalazły się licea ogólnokształcące wybrane przez 37,2% uczniów. W latach 2009-2012 to właśnie ten typ szkoły utrzymywał się na pierwszym miejscu pod względem popularności wyprzedzając technika oraz technika uzupełniająca.

Wykr. 4.8. Szkoły ponadgimnazjalne według typów szkół w roku szkolnym 2013/2014

Źródło: opracowanie własne.

Licea ogólnokształcące

W roku szkolnym 2012/2013 w województwie małopolskim funkcjonowały 184 licea ogólnokształcące (łącznie ze specjalnymi). Ten typ szkoły oferuje uczniom możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. Zestawiając dane dotyczące liczby placówek z rokiem szkolnym 2012/2013 można zaobserwować spadek szkół o 5,6%. W stosunku do roku szkolnego 2009/2010 liczba szkół uległa zmniejszeniu o 6,1%. 27 placówek funkcjonujących w województwie znajdowało się na terenie podregionu oświęcimskiego. W porównaniu z 2012 r. liczba liceów ogólnokształcących zmniejszyła się o 3, a w stosunku do roku 2009 – o 1 placówkę.

Licea ogólnokształcące (łącznie ze specjalnymi) w roku 2013 stanowiły prawie 1/4 szkół ponadgimnazjalnych zarówno w województwie jak i w podregionie. Analizując dane dotyczące lat 2009-2013 można zauważyć, że do roku 2012 udział liceów w strukturze szkół ponadgimnazjalnych systematycznie się zwiększał. Natomiast w 2013 r. po raz pierwszy od kilku lat zaczęto obserwować nieznaczny spadek udziału tego typu szkół w strukturze placówek województwa i podregionu.

W 2013 r. licea ogólnokształcące województwa małopolskiego kształciły 49,7 tys. uczniów. 15,2% z nich (7,5 tys.) stanowili uczniowie ze szkół funkcjonujących na terenie podregionu oświęcimskiego. Liczba uczniów zmniejszyła się od 2009 r. o 19,4% w województwie i o 22,3% w podregionie. Zestawiając dane z informacjami z roku 2012/2013 spadek w województwie wyniósł 7,1%, a w podregionie 7,7%. Struktura uczniów liceów ogólnokształcących wyglądała podobnie w województwie i podregionie. Odsetek kobiet wśród osób kształcących się w województwie wyniósł 63,8, a dla podregionu był o 0,3 p. proc. niższy.

W województwie małopolskim w 2013 r. na jeden oddział w liceach ogólnokształcących przypadało 28 uczniów, natomiast na szkołę 270. W podregionie wartości te były wyższe i wynosiły analogicznie 29 i 279.

W 2013 r. liczba absolwentów liceów ogólnokształcących w województwie małopolskim wyniosła 18,4 tys. Osoby kończące edukację w podregionie oświęcimskim w liczbie 2,9 tys. stanowiły 15,8% absolwentów województwa. Analizując dane dotyczące liczby absolwentów z lat 2009 i 2013 można zauważyć, że w województwie małopolskim licea ogólnokształcące ukończyło o 11,1% osób mniej niż pięć lat wcześniej. W podregionie oświęcimskim spadek był wyższy

i wyniósł 16,3%. Biorąc pod uwagę powiaty wchodzące w skład podregionu oświęcimskiego we wszystkich obserwowano spadek liczby absolwentów w porównaniu z 2009 r. Największy zanotowano w powiecie chrzanowskim (o 27,1%), natomiast najmniejszy w powiecie wadowickim (o 3,1%).

W roku szkolnym 2013/2014 absolwenci liceów ogólnokształcących stanowili największy odsetek wśród osób kończących edukację na szczeblu ponadgimnazjalnym. Ich udział w strukturze wyniósł 40,5% dla województwa i 42,3% dla podregionu. Analizując dane dotyczące absolwentów dla lat 2009-2013 można zaobserwować, że co roku zmniejszał się udział absolwentów liceów w strukturze osób kończących edukację zarówno w przypadku województwa jak i podregionu.

W 2013 r. na terenie województwa małopolskiego nie istniało żadne uzupełniające liceum ogólnokształcące. W roku szkolnym 2009/2010 w województwie funkcjonowało 6 tego typu placówek, a w latach 2010-2012 działalność prowadziło 8.

Licea profilowane

Wśród szkół ogólnozawodowych wyróżnia się licea profilowane dla młodzieży. Kształcenie w nich umożliwia uczniom zdobycie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz zdobycie kwalifikacji zawodowych. Ze względu na zmiany, jakich dokonano w ustawie o systemie oświaty, od 2012 r. licea profilowane nie przeprowadzają naboru do klas pierwszych i następuje ich stopniowa likwidacja.

Na terenie województwa małopolskiego w 2013 r. funkcjonowało 15 liceów profilowanych (łącznie ze specjalnymi) w porównaniu z 41 w 2009 r. Dwie tego typu placówki znajdowały się w podregionie oświęcimskim. Ich liczba zmniejszyła się w ciągu 5 lat o 5 szkół.

Liczba uczniów liceów profilowanych w województwie w roku szkolnym 2013/2014 wyniosła 0,3 tys. Porównując dane z informacjami z poprzednich lat można zauważyć, że na skutek likwidacji szkół, w stosunku do roku szkolnego 2012/2013 liczba uczniów zmniejszyła się o 64,7%, a w porównaniu z rokiem szkolnym 2009/2010 zmalała o 88,8%. Jeszcze większy spadek zanotowano w podregionie oświęcimskim. Liczba uczniów zmniejszyła się o 72,5% w porównaniu z poprzednim rokiem. W stosunku do danych z roku 2009 zanotowano spadek liczby uczniów o 95,2%.

Struktura uczniów liceów profilowanych pod względem płci była różna w województwie i podregionie. W obu przypadkach mężczyźni stanowili mniejszy odsetek uczniów, ale w województwie ich udział stanowił mniej niż 1/3, natomiast w podregionie oświęcimskim mężczyźni stanowili 1/6 osób pobierających kształcenie.

W latach 2009-2013 liczba absolwentów stopniowo ulegała zmniejszeniu. W 2013 r. w województwie małopolskim liczba absolwentów liceów profilowanych wyniosła 0,5 tys. i była o 32,0% niższa niż w 2012 r. 18,4% absolwentów województwa stanowiły osoby, które ukończyły naukę w liceach profilowanych w podregionie. W 2013 r. było ich 93, o 57,5% mniej niż przed rokiem.

Tabl. 4.6. Szkoły ponadgimnazjalne^a
Stan w dniu 30 IX

Wyszczególnienie	Rok szkolny				
	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
	Województwo małopolskie				
Szkoły ogółem.....	870	842	828	795	758
Uczniowie.....	165856	161417	158698	152045	142076
Absolwenci.....	48960	49103	47932	46510	45421
	W tym podregion oświęcimski				
Szkoły razem.....	125	128	123	115	109
Uczniowie.....	24822	23596	22674	21633	20237
Absolwenci.....	7709	7457	7227	6861	6894

a Patrz uwagi metodyczne ust. 17 na str. 18.

Źródło: opracowanie własne.

Technika i technika uzupełniająca

Osoby, które podjęły decyzję o kontynuowaniu edukacji w technikach lub technikach uzupełniających mają możliwość zdobycia średniego wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz – po zdaniu egzaminu maturalnego – uzyskania świadectwa dojrzałości.

W roku szkolnym 2013/2014 na terenie województwa małopolskiego funkcjonowało 165 techników (łącznie ze specjalnymi). 16,4% z nich stanowiły technika w podregionie oświęcimskim. Ich liczba w 2013 r. wyniosła (tak jak w roku

2012) 27. Wśród wszystkich typów placówek ponadgimnazjalnych technika stanowiły ponad 1/5 szkół województwa małopolskiego i prawie 1/4 szkół w podregionie.

W technikach województwa małopolskiego kształciło się 49,6 tys. osób, z czego 7,7 tys. uczęszczało do szkół w podregionie oświęcimskim. W stosunku do roku 2012 zanotowano nieznaczne różnice w liczbie uczniów, ale zestawiając dane do informacji z roku 2009 można zauważyć istotną zmianę. Spadek liczby uczniów w ciągu pięciu lat wyniósł 6,0% dla województwa, natomiast spadek w podregionie był ponad dwa razy większy. W 2013 r. uczniowie techników stanowili ponad 1/3 uczniów wszystkich typów szkół ponadgimnazjalnych w województwie małopolskim. W podregionie oświęcimskim odsetek osób kształcących się w technikach wśród uczniów wszystkich typów szkół ponadgimnazjalnych był jeszcze wyższy i wyniósł 38,1% (o 2,5 p. proc. więcej niż w 2012 r.).

Struktura uczniów techników pod względem płci była podobna w szkołach województwa i podregionu. Mężczyźni stanowili około 60% osób kształcących się w tego typu szkołach, natomiast odsetek kobiet oscylował wokół 40%.

Absolwentami techników w roku 2013 w województwie małopolskim zostało 11,3 tys. uczniów. Liczba ta była mniejsza o 4,8% w stosunku do poprzedniego roku oraz o 2,9% mniejsza, gdy zestawi się ją z danymi z roku 2009. W przypadku podregionu oświęcimskiego liczba absolwentów w roku szkolnym 2013/2014 wyniosła 1,8 tys. (o 3,5% mniej niż w roku szkolnym 2012/2013 i o 15,2% mniej niż pięć lat wcześniej).

Zasadnicze szkoły zawodowe

Zasadnicze szkoły zawodowe służą przygotowaniu uczniów do pracy w określonym zawodzie. Po ich ukończeniu absolwenci otrzymują dyplomy potwierdzające zdobyte kwalifikacje. W roku szkolnym 2013/2014 na terenie województwa małopolskiego funkcjonowało 156 tego typu placówek (łącznie ze specjalnymi), a więc o 1 więcej niż w poprzednim roku szkolnym i o 4 szkoły mniej niż w latach 2009-2011. W podregionie oświęcimskim liczba zasadniczych szkół zawodowych od trzech lat utrzymywała się na stałym poziomie - od roku szkolnego 2011/2012 wynosiła 23. Szkoły zawodowe zlokalizowane na terenie podregionu oświęcimskiego stanowiły 14,7% tego typu szkół w województwie.

Z roku na rok zmniejszała się liczba uczniów kształcących się w zasadniczych szkołach zawodowych. W 2013 r. w województwie małopolskim w szkołach przygotowujących do zawodu naukę pobierało 19,2 tys. osób - o 4,8% mniej niż przed rokiem i o 18,1% mniej niż w roku szkolnym 2009/2010. W podregionie zanotowano większy spadek liczby uczniów niż w województwie. W 2013 r. było ich 2,9 tys. - o 8,9% mniej niż w 2012 r. oraz o 22,5% mniej niż pięć lat wcześniej. Odsetek kobiet wśród uczniów zasadniczych szkół zawodowych w województwie i podregionie był zbliżony i oscylował wokół 28%. W 2013 roku liczba absolwentów w województwie wyniosła 7,2 tys. Wśród nich 15,3% stanowili uczniowie szkół zlokalizowanych w podregionie oświęcimskim. Porównując dane dotyczące absolwentów z danymi z 2012 r. można zauważyć, że spadek liczby osób, które zakończyły edukację w zasadniczych szkołach zawodowych oscylował wokół 6% zarówno w województwie jak i w podregionie.

W roku szkolnym 2013/2014 na 1 szkołę w województwie małopolskim przypadało 123 uczniów. Dla podregionu wartość ta była wyższa i wyniosła 125. Na 1 oddział szkół zawodowych na terenie podregionu również przypadała większa liczba uczniów niż w województwie (odpowiednio 23 oraz 20 uczniów).

Szkoły specjalne przysposabiające do pracy

Szkoły specjalne przysposabiające do pracy są placówkami przystosowanymi do potrzeb uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz do potrzeb osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Ich liczba w podregionie oświęcimskim w roku szkolnym 2013/2014 wyniosła 5, niezmiennie od kilku lat. W województwie małopolskim liczba szkół w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 2 i wyniosła 32. Mimo niezmiennej ilości placówek w podregionie systematycznie zwiększała się liczba uczniów uczęszczających do specjalnych szkół przysposabiających do pracy. W 2013 r. było ich 158, a więc o 10,5% więcej w porównaniu z poprzednim rokiem oraz o 35,0% więcej niż w roku 2009. Liczba uczniów zwiększyła się także w województwie: do specjalnych szkół przysposabiających uczęszczało 790 osób, o 11,0% więcej niż w roku szkolnym 2012/2013 oraz o 37,4% więcej niż w 2009/2010. Mężczyźni stanowili 57,8% uczniów w województwie oraz 58,9% w podregionie oświęcimskim. W stosunku do roku szkolnego 2012/2013 zwiększyła się liczba absolwentów: w województwie o 20

osób, natomiast w podregionie specjalne szkoły przysposabiające do pracy ukończyło 8 osób więcej niż przed rokiem.

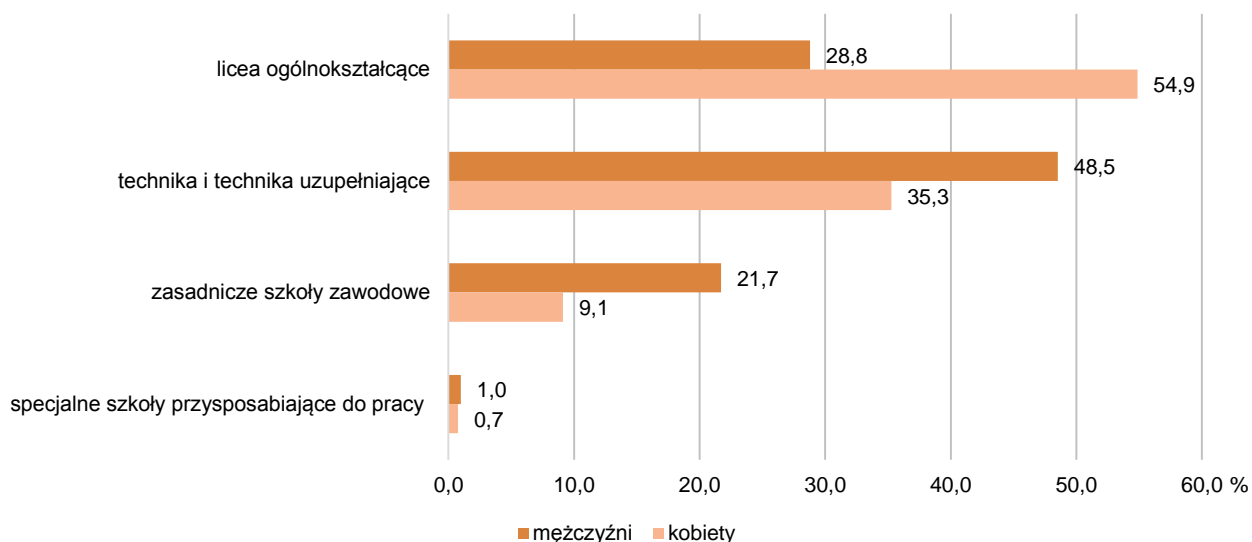
Szkoły artystyczne

W ramach systemu szkół ponadgimnazjalnych funkcjonują także szkoły artystyczne. Są przeznaczone dla osób wykazujących uzdolnienia w różnych dziedzinach sztuki.

Na terenie województwa małopolskiego w roku szkolnym 2013/2014 funkcjonowało 12 (niezmiennie od roku szkolnego 2011/2012) szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe. Naukę pobierało w nich 1,3 tys. uczniów. Liczba uczniów szkół artystycznych zmniejszyła się w porównaniu z 2012 r. o 2,4%, a w stosunku do 2009 r. o 7,6%. 72,0% uczniów pobierających naukę stanowiły kobiety. W 2013 r. absolwentami szkół artystycznych zostały 253 osoby.

W latach 2009-2013 na terenie podregionu oświęcimskiego nie istniała żadna placówka artystyczna dająca uprawnienia zawodowe.

Wykr. 4.9. Struktura uczniów wybranych szkół ponadgimnazjalnych według płci w roku szkolnym 2013/2014

Źródło: opracowanie własne.

Szkoły policealne

Szkoły policealne realizują kształcenie na wyższym niż pozostałe szkoły ponadgimnazjalne poziomie: są prowadzone dla osób, które posiadają wykształcenie średnie ogólne i chcą przygotować się do pracy zawodowej.

Liczba tego typu szkół systematycznie zmniejszała się zarówno w województwie małopolskim jak i w podregionie oświęcimskim. W roku szkolnym 2013/2014 spadek w stosunku do roku szkolnego 2012/2013 dla województwa wyniósł 7,6%. Zestawiając dane z rokiem 2009/2010 można zaobserwować, że liczba szkół zmniejszyła się o prawie 21,8%. W podregionie w ciągu pięciu lat liczba szkół zmniejszyła się o 7, a od poprzedniego roku – o 2 placówki.

W 194 placówkach zlokalizowanych na terenie województwa małopolskiego uczyło się 21,2 tys. uczniów (o 18,6% mniej niż w 2012 r.), natomiast z 25 szkół policealnych w podregionie korzystało 1,9 tys. osób (spadek w stosunku do poprzedniego roku był niższy niż w województwie i wyniósł 17,4%). Uczniowie podregionu oświęcimskiego stanowili 9,0% uczniów szkół policealnych w województwie małopolskim. Wśród uczniów szkół policealnych dominowały kobiety, a ich udział w strukturze osób pobierających naukę w tego typu placówkach stopniowo zwiększał się (wyjątek stanowi rok szkolny 2011/2012 w przypadku podregionu oświęcimskiego). W roku szkolnym 2013/2014 70,9% uczniów w województwie stanowiły kobiety. Dla podregionu udział kobiet wśród uczniów wyniósł 72,4%.

W 2013 r. szkoły policealne ukończyło w województwie małopolskim 7,6 tys. uczniów, z czego 12,1% stanowili absolwenci z terenu podregionu oświęcimskiego. Liczba absolwentów w województwie była o 13,0% wyższa niż w poprzednim roku szkolnym. W podregionie oświęcimskim liczba osób, które ukończyły szkoły policealne wzrosła o 46,4% w stosunku do roku szkolnego 2012/2013.

4.3. KULTURA

Na terenie podregionu oświęcimskiego działają instytucje kultury, których podstawowym celem jest prowadzenie wielokierunkowej działalności społeczno-kulturalnej. Poprzez bogactwo ofert skierowanych do odbiorców w różnym wieku (w szczególności dzieci i młodzieży), umożliwiają aktywne uczestnictwo w życiu społeczno-kulturalnym danej społeczności, przyczyniają się również do integracji lokalnej ludności.

Tabl. 4.7. Wybrane instytucje kultury w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Województwo małopolskie	W tym podregion oświęcimski	
	liczba instytucji		województwo=100
Muzea i oddziały muzealne.....	119	18	15,1
Galerie i salony sztuki.....	66	2	3,0
Kina stałe.....	49	12	24,5
Biblioteki publiczne ^a	780	140	17,9
Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice....	430	77	17,9

a łącznie z filiami i z punktami bibliotecznymi

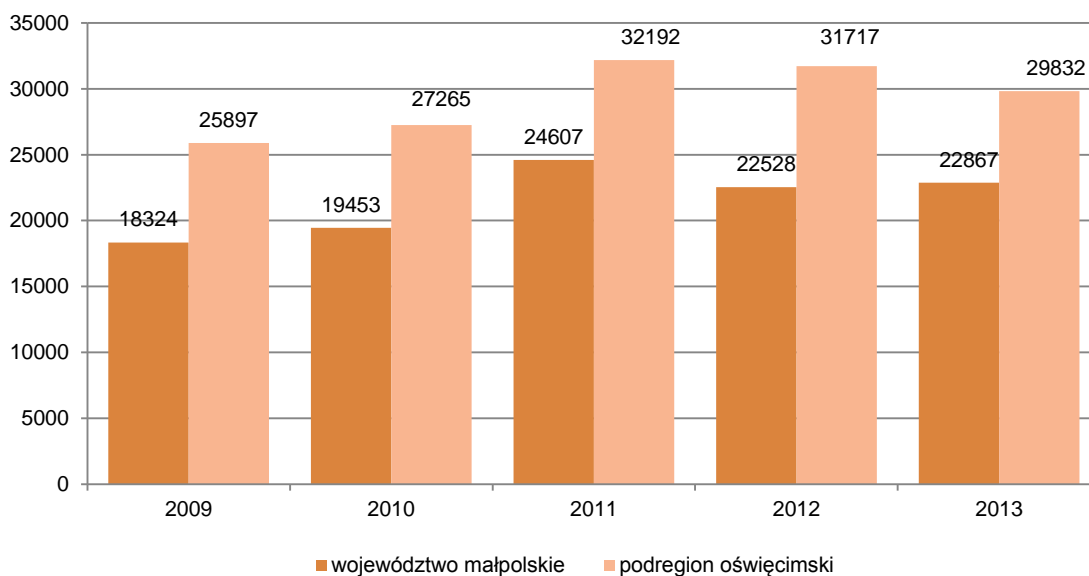
Źródło: opracowanie własne

Według stanu w dniu 31 XII 2013 r. na terenie podregionu oświęcimskiego działalność prowadziło 18 muzeów (łącznie z oddziałami muzealnymi). W porównaniu z rokiem 2009 ich liczba zwiększyła się o 4 obiekty. Zbiory muzealne prezentowane były w ramach 34 własnych wystaw czasowych oraz 30 wystaw stałych w kraju.

W podregionie oświęcimskim, na przestrzeni omawianych lat (2009-2013) zaobserwować można wzrost liczby odwiedzających z 1427,0 tys. w 2009 r. do poziomu 1656,7 tys. w 2013 r. (wzrost o 16,1%). Zorganizowane grupy młodzieży szkolnej stanowiły w 2013 r. 49,5% ogółu zwiedzających. W omawianym roku odnotowano 1395,1 tys. osób, które zwiedzały muzea i wystawy bezpłatnie (84,2% ogółu zwiedzających). Okazją do nieodpłatnego poznania zbiorów muzealnych jest corocznie organizowana „Noc muzeów”. Z tej formy zwiedzania skorzystało w 2013 r. 2,7 tys. osób, to jest o 0,7 tys. mniej niż w roku poprzednim. Równocześnie spadła

liczba zwiedzających z okazji innych imprez okolicznościowych z 22,5 tys. w 2012 r. do 16,7 tys. w roku 2013.

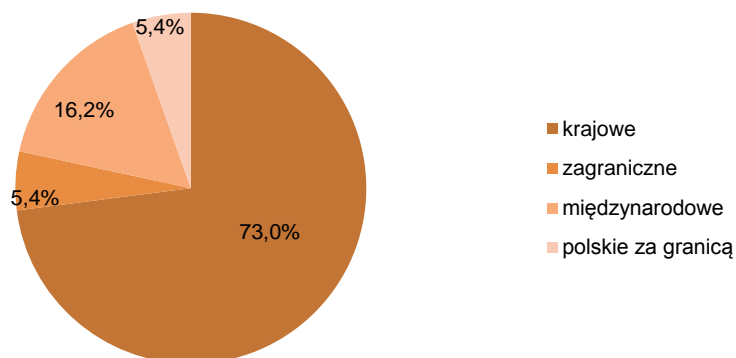
Wykr. 4.10. Zwiedzający muzea i oddziały na 10 tys. ludności

Źródło: opracowanie własne

Promocją i prezentacją współczesnej twórczości artystycznej poprzez organizację wystaw i imprez towarzyszących na terenie podregionu oświęcimskiego zajmowały się 2 galerie i salony sztuki (w 2010 w powiecie wadowickim istniała jedna galeria) . W porównaniu do roku 2009 liczba ta nie uległa zmianie.

Wykr. 4.11. Struktura wystaw w galeriach i salonach sztuki w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne

Na przestrzeni lat 2009-2013 wzrosła liczba zorganizowanych wystaw z 22 w roku 2009 do 36 w roku 2013. Stanowiły one 4,7% wszystkich wystaw zorganizowanych przez w/w obiekty w województwie małopolskim. Zwiększeniu uległa również liczba ekspozycji o 81,8% w porównaniu z rokiem 2009.

W 2013 r. na obszarze podregionu oświęcimskiego odnotowano 6,2 tys. osób odwiedzających galerie i salony sztuki, stanowili oni 0,8% ogółu odwiedzających omawiane instytucje wystawiennicze w województwie małopolskim. Od początku badanego okresu w liczbie odwiedzających galerie i salony sztuki zaobserwować można pewne wahania (spadek w 2011 r.), w 2009 r wartość ta wynosiła 4,8 tys. a w 2013 r. wzrosła 6,2 tys. (wzrost o 29,6%). Podobnie, w województwie można było zaobserwować wahania w liczbie zwiedzających, tak by ostatecznie w porównaniu z rokiem 2009 ich liczba wzrosła o 60,0%.

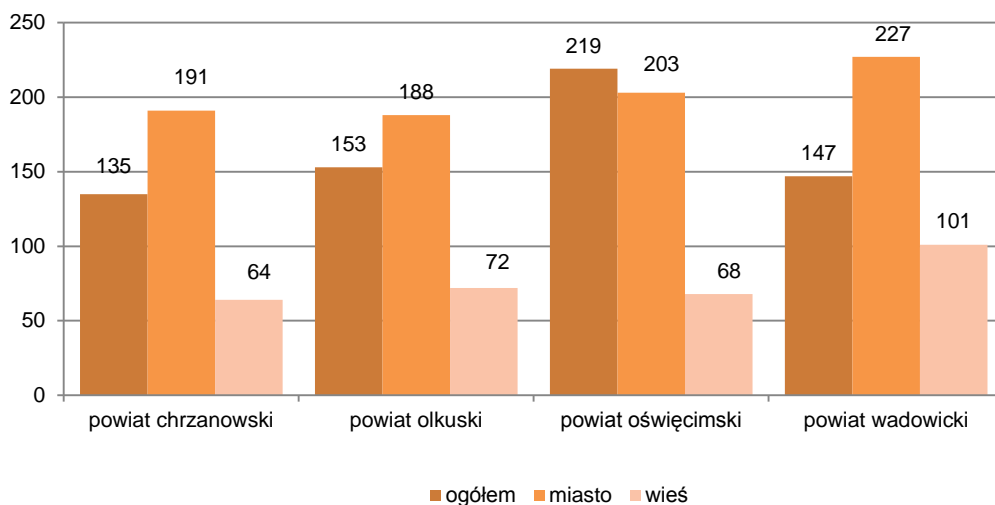
Spośród czterech powiatów wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego największą liczbę zwiedzających w 2013 r. zgromadziły galerie znajdujące się na terenie powiatu olkuskiego – 4,9 tys., co stanowiło 78,3% ogółu zwiedzających na obszarze omawianego podregionu.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice są instytucjami prowadzącymi szeroką działalność społeczno-kulturalną na obszarze podregionu oświęcimskiego. W 2013 r. na badanym obszarze funkcjonowały 77 takie instytucje, z czego najwięcej (36,4%) znajdowało się w powiecie wadowickim, natomiast najmniej w powiecie olkuskim 18,2%.

W 2013 r. domy kultury, ośrodki kultury, kluby i świetlice zorganizowały 4,6 tys. imprez, w których wzięło udział 722,5 tys. uczestników. W porównaniu z rokiem poprzednim zaobserwować można wzrost zainteresowania uczestnictwem w takich imprezach (o 6,3%). W województwie małopolskim w 22,2 tys. imprez wzięło udział 3946,7 tys. uczestników.

W wyżej wymienionych instytucjach działały 314 zespoły artystyczne zrzeszające 5,3 tys. członków (o 10,9 % więcej w porównaniu z rokiem poprzednim) oraz 386 koła (kluby) prowadzące działalność o określonym profilu tematycznym w zorganizowanych grupach (22,2% ogółu klubów działających w województwie).

Wykr. 4.12. Średnia liczba uczestników jednej imprezy w 2013 r.

Źródło: opracowanie własne

Ważnym czynnikiem wpływającym na funkcjonowanie instytucji kultury jest zaplecze infrastrukturalne. W omawianym roku 76,6% domów i ośrodków kultury, klubów oraz świetlic użytkowało odrębny budynek, 45,0% wyżej wymienionych instytucji działających na terenie podregionu oświęcimskiego posiadało salę widowiskową wyposażoną przeciętnie w 199 standardowych miejsc na widowni. 46,8% omawianych instytucji było przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich (wejście do budynku).

Tabl. 4.8 Działalność kin stałych
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Województwo małopolskie					
Kina ogółem^a.....	43	46	46	44	49
Miejsce na widowni w kinach ^a w tys.....	23,7	24,2	23,8	23,0	25,2
Seanse w kinach w tys.....	118,5	153,9	160,9	142,6	156,3
w tym filmów polskich	25,3	21,2	34,4	20,6	27,2
Widzowie w kinach w mln.....	3,6	3,7	3,6	3,0	2,8
W tym podregion oświęcimski					
Kina ogółem^a.....	10	11	11	11	12
Miejsce na widowni w kinach ^a w tys.....	3,4	3,6	3,4	3,3	4,0
Seanse w kinach w tys.....	2,9	3,6	5,6	5,2	14,0
w tym filmów polskich.....	1,0	0,5	1,8	1,1	1,1
Widzowie w kinach w mln.....	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2

^a Stan w dniu 31 XII

Źródło: opracowanie własne

Największą popularnością spośród omawianych podmiotów działających w sferze kultury cieszą się kina. W 2013 r. na obszarze podregionu oświęcimskiego działało 12 kin (co stanowiło 24,5% ogółu kin stałych w województwie małopolskim), które w omawianym roku zgromadziły 233,1 tys. widzów (o 58,2% więcej niż przed rokiem, i o 115,5% więcej niż w 2009 r.). Liczba widzów kin stałych w województwie małopolskim w roku 2013 wyniosła 2817,3 tys. (o 6,5% mniej niż w roku poprzednim i o 20,9% mniej niż w roku 2009).

Od początku badanego okresu w podregionie oświęcimskim zaobserwować można systematyczny wzrost wyświetlanych seansów filmowych. Wyjątek stanowi rok 2012, kiedy to odnotowano spadek liczby wyświetleń o 7,3% w porównaniu z rokiem 2011.

W 2013 roku na obszarze podregionu oświęcimskiego wyświetlono łącznie 14,0 tys. seansów (co stanowiło 8,9% ogółu wyświetleń w województwie małopolskim). Filmy produkcji polskiej stanowiły 7,6% ogółu wyświetleń w podregionie (dla województwa wskaźnik ten wyniósł 17,4%). W porównaniu z rokiem 2009 na terenie podregionu oświęcimskiego odnotowano 4,5% wzrost wyświetleń polskich filmów.

Rozwijaniem potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianiem wiedzy i kultury zajmują się w głównej mierze biblioteki. Na przestrzeni lat 2009-2013 liczba bibliotek systematycznie malała. Na terenie podregionu oświęcimskiego w 2013 r. działały 140 biblioteki publiczne (łącznie z filiami i placówkami bibliotecznymi). W porównaniu do poprzedniego roku ich liczba uległa zmniejszeniu o 2 obiekty, natomiast w porównaniu do 2009 r. o 12 obiektów.

W 2013 r. na omawianym obszarze na 1 bibliotekę publiczną przypadało 4,4tys. osób (najmniej w powiecie wadowickim- 3,4 tys., najwięcej w oświęcimskim- 5,0 tys.), dla województwa małopolskiego wskaźnik ten wyniósł 4,3 tys.

Poziom czytelnictwa w bibliotekach publicznych na przestrzeni lat 2009-2013 systematycznie się obniżał (wyjątek stanowił rok 2012, kiedy to odnotowano nieznaczny wzrost liczby czytelników aktywnie wypożyczających o 1,5% w porównaniu z rokiem 2011). Liczba czytelników aktywnie wypożyczających w roku 2013 na obszarze podregionu oświęcimskiego wynosiła 110,0 tys. (w powiecie chrzanowskim- 32,2 tys., w suskim- 21,1 tys.).

Tabl. 4.9 Biblioteki publiczne^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Województwo małopolskie					
Placówki ogółem^b.....	825	816	801	791	780
w tym biblioteki i filie.....	762	759	747	744	731
Księgozbiór ^a (w tys. wol.).....	10822,9	10835,2	10859,1	10882,2	10889,8
Czytelnicy ^c (w tys.).....	670,0	670,6	662,1	666,2	669,9
W tym podregion oświęcimski					
Placówki ogółem^b.....	160	154	153	148	146
w tym biblioteki i filie.....	152	149	146	142	140
Księgozbiór ^a (w tys. wol.).....	2083,8	2090,2	2107,2	2105,4	2084,9
Czytelnicy ^c (w tys.).....	124,1	121,8	110,9	112,5	110,0

a Łącznie z filiami i punktami bibliotecznymi

b Stan w dniu 31 XII

c W ciągu roku

Źródło: opracowanie własne

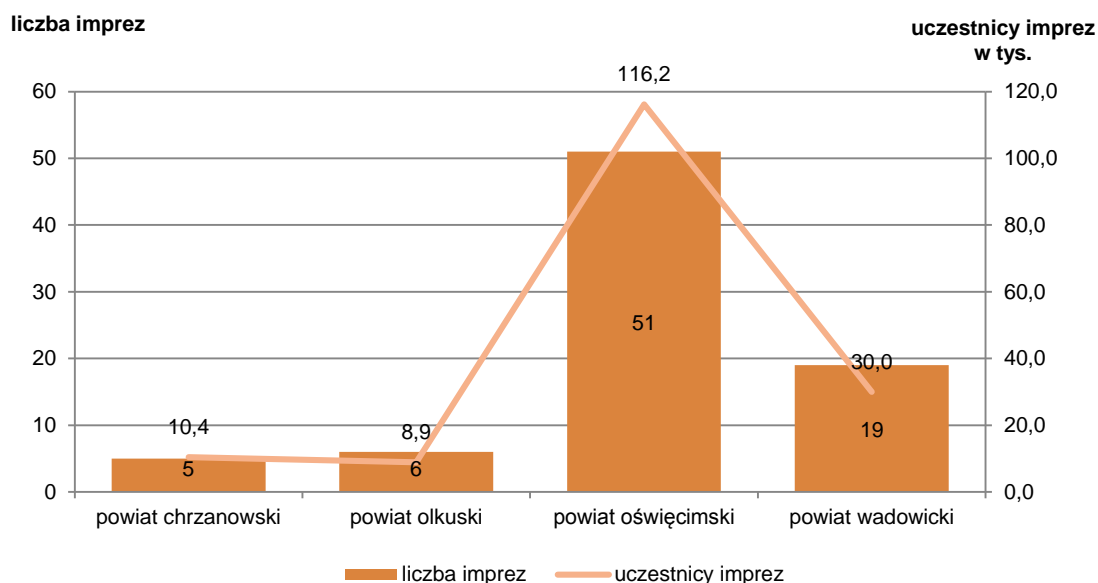
Najwięcej czytelników bibliotek publicznych w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiecie chrzanowskim (253), najmniej w powiecie wadowickim (157), dla województwa wskaźnik ten wyniósł 200.

Na przestrzeni lat 2009-2013 można zaobserwować niewielki wahania wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz (od spadku o około 2% do wzrostu o blisko 5% w stosunku do roku poprzedniego) W roku 2009 liczba wypożyczeń na zewnątrz wynosiła 1932,4 tys. w 2009 r. a w roku 2013 wzrosła do poziomu 1957,3 tys. (wzrost o 1,3%). Natomiast systematycznie Zwiększał się wskaźnik wypożyczeń na 1 czytelnika. Na początku analizowanego okresu wynosił on 15,6 a na końcu 17,9. Największy wzrost odnotowano w powiecie olkuskim (z poziomu 15,5 w 2009 r. do 21,1 w 2013 r.).

Natomiast w województwie małopolskim zaobserwować można tendencję spadkową. Liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz zmniejszyła się o 7,1%, również wskaźnik wypożyczeni na 1 mieszkańca z 16,8 w 2009 r. na 15,6 w roku 2013.

Poziom skomputeryzowania w placówkach bibliotecznych na obszarze podregionu oświęcimskiego wciąż wzrasta. W 2013 r. użytkowanych było ogółem 803 komputerów, w tym 95,0% komputerów podłączonych było do Internetu. Z ogólnej liczby komputerów będących na wyposażeniu bibliotek 55,0% stanowiły komputery przeznaczone do użytku czytelników (97,5% spośród nich posiadało dostęp do Internetu).

Wykr. 4.13. Liczba imprez i uczestników imprez masowych w podregionie oświęcimskim w 2013 r.

W 2013 r. na terenie podregionu oświęcimskiego zorganizowano 81 imprez masowych, co stanowiło 13,5% ogółu imprez masowych w województwie małopolskim. Organizatorami większości imprez były osoby prawne (75,3%).

Najwięcej odbyło się imprez sportowych (63,0%), artystyczno-rozrywkowych (35,8%), a najmniej interdyscyplinarnych (1,2%). Większość imprez masowych zorganizowanych w omawianym podregionie odbyło się na terenie powiatu oświęcimskiego (51), a najmniej na obszarze powiatu chrzanowskiego (5). Spośród wszystkich imprez masowych 51,9% odbyło się w obiekcie zamkniętym a 48,1% na terenie otwartym.

Najwięcej imprez w obiekcie zamkniętym w roku 2013 odbyło się w powiecie oświęcimskim – 39, natomiast na terenie otwartym najwięcej imprez zorganizowano w powiecie wadowickim – 18.

W imprezach masowych na terenie podregionu oświęcimskiego uczestniczyło 165,5 tys. Osób (7,6% osób uczestniczących w woj.) wobec 2169,6 tys. uczestników w województwie małopolskim. Najwięcej osób wzięło udział w imprezach masowych zorganizowanych na terenie powiatu oświęcimskim- 70,2%.

Za wstęp na imprezy, niezależnie od ich rodzaju, zapłaciło 98,8 tys. Osób (59,7%), natomiast bezpłatnie uczestniczyło 66,7 tys. osób. W województwie małopolskim było to odpowiednio 1,8 mln osób (82,6%) i 376,8 tys. osób.

4.4. OPIEKA ZDROWOTNA

Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne udzielane są przez przychodnie i praktyki lekarskie. W 2013 r. ambulatoryjną opiekę zdrowotną mieszkańcom podregionu oświęcimskiego zapewniało 220 placówek, w tym 195 przychodni⁸ i 25 praktyk lekarskich⁹.

W podregionie ponad połowa podmiotów ambulatoryjnych (63,2%) funkcjonowała w mieście, podczas gdy w województwie małopolskim placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej zlokalizowanych w mieście było dwukrotnie więcej niż na wsi (odpowiednio 65,9% i 34,1%). W skali województwa większa była przewaga przychodni (65,9%) nad praktykami lekarskimi (34,1%) niż na poziomie podregionu oświęcimskiego (odpowiednio 88,6% i 11,4%).

Na przestrzeni lat 2009 – 2013 liczba placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w podregionie oświęcimskim wzrosła o 14,0% (województwie małopolskim odnotowano wzrost o 17,7%). W 2013 r. w podregionie oświęcimskim odnotowano niewielki spadek liczby przychodni i praktyk lekarskich z 222 do 220, czyli o 0,1% w stosunku do roku 2012.

Tabl. 4.10. Ambulatoryjna opieka zdrowotna^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Województwo małopolskie					
Przychodnie i praktyki lekarskie....	1630	1657	1882	1881	1918
w tym w ramach:					
miasto.....	1041	1063	1222	1235	1264
wieś.....	589	594	660	646	654
W tym podregion oświęcimski					
Przychodnie i praktyki lekarskie....	193	195	213	222	220
w tym w ramach:					
miasto.....	111	115	133	142	139
wieś.....	82	80	80	80	81

a Od 2012 r. przychodnie łącznie z przychodniami MON i MSW; tylko praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów realizujące świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych.

Ź r ó ł o: opracowanie własne.

⁸Przychodnie łącznie z ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi.

⁹ Praktyki lekarskie i stomatologiczne (indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe) realizujące świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych.

W 2013 r. w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w podregionie oświęcimskim udzielono 3774,6 tys. porad lekarskich i stomatologicznych, co stanowiło 14,3% porad ambulatoryjnych udzielonych w województwie małopolskim. Zarówno w skali województwa, jak i podregionu zdecydowaną większość porad stanowiły porady udzielone w przychodniach. Praktyki lekarzy i lekarzy dentystów zlokalizowane na terenie podregionu oświęcimskiego realizujące świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych (umowy z NFZ) świadczyły przede wszystkim porady lekarskie (3440,1 tys.).

Tabl. 4.11. Porady udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej^a

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w tys.				
Województwo małopolskie					
Razem	24789,0	24168,5	25251,2	25409,1	26345,3
w tym w ramach:					
przychodni.....	24018,1	23480,5	24571,9	24829,6	25806,9
praktyk lekarskich.....	770,9	688,0	679,3	579,5	1004,1
Lekarskie	22010,0	21329,7	22209,0	22436,9	23283,2
Stomatologiczne	2779,0	2838,8	3042,2	2972,2	3062,1
W tym podregion oświęcimski					
Razem	3507,0	3499,5	3394,8	3487,9	3552,0
w tym w ramach:					
przychodni.....	3307,4	3358,4	3261,8	3346,2	3405,6
praktyk lekarskich.....	199,6	141,0	133,1	141,7	146,3
Lekarskie	3065,4	3080,8	2987,4	3059,2	3121,2
Stomatologiczne	441,6	418,6	407,4	428,8	430,8

^a Od 2012 r. porady w przychodniach prezentowane są łącznie z poradami udzielonymi w przychodniach resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych; porady z praktyk lekarzy i lekarzy dentystów realizujących świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych; bez porad udzielonych pacjentom niehospitalizowanym z izb przyjęć szpitali ogólnych.

Źródło: opracowanie własne.

Miernikiem opisującym dostępność podmiotów ambulatoryjnej opieki zdrowotnej jest liczba mieszkańców przypadająca na 1 placówkę ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. W 2013 r. w województwie małopolskim 1 podmiot ambulatoryjny obsługiwał średnio 1752 mieszkańców, o 772 osób mniej niż w podregionie oświęcimskim. Na terenie podregionu oświęcimskiego na 1 podmiot przypadało średnio 2524 mieszkańców, przy czym najmniej na terenie powiatu olkuskiego (435), zaś najwięcej mieszkańców na jedną placówkę odnotowano w powiecie wadowickim (606).

Innym miernikiem opisującym działalność placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej jest liczba udzielonych porad ambulatoryjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W 2013 r. w województwie małopolskim na 1 mieszkańca przypadło 7,8 porady, podczas gdy na obszarze podregionu oświęcimskiego wskaźnik ten wyniósł 6,8. Na poziomie powiatów najwięcej porad na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie chrzanowskim (7,6), a najmniej w powiecie wadowickim (5,3). W powiatach olkuskim i oświęcimskim wskaźniki te stanowiły odpowiednio 7,4 i 7,3 porady na 1 mieszkańca.

Apteki i punkty apteczne zaopatrujące ludność w leki i środki medyczne są również istotnym elementem systemu opieki zdrowotnej. W 2013 r. sprzedażą leków i środków medycznych w podregionie oświęcimskim zajmowały się 174 apteki ogólnodostępne, co stanowiło 15,8% tego typu placówek w województwie małopolskim. W porównaniu do 2009 r. liczba aptek w podregionie oświęcimskim zwiększyła się o 14,5%, podczas gdy w skali województwa zanotowano wzrost o 14,1%.

Tabl. 4.12. Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Województwo małopolskie					
Apteki	967	991	1083	1112	1103
Pracujący (mgr farmacji).....	2125	2157	2338	2393	2386
Punkty apteczne	113	97	112	128	139
Pracujący (mgr farmacji).....	22	17	18	17	22
W tym podregion oświęcimski					
Apteki	152	162	163	181	174
Pracujący (mgr farmacji).....	301	319	325	362	341
Punkty apteczne	19	15	19	26	28
Pracujący (mgr farmacji).....	7	4	4	4	9

Źródło: opracowanie własne.

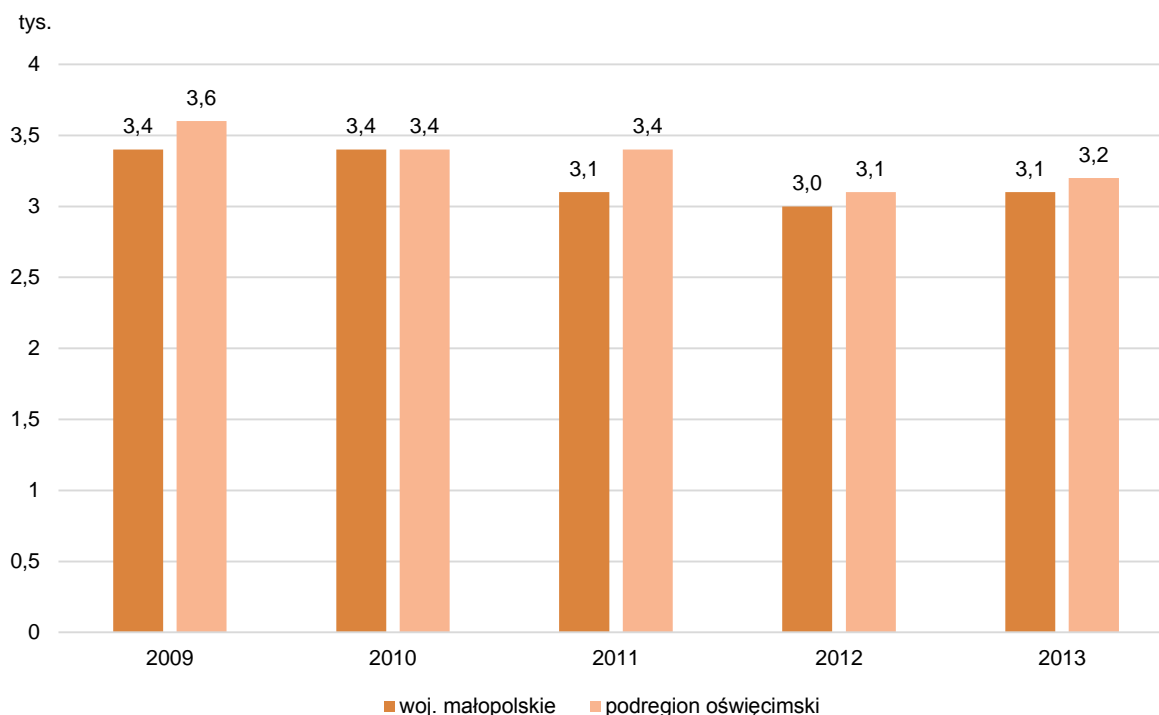
W 2013 r. w aptekach ogólnodostępnych zlokalizowanych na terenie podregionu oświęcimskiego pracowało 341 magistrów farmacji, co stanowiło 40,4% wszystkich pracujących w tego typu placówkach w podregionie i 14,3% wszystkich magistrów farmacji pracujących w aptekach w skali województwa. W aptekach działających w podregionie pracowało również 423 techników farmaceutycznych.

Zawód farmaceuty jest bardzo sfeminizowany. W 2013 r. aż 97,2% techników i 87,4% magistrów farmacji w podregionie stanowiły kobiety.

Do jednostek zajmujących się sprzedażą leków gotowych należą również punkty apteczne. W 2013 r. w podregionie oświęcimskim działało 28 punktów aptecznych, w których pracowało 9 magistrów farmacji i 30 techników farmaceutycznych.

Analiza liczby ludności przypadającej na 1 aptekę ogólnodostępną wykazała, że podregion oświęcimski charakteryzował się mniejszą dostępnością aptek dla mieszkańców w porównaniu do województwa małopolskiego. W 2013 r. w podregionie na 1 aptekę przypadało 3,2 tys. ludności, podczas gdy wskaźnik ten dla województwa wyniósł 3,1 tys. Największą dostępność do aptek w ramach podregionu odnotowano w powiecie olkuskim (2,9 tys. ludności na 1 aptekę). Na przestrzeni lat 2009 – 2013 wskaźnik ten spadał, zarówno w podregionie oświęcimskim, jak i w województwie małopolskim.

Wykr. 4.14. Ludność na 1 aptekę ogólnodostępną

Źródło: opracowanie własne.

4.5. POMOC SPOŁECZNA

W końcu 2013 r. w podregionie oświęcimskim działało 28 placówek stacjonarnych pomocy społecznej. Na tę sumę składało się: dziesięć domów pomocy społecznej, sześć placówek funkcjonujących w ramach działalności gospodarczej lub statutowej, sześć schronisk, trzy noclegownie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz dwie jednostki niesklasyfikowane. W okresie pięciu lat liczba placówek uległa zwiększeniu.

Jednostki działające w podregionie oświęcimskim charakteryzowały się średnią liczbą miejsc niższą niż w województwie małopolskim, a różnica wahała się między 4 a 12 miejsc. Przykładowo w 2013 r. placówki w podregionie oświęcimskim dysponowały średnio 50 miejscami, a w województwie małopolskim – 62 miejscami. W pozostałych latach jednostki w omawianym podregionie dysponowały średnio: 51 miejscami w 2012 r., 53 miejscami w 2011 r., 61 miejscami w 2010 r. oraz 67 miejscami w 2009 r. Warto dodać, że w okresie między 2009 r. a 2013 r. zaobserwowano ogólny trend zmniejszania się średniej liczby miejsc w placówkach na obu obszarach.

Prawo do zakwaterowania w domu pomocy społecznej przysługuje osobom potrzebującym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogącym samodzielnie funkcjonować w samodzielnym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Noclegownie udzielają tymczasowego schronienia osobom lub rodzinom, gdy są go pozbawione – a więc zazwyczaj osobom bezdomnym. Placówki funkcjonujące w ramach działalności gospodarczej lub statutowej zapewniają całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku, przewlekle chorym lub niepełnosprawnym. Obłożenie placówek w podregionie oświęcimskim wyniosło prawie 100%. Analiza mieszkańców zakładów stacjonarnych pomocy społecznej w podregionie oświęcimskim w końcu 2013 r. prowadzi do następującego wniosku: najliczniejsze grupy stanowiły osoby przewlekle chore (35,5%) oraz osoby niepełnosprawne intelektualnie (29,7%), a najmniej liczną matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży (1,3%) oraz pozostałe osoby (0,6%).

Tabl. 4.13. Placówki stacjonarne pomocy społecznej
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Województwo małopolskie					
Placówki pomocy społecznej..	125	128	145	150	160
w tym domy pomocy społecznej.....	89	90	89	89	89
Miejsca.....	8933	8857	9244	9428	9865
Mieszkańcy.....	9007	8828	8915	9094	9392
W tym podregion oświęcimski					
Placówki pomocy społecznej..	18	20	24	26	28
w tym domy pomocy społecznej.....	10	10	10	10	10
Miejsca.....	1211	1222	1278	1335	1399
Mieszkańcy.....	1176	1258	1236	1303	1355

Źródło: opracowanie własne.

Oprócz stacjonarnych form pomocy społecznej w Polsce udzielana jest również pomoc środowiskowa w miejscu zamieszkania. Podstawowym warunkiem skorzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest zaistnienie jednego z problemów określonych w ustawie¹⁰, a są nimi: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna. Ponadto prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 542 zł oraz rodzinom, w których dochód na osobę nie przekracza kwoty 456 zł. Podane wysokości dochodów obowiązują od 1 października 2012 r.¹¹ Do 30 września 2012 r. kwoty wynosiły odpowiednio 477 zł i 351 zł.

W 2013 r. w podregionie oświęcimskim 12,1 tys. gospodarstw domowych skorzystało ze świadczeń pomocy społecznej. Ich udział w ogólnej liczby gospodarstw, które uzyskały wsparcie w województwie małopolskim wyniósł 15,3%.

¹⁰ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2004 Nr 64 poz. 593)

¹¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. 2012 Nr 0 poz. 823)

Beneficjenci pomocy społecznej w liczbie 30,0 tys. stanowili 5,4% mieszkańców podregionu oświęcimskiego. Odsetek beneficjentów w województwie małopolskim był wyższy o 1,3 p. proc. Warto dodać, że prawie co siódmy mieszkaniec województwa małopolskiego, który skorzystał z pomocy społecznej, pochodził z podregionu oświęcimskiego (13,3%).

Tabl. 4.14. Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w tys.				
Województwo małopolskie					
Gospodarstwa domowe.....	78,9	78,6	75,3	77,4	79,0
Członkowie gospodarstw domowych.....	240,1	234,7	220,5	223,5	226,2
W tym podregion oświęcimski					
Gospodarstwa domowe.....	11,8	11,8	11,2	11,3	12,1
Członkowie gospodarstw domowych.....	32,1	31,0	28,1	28,2	30,0

Źródło: opracowanie własne.

Pomoc państwa w ramach systemu świadczeń rodzinnych jest realizowana za pomocą wsparcia finansowego w postaci zasiłków rodzinnych i dodatków, świadczeń opiekuńczych (w tym zasiłków pielęgnacyjnych) oraz zapomóg wypłacanych między innymi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowego). Przyznanie prawa do zasiłków rodzinnych związane jest między innymi ze spełnieniem kryterium dochodowego. Do 31 października 2012 r. wynosiło ono 504 zł na członka rodziny. Wyjątek stanowiły rodziny opiekujące się dzieckiem niepełnosprawnym, dla których próg został podniesiony do kwoty 583 zł na jednego członka. Od 1 listopada 2012 r. zwiększono kwoty dochodów pozwalających na pobieranie zasiłków rodzinnych. Wynoszą one odpowiednio 539 zł i 623 zł. Uprawnienie do zasiłków rodzinnych pozwala ubiegać się również o przysługujące do niego dodatki. Zasiłki pielęgnacyjne przysługują osobom niepełnosprawnym i tym, które ukończyły 75 lat.¹²

W 2013 r. w podregionie oświęcimskim 13,9 tys. rodzin otrzymało świadczenia rodzinne. Stanowiły one 12,2% wszystkich rodzin otrzymujących świadczenia rodzinne w województwie małopolskim. W okresie pięciu lat liczba rodzin

¹² Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. 2003 Nr 228 poz. 2255)

otrzymujących te świadczenia systematycznie spadała zarówno w podregionie oświęcimskim, jak i w województwie małopolskim. W konsekwencji, między 2013 r. a 2009 r., spadek wyniósł odpowiednio 31,1% i 25,9%. Należy dodać, że w badanym okresie zmniejszał się udział rodzin mieszkających w podregionie oświęcimskim w ogólnej ich liczbie w województwie małopolskim.

W 2013 r. w podregionie oświęcimskim wartość wypłaconych świadczeń rodzinnych wyniosła 86,2 mln zł. Stanowiła ona 12,8% kwoty przeznaczonej na świadczenia w województwie małopolskim. W pozostałych latach wskaźnik ten był podobny i wahał się między 12,3% w 2011 r. a 12,9% w 2009 r. Wśród świadczeń rodzinnych dominowały zasiłki rodzinne (wraz z dodatkami). W okresie pięciu lat zaobserwowano tendencję zmniejszania się udziału omawianych zasiłków w ogólnej kwocie świadczeń, z 68,4% w 2009 r. do 58,0% w 2013 r. Podobną tendencję zaobserwowano w województwie małopolskim.

Tabl. 4.15. Świadczenia rodzinne

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Województwo małopolskie					
Rodziny otrzymujące świadczenia (w tys.).....	153,3	141,5	132,3	121,0	113,6
Kwota świadczeń rodzinnych (w mln zł).....	662,0	742,6	735,4	719,3	673,3
w tym:					
zasiłki rodzinne (wraz z dodatkami)					
w mln zł.....	475,2	512,2	475,1	436,4	433,2
w % kwoty świadczeń rodzinnych.....	71,8	69,0	64,6	60,7	64,3
zasiłki pielęgnacyjne					
w mln zł.....	116,2	118,4	118,1	116,5	115,0
w % kwoty świadczeń rodzinnych.....	17,6	15,9	16,1	16,2	17,1
W tym podregion oświęcimski					
Rodziny otrzymujące świadczenia (w tys.).....	20,1	17,9	16,4	14,6	13,9
Kwota świadczeń rodzinnych (w mln zł).....	85,4	92,8	90,7	88,9	86,2
w tym:					
zasiłki rodzinne (wraz z dodatkami)					
w mln zł.....	58,4	61,3	55,3	49,8	49,9
w % kwoty świadczeń rodzinnych.....	68,4	66,1	60,9	56,0	58,0
zasiłki pielęgnacyjne					
w mln zł.....	17,9	18,7	19,4	19,4	19,6
w % kwoty świadczeń rodzinnych.....	20,9	20,1	21,4	21,9	22,7

Źródło: opracowanie własne.

Sytuację finansową rodzin można zbadać na podstawie odsetka dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymali zasiłki. W 2013 r. wskaźnik ten wyniósł prawie 25% w podregionie oświęcimskim i był niższy o około 8 p. proc. niż w województwie małopolskim. Niepełnoletni beneficjenci podregionu oświęcimskiego stanowili 11,7% ogólnej ich liczby w województwie małopolskim. Należy dodać, że w okresie pięciu lat systematycznie zmniejszała się liczba dzieci otrzymujących zasiłki. W podregionie oświęcimskim zanotowano spadek na poziomie 30,6% - z 35,7 tys. dzieci w 2009 r. do 24,7 tys. dzieci w 2013 r. Województwo małopolskie charakteryzowało się spadkiem równym 27,0% - z 289,7 tys. dzieci do 211,4 tys. dzieci.

Drugą grupę świadczeń rodzinnych stanowiły zasiłki pielęgnacyjne. W 2013 r. w podregionie oświęcimskim przeznaczono na nie 19,6 mln zł, co stanowiło 22,7% ogólnej kwoty świadczeń. W pozostałych latach udział wyniósł: od 20,1% w roku 2010 do 21,9% w roku 2012.

ROZDZIAŁ 5. TURYSTYKA

Województwo małopolskie jest jednym z najczęściej i najliczniej odwiedzanych przez turystów województwem w Polsce. Na wysoki wynik województwa ma wpływ przede wszystkim miasto Kraków, a w drugiej kolejności podregion nowotarski. Podregion oświęcimski nie jest tak bardzo popularnym turystycznie obszarem jednak posiada ciekawą ofertę turystyczną.

Potencjał turystyczny podregionu oświęcimskiego wyznaczają w głównej mierze: Muzeum KL Auchwitz-Birkenau w Oświęcimiu oraz obiekty turystyki religijnej w powiecie Wadowickim. Uzupełnieniem oferty turystycznej Podregionu Oświęcimskiego są też parki rozrywki w Inwałdzie i Zatorze.

5.1. TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE

Według stanu w dniu 31 lipca 2013 r. na terenie podregionu oświęcimskiego działalność prowadziło 50 turystycznych obiektów noclegowych. Stanowiło to 3,6% wszystkich obiektów w województwie małopolskim. W porównaniu do roku 2009 liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania na terenie Podregionu Oświęcimskiego zwiększyła o 13,6%, tj. o 6 obiektów.

Ze względu na małą liczbę turystycznych obiektów noclegowych w podregionie oświęcimskim ich struktura ogranicza się głównie do stanowiących największy udział hoteli (34,0%), zlokalizowanych głównie w miastach, oraz kwater agroturystycznych (8,0%), ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych (6,0%), ośrodków wczasowych (4,0%) i szkolnych schronisk młodzieżowych (4,0%) znajdujących się na terenach wiejskich.

Tabl. 5.1. Turystyczne obiekty noclegowe wg rodzaju obiektu
Stan w dniu 31 VII

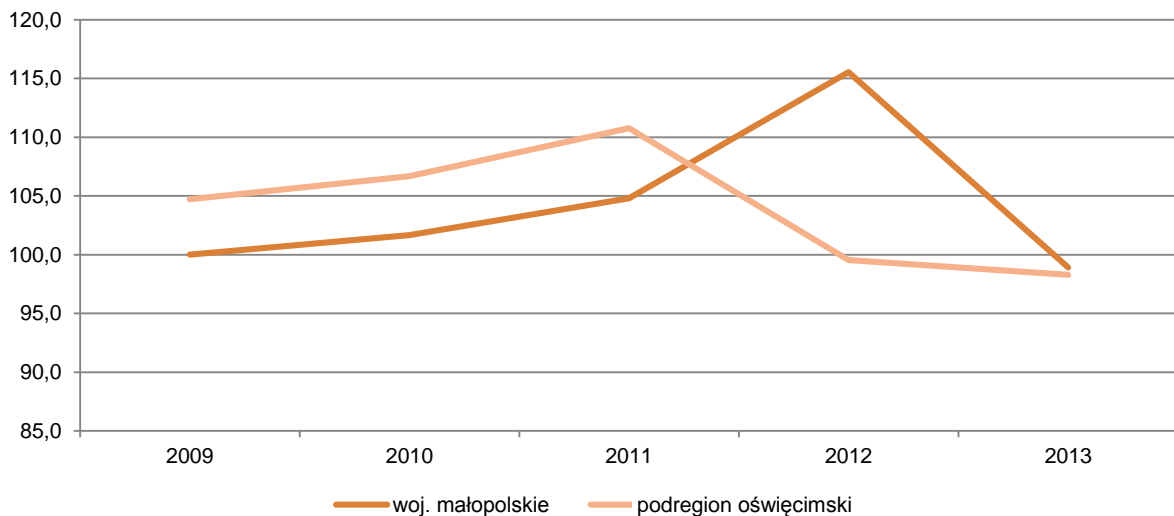
Wyszczególnienie	Województwo małopolskie	Podregion oświęcimski
Ogółem	894	50
w tym:		
Obiekty hotelowe.....	428	25
w tym:		
Hotele.....	286	17
Kwatery agroturystyczne.....	90	4
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	59	3
Ośrodki wczasowe.....	99	2
Szkolne schroniska młodzieżowe.....	24	2
Pozostałe obiekty.....	365	15

Źródło: opracowanie własne.

Liczba miejsc noclegowych w podregionie oświęcimskim wynosiła w 2013 roku 3,1 tys., co stanowiło 3,7% miejsc noclegowych w województwie małopolskim. W porównaniu z 2009 rokiem liczba miejsc noclegowych w podregionie oświęcimskim wzrosła o 5,5%, jednak w porównaniu z 2012 rokiem spadła o 1,7%.

Najwięcej miejsc noclegowych znajdowało się w powiecie wadowickim (54,8%) i oświęcimskim (28,0%). W pozostałych powiatach: olkuskim i chrzanowskim udział był znacznie mniejszy i wynosił kolejno: 10,3% i 6,9%.

Wykr. 5.1. Dynamika liczby miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych

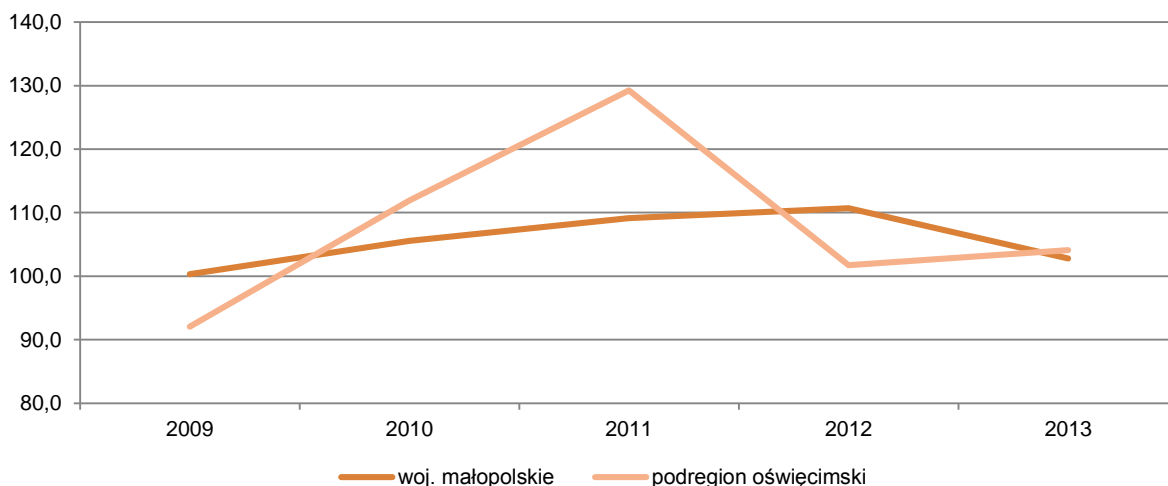

Źródło: opracowanie własne.

5.2. WYKORZYSTANIE TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH

W 2013 r. na terenie podregionu oświęcimskiego z noclegów skorzystało 134,3 tys. turystów, co stanowiło 3,8% wszystkich turystów korzystających z noclegów na terenie województwa małopolskiego. W porównaniu z rokiem 2009 liczba turystów korzystających z noclegów na terenie podregionu oświęcimskiego zwiększyła się w 2013 r. o 53,2% (w województwie wzrost o 31,1%), a w porównaniu z rokiem 2012 wzrosła o 4,1%.

Wykr. 5.2. Dynamika liczby turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych

Źródło: opracowanie własne.

Wśród wszystkich turystów korzystających z noclegów na terenie podregionu oświęcimskiego w 2013 r., 19,5% stanowili turyści zagraniczni. Ich liczba w porównaniu z rokiem 2009 wzrosła o 24,5%. Wiąże się to dużą liczbą obcokrajowców przyjeżdżających do muzeum KL Auschwitz-Birkenau.

Wśród turystów zagranicznych korzystających z noclegów w podregionie oświęcimskim w 2013 roku zdecydowanie największy udział mieli turyści z Niemiec – 39,7%. Znacznie mniejszy udział mieli turyści z Holandii (6,4%), Włoch (5,2%) i Stanów Zjednoczonych Ameryki (4,4%).

Turyści krajowi najczęściej korzystali z noclegów w powiecie wadowickim. Udział korzystających z noclegów w tym powiecie w stosunku do ogółu

korzystających z noclegów w podregionie oświęcimskim wynosił 69,1%. Wśród turystów zagranicznych najbardziej popularny był natomiast powiat oświęcimski 70,5%.

Tabl. 5.2. Turyści korzystający z noclegów według rodzajów turystycznych obiektów noclegowych w 2013 r.

Wyszczególnienie	Udział korzystających z noclegów	
	Województwo małopolskie	Podregion oświęcimski
Ogółem.....	100,0	100,0
w tym:		
Hotele.....	63,0	53,1
Ośrodki wczasowe.....	5,4	12,8
Szkolne schroniska młodzieżowe.....	1,2	2,5
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.	3,4	1,5
Pozostałe obiekty.....	27,0	30,1

Źródło: opracowanie własne.

Turyści korzystający z noclegów na terenie podregionu oświęcimskiego w 2013 r. (podobnie jak w województwie małopolskim) najczęściej wybierali hotele – uczyniło tak 39,3% z nich (63,0% w województwie). Popularnością cieszyły się też ośrodki wczasowe – 12,8% korzystających (5,4% w województwie), szkolne schroniska młodzieżowe – 2,5% (1,2% w województwie) oraz ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe – 12,0% korzystających (3,4% w województwie).

5.3. OBSZARY PRAWNIE CHRONIONE

W 2013 r. powierzchnia obszarów chronionych w podregionie oświęcimskim wynosiła 36,5 tys. ha, co stanowiło 4,6% obszarów chronionych w województwie małopolskim. Wśród powiatów wchodzących w skład podregionu oświęcimskiego, największą powierzchnię obszarów chronionych miał powiat olkuski – 20,4 tys. ha, a najmniejszą powiat oświęcimski – 0,25 tys. ha.

W stosunku do 2009 r. powierzchnia obszarów chronionych na terenie podregionu oświęcimskiego niemalże się nie zmieniła (zwiększyła się o 13,4 ha).

Zdecydowaną większość obszarów chronionych w 2013 roku stanowiły parki krajobrazowe – 98,4%. Pozostałe obszary chronione to rezerваты przyrody (1,1%) i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (0,3%).

Tabl. 5.3. Powierzchnia obszarów chronionych według powiatów w 2013 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia obszarów chronionych w ha	
	w liczbach bezwzględnych	w % ogółu
Ogółem	36517,8	100,0
Powiat chrzanowski.....	8491,1	23,3
Powiat olkuski.....	20365,6	55,8
Powiat oświęcimski.....	245,7	0,7
Powiat wadowicki.....	7415,4	20,3

Ź r ó d ł o: opracowanie własne.

Na terenie podregionu oświęcimskiego w 2013 r. znajdowało się 379 pomników przyrody, co stanowiło 17,2% ich ogólnej liczby w województwie małopolskim. W stosunku do 2009 r. liczba pomników przyrody na terenie podregionu oświęcimskiego zwiększyła się o 12, czyli 3,3%.

5.4. DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI

Dziedzictwo kulturowe podregionu oświęcimskiego stanowi w dużej mierze Muzeum KL Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu i Brzezince. Duże znaczenie mają również obiekty sakralne m.in. w Kalwarii Zebrzydowskiej.

Na terenie podregionu oświęcimskiego znajduje się ponad 250 zabytków nieruchomych będących w rejestrach Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Wśród nich należy wymienić wspomniany wcześniej zespół Byłego Nazistowskiego Niemieckiego Obozu Koncentracyjnego i Zagłady Auschwitz-Birkenau, zespół klasztorny bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej czy historyczną zabudowę w Lanckoronie.

Przez podregion oświęcimski przebiegają również rozmaite kulturowe szlaki tematyczne, m.in.: Szlak Orlich Gniazd i Małopolski szlak papieski im. Jana Pawła II. Atrakcją turystyczną może też być największy w Polsce obszar lotnych piasków, czyli Pustynia Błędowska.

ROZDZIAŁ 6. ROLNICTWO

Podregion oświęcimski ze względu na dużą ilość obszarów miejskich nie jest wyspecjalizowany w rolnictwie. Występujące tu licznie obszary zieleni, pastwiska i łąki sprzyjają rozwojowi rolnictwa. Dominują tu głównie małe gospodarstwa rolne.

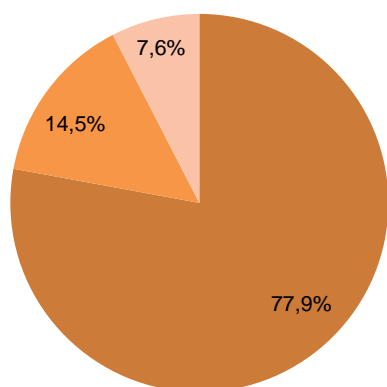
Dane w rozdziale zaprezentowane zostały na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku. Według jego wyników liczba gospodarstw rolnych na terenie podregionu oświęcimskiego wynosiła 38,5 tys., co stanowiło 13,6% gospodarstw ogółem w województwie małopolskim. Odsetek gospodarstw o powierzchni do 1 ha włącznie wynosił w podregionie oświęcimskim 51,7% i był znacznie wyższy niż w województwie (42,8%).

6.1. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

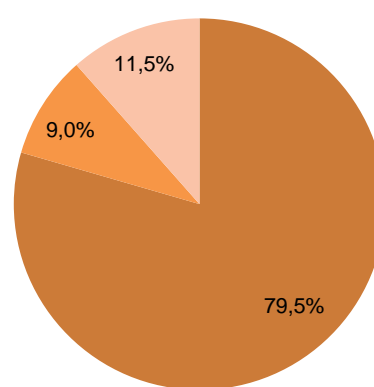
Łączna powierzchnia gruntów rolnych gospodarstw rolnych z podregionu oświęcimskiego wynosiła w 2010 roku 91,3 tys. ha, co stanowiło 10,7% powierzchni gruntów rolnych w województwie. Największą grupę gruntów rolnych stanowiły użytki rolne. Ich powierzchnia wynosiła 72,6 tys. ha, czyli 79,5%. Natomiast powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze stanowiła 70,0% gruntów ogółem gospodarstw rolnych w podregionie oświęcimskim. Dla porównania w województwie małopolskim udział użytków rolnych wynosił 77,9%, a użytków rolnych w dobrej kulturze 70,5%.

Wykr. 6.1. Struktura gruntów rolnych według rodzajów

Województwo małopolskie

Podregion oświęcimski

Źródło: opracowanie własne.

Największy udział w ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych na terenie podregionu oświęcimskiego w 2010 roku miały grunty pod zasiewami – 47,4%. W skali województwa udział tej grupy gruntów wynosił 35,3%. Znaczący był też udział łąk trwałych wynoszący 15,6% powierzchni gruntów rolnych.

W podregionie oświęcimskim występował też znacznie niższy odsetek powierzchni lasów i gruntów leśnych niż w województwie małopolskim – 9,0% wobec 14,5%.

Tabl. 6.1. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2010 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia	
	w ha	w % ogółu
Województwo małopolskie		
Ogółem powierzchnia gruntów.....	851832,5	100,0
Użytki rolne razem.....	663517,6	77,9
pod zasiewami.....	300686,7	35,3
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi.....	28912,0	3,4
uprawy trwałe.....	16122,7	1,9
sady ogółem.....	15357,0	1,8
ogrody przydomowe.....	4442,4	0,5
łąki trwałe.....	223415,8	26,2
pastwiska trwałe.....	26890,9	3,2
pozostałe użytki rolne.....	63047,2	7,4
Lasy i grunty leśne.....	123857,4	14,5
Pozostałe grunty.....	64457,4	7,6
W tym podregion oświęcimski		
Ogółem powierzchnia gruntów.....	91301,7	100,0
Użytki rolne razem.....	72571,2	79,5
pod zasiewami.....	43236,3	47,4
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi.....	3596,6	3,9
uprawy trwałe.....	941,6	1,0
sady ogółem.....	786,3	0,9
ogrody przydomowe.....	530,4	0,6
łąki trwałe.....	14264,2	15,6
pastwiska trwałe.....	1328,1	1,5
pozostałe użytki rolne.....	8674,1	9,5
Lasy i grunty leśne.....	8210,6	9,0
Pozostałe grunty.....	10519,9	11,5

Źródło: opracowanie własne.

6.2. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

Podregion oświęcimski charakteryzował się w 2010 roku wysokim udziałem w skali województwa pogłowia trzody chlewnej. Hodowano tam 55,8 tys. sztuk trzody, co stanowiło 15,5% pogłowia w województwie małopolskim. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych wynosiła w podregionie oświęcimskim 76,9, podczas gdy w województwie 54,2.

Wysoki w skali województwa był również udział stada kóz. Na terenie podregionu oświęcimskiego hodowano ich 2,4 tys. sztuk, co stanowiło 13,2% hodowli w województwie. Obsada kóz na 100 ha użytków rolnych wynosiła w podregionie oświęcimskim 3,3 (w województwie 2,7).

Pogłowie drobiu w podregionie oświęcimskim kształtowało się na dość wysokim poziomie wynoszącym 857,5 tys. sztuk, co stanowiło 12,9% pogłowia w województwie. Obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych była w Podregionie Oświęcimskim wyższa niż w województwie i wynosiła 1181,6 (w województwie 1002,7).

Na terenie podregionu oświęcimskiego hodowano w 2010 roku 15,5 tys. sztuk bydła, co stanowiło 7,7% hodowli tych zwierząt w całym województwie. Obsada była na 100 ha użytków rolnych wynosiła 21,4 (w województwie 30,4).

Tabl. 6.2 Pogłowie zwierząt gospodarskich w 2010 r.

Wyszczególnienie	Pogłowie zwierząt	
	w sztukach	na 100 ha UR
	Województwo małopolskie	
Bydło.....	201571	30,4
Trzoda chlewna.....	359891	54,2
Owce.....	69859	10,5
Kozy.....	17949	2,7
Konie.....	21324	3,2
Drób kurzy.....	6047957	911,5
	W tym podregion oświęcimski	
Bydło.....	15506	7,7
Trzoda chlewna.....	55784	15,5
Owce.....	729	1,0
Kozy.....	2362	13,2
Konie.....	1450	6,8
Drób kurzy.....	857515	12,9

Źródło: opracowanie własne.

Podregion oświęcimski cechował się też stosunkowo niskim jak na inne podregiony pogłowiem owiec wynoszącym 0,7 tys. sztuk, co stanowiło zaledwie 1,0% pogłowia tych zwierząt w województwie małopolskim. Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wynosiła w podregionie oświęcimskim 1,0 i była znacznie niższa od wartości w województwie wynoszącej 10,5.

Pogłowie koni w podregionie oświęcimskim wynosiło w 2010 roku 1,5 tys. sztuk, co stanowiło 6,8% pogłowia w skali województwa. Obsada koni na 100 ha użytków rolnych wyniosła 2,0 i była niższa od wartości dla województwa wynoszącej 3,2.

6.3. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Łączna powierzchnia zasiewów w podregionie oświęcimskim w 2010 roku wyniosła 43,2 tys. ha, co stanowiło 14,4% powierzchni zasiewów w województwie małopolskim. W strukturze zasiewów dominującą rolę w podregionie oświęcimskim odgrywała uprawa zbóż. Powierzchnia zasiewów zbóż ogółem wynosiła 32,6 tys. ha, co stanowiło 75,4% ogólnej powierzchni zasiewów.

Tabl. 6.3 Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów w 2010 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia	
	w sztukach	w % ogółu
Województwo małopolskie		
Ogółem	300686,7	100,0
Zboża.....	207827,5	69,1
Ziemniaki	35907,6	11,9
Przemysłowe	8636,6	2,9
Buraki cukrowe.....	1570,5	0,5
Rzepak i rzepik.....	5363,4	1,8
Strączkowe jadalne na ziarno.....	2005,4	0,7
Warzywa gruntowe.....	15734,0	5,2
W tym podregion oświęcimski		
Ogółem	35659,8	100,0
Zboża.....	23143,1	64,9
Ziemniaki	6094,9	17,1
Przemysłowe	142,0	0,4
Buraki cukrowe.....	103,9	0,3
Rzepak i rzepik.....	31,0	0,1
Strączkowe jadalne na ziarno.....	42,6	0,1
Warzywa gruntowe.....	291,9	0,8

Źródło: opracowanie własne.

Drugie miejsce pod względem udziału w ogólnej powierzchni zasiewów w podregionie oświęcimskim miały uprawy ziemniaków (8,7%). Powierzchnia upraw ziemniaków wynosiła w 2010 roku 3,8 tys. ha, co stanowiło 10,5% powierzchni upraw tego rodzaju w województwie małopolskim.

Powierzchnia upraw przemysłowych wynosiła 1,8 tys. ha, co stanowiło 20,9% powierzchni upraw tego typu w województwie, a powierzchnia upraw rzepaku i rzepiku 1,7 tys. ha (32,4% udziału w skali województwa).

ROZDZIAŁ 7. PODREGION OŚWIĘCIMSKI NA TLE INNYCH PODREGIONÓW W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2013 R.

Podregion oświęcimski posiada bogate walory naturalne i historyczne. Na jego terenie znajduje się przede wszystkim Szlak Orlich Gniazd, liczne parki krajobrazowe oraz osobliwości przyrodnicze jak Pustynia Błędowska. Podregion oświęcimski w największym stopniu pod względem historycznym, kojarzony jest z zespołem niemieckich nazistowskich obozów koncentracyjnych KL Auschwitz, który to kompleks znajduje się na liście światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO. Posiada również dużo atrakcyjnych miejsc dla osób interesujących się historią np. Wadowice – miasto rodzinne Karola Wojtyły czy Sanktuarium pasyjno – maryjne w Kalwarii Zebrzydowskiej. Dominują tu małe i średnie przedsiębiorstwa oraz istnieje dobrze rozwinięta baza turystyczno-rekreacyjna (niewielkie trasy narciarskie, szlaki rowerowe i piesze, schroniska turystyczne), której uwieńczeniem jest Park Miniatur w Inwałdzie.

7.1. PORÓWNANIE UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH WYBRANYCH PODREGIONÓW.

Omawiając uwarunkowania społeczno-gospodarcze podregionu oświęcimskiego, należy zauważyć, iż jest on najmniejszym podregionem w województwie małopolskim, a jego powierzchnia wynosi 204,0 tys. ha.

Liczba osób zamieszkująca podregion oświęcimski w 2013 r. wynosiła 555, 4 tys. czyli 16,5% ludności woj. małopolskiego. Pod względem liczby ludności zamieszkującej podregion oświęcimski, jedynie podregion m. Kraków (22,6%) oraz podregion krakowski (21,1%) posiadają większą ilość mieszkańców. Natomiast, analizując zagęszczenie ludności na 1km², podregion oświęcimski posiadał jeden z najwyższych wskaźników w województwie (272 osób/km²), wobec 221 osób na km² w województwie.

Omawiając sytuację demograficzną podregionu oświęcimskiego, warto zwrócić uwagę, iż jest to jedyny region, w którym w roku 2013 zanotowano ujemny

przyrost naturalny na 1000 ludności (minus 0,2‰). Dla całości województwa wskaźnik posiadał wartość 1,2 ‰.

Kolejnym analizowanym wskaźnikiem jest współczynnik obciążenia demograficznego, wyrażony jako liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym, przypadająca na 100 ludności w wieku produkcyjnym. W tym przypadku podregion oświęcimski zajmował ostatnie miejsce, tuż za podregionem m. Kraków (57,8). Dla omawianego podregionu indeks ten wynosił 57,6. W przypadku województwa wskaźnik notował wartość 58,5.

W przeliczeniu na 100 ludności, podregion oświęcimski znajduje się poniżej średniej pod względem liczby pracujących w stosunku do całego województwa, w którym wskaźnik ten przyjmował wartość 255 – dla podregionu oświęcimskiego wynosił on 189, tym samym plasując go na 2 miejscu wśród podregionów województwa małopolskiego – najwyższy indeks posiada m. Kraków, wynoszący 393.

Podregion oświęcimski, pod względem liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym, zajmował czwartą lokatę w całym województwie (8,2). Niższe wartości dominowały w podregionie krakowskim (6,8) oraz podregionie m. Kraków (5,1). Dla województwa, wskaźnik ten uplasował się na poziomie 7,8.

Podregion oświęcimski, pod względem liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym, znajdował się na drugim miejscu (152). Największy wskaźnik, można było obserwować w podregionie m. Kraków (259). W województwie odnotowano wskaźnik w wysokości 166.

Biorąc pod uwagę dochody gmin i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca, podregion oświęcimski osiągnął najniższy dochód wynoszący 2762,27 zł i był to jedyny podregion, który nie przekroczył pułapu 3 tys. zł na mieszkańca.

Skupiając się z kolei na wydatkach gmin i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca, w porównaniu do wszystkich podregionów województwa małopolskiego w podregionie oświęcimskim wydatki również należały do najniższych w regionie (2751,77 zł) – najwyższe wydatki kumulował podregion m. Kraków w wysokości 4795,90 zł, natomiast podregion nowotarski (2936,93 zł) oraz oświęcimski jako jedyne nie wydały więcej niż 3 tys. zł na 1 mieszkańca w woj. małopolskim.

Pod względem liczby dzieci w przedszkolach na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat, wskaźnik dla podregionu oświęcimskiego posiadał niemalże największą wartość w województwie (757). Wyższy, można było zaobserwować tylko wśród mieszkańców podregionu m. Kraków (881), wobec liczby 734 dla województwa.

Ze względu na liczbę mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 ludności, podregion oświęcimski zajął ostatnie miejsce w porównaniu do innych podregionów (2,6) – najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w podregionie m. Kraków (9,2). Wskaźnik dla całego województwa wynosił 4,6.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w m² na terenie podregionu oświęcimskiego, była jedną z najniższych w województwie i wynosiła 129,8 .Niższy wskaźnik wystąpił jedynie w podregionie m. Kraków (63,4), natomiast najwyższy w nowotarskim (159,6). Omawiany wskaźnik, dla całości województwa przyjmował wartość 106,7 m².

Tabl. 7.1. Wybrane dane statystyczne dotyczące podregionów województwa małopolskiego w 2013 r.

Wyszczególnienie	Podregion oświęcimski	Podregion krakowski	Podregion nowosądecki	Podregion nowotarski	Podregion tarnowski	Podregion m. Kraków
Powierzchnia w ha.....	203969	405410	352507	263235	260473	32685
Ludność.....	555397	707788	532734	341581	464089	758992
Ludność na 1 km ²	272	175	151	130	178	2322
Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	-0,2	1,4	3,5	1,8	1,0	0,3
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 ludności w wieku produkcyjnym.....	57,6	58,5	60,8	59,6	58,1	57,8
Pracujący na 100 ludności.....	189	153	159	134	170	393
Bezrobotni zarejestrowani na 100 osób w wieku produkcyjnym.....	8,2	6,8	10,7	8,3	9,1	5,1
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w REGON na 1000 tys. ludności w wieku produkcyjnym	152	151	123	151	109	259
Dochody gmin i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł.....	2762,27	3019,56	3467,74	3027,74	3308,42	4922,21
Wydatki gmin i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w zł.....	2751,77	3068,17	3496,30	2936,93	3336,08	4795,90
Dzieci w przedszkolach na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat.....	757	732	622	622	723	881
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności.....	2,6	4,2	3,0	3,0	3,1	9,2
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	129,8	144,8	146,8	159,6	134,0	63,4

ANEKS TABELARYCZNY

Tabl.1. Powierzchnia
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w km ²				
Ogółem.....	2040	2040	2040	2040	2040
Powiat chrzanowski.....	372	372	372	372	372
Alwernia	76	76	76	76	76
Babice	55	55	55	55	55
Chrzanów.....	79	79	79	79	79
Libiąż.....	57	57	57	57	57
Trzebinia.....	105	105	105	105	105
Powiat olkuski.....	618	618	618	618	618
Bukowno	65	65	65	65	65
Bolesław	41	41	41	41	41
Klucze	119	119	119	119	119
Olkusz	151	151	151	151	151
Trzyciąż.....	95	95	95	95	95
Wolbrom.....	147	147	147	147	147
Powiat oświęcimski	406	406	406	406	406
Oświęcim (miasto)	30	30	30	30	30
Brzeszcze	46	46	46	46	46
Chelmek.....	27	27	27	27	27
Kęty	76	76	76	76	76
Osiek	41	41	41	41	41
Oświęcim	75	75	75	75	75
Polanka Wielka.....	24	24	24	24	24
Przeciszów	35	35	35	35	35
Zator.....	52	52	52	52	52
Powiat wadowicki.....	644	644	644	644	644
Andrychów.....	100	100	100	100	100
Brzeźnica	66	66	66	66	66
Kalwaria Zebrzydowska	75	75	75	75	75
Lanckorona.....	40	40	40	40	40
Mucharz	37	37	37	37	37
Spytkowice	50	50	50	50	50
Stryszów	46	46	46	46	46
Tomice	42	42	42	42	42
Wadowice	113	113	113	113	113
Wieprz.....	75	75	75	75	75

Tabl. 2. Ludność
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010 ^a		2011	2012	2013
		A	B			
Ogółem	551063	551543	556197	555972	555882	555397
Powiat chrzanowski	127645	127540	128130	127848	127644	127301
Alwernia.....	12731	12720	12725	12771	12793	12739
Babice.....	8915	8932	8959	8988	9007	9028
Chrzanów	49145	48993	49090	48824	48595	48352
Libiąż	22677	22685	22857	22812	22802	22768
Trzebinia.....	34177	34210	34499	34453	34447	34414
Powiat olkuski	113893	113810	114922	114688	114458	114073
Bukowno.....	10590	10565	10531	10499	10488	10411
Bolesław	7862	7861	7912	7889	7839	7817
Klucze	14993	15069	15278	15316	15306	15306
Olkusz.....	49938	49869	50515	50365	50233	50016
Trzyciąż.....	7115	7110	7120	7115	7115	7104
Wolbrom.....	23395	23336	23566	23504	23477	23419
Powiat oświęcimski	153602	153705	155114	155082	155040	155040
Oświęcim (miasto)	40156	39885	40471	40137	39893	39664
Brzeszcze.....	21443	21423	21723	21706	21675	21710
Chelmek	12864	12864	13068	13099	13086	13027
Kęty.....	33685	33769	34100	34203	34260	34342
Osiek.....	7989	8035	8051	8073	8064	8099
Oświęcim.....	17385	17588	17471	17637	17750	17874
Polanka Wielka.....	4223	4234	4250	4257	4248	4268
Przeciszów	6725	6742	6776	6745	6776	6757
Zator.....	9132	9165	9204	9225	9288	9299
Powiat wadowicki	155923	156488	158031	158354	158740	158983
Andrychów	42984	43070	43895	43891	43894	43848
Brzeźnica	9781	9851	9900	9976	10038	10093
Kalwaria Zebrzydowska.....	19500	19563	19690	19755	19835	19864
Lanckorona	5913	5958	6107	6138	6169	6165
Mucharz.....	3856	3925	3967	3990	4026	4024
Spytkowice	10025	10068	10100	10121	10135	10187
Stryśzów.....	6658	6653	6783	6796	6820	6819
Tomice.....	7433	7491	7640	7700	7742	7798
Wadowice.....	37975	38051	38048	38017	38068	38118
Wieprz.....	11798	11858	11901	11970	12013	12067

a Patrz uwagi metodyczne, ust. 1 na str. 15.

Tabl. 3. Gęstość zaludnienia na 1 km²
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010 ^a		2011	2012	2013
		A	B			
Ogółem	270	270	273	273	273	272
Powiat chrzanowski	344	343	345	344	343	343
Alwernia.....	168	168	168	169	169	168
Babice.....	165	165	166	166	167	167
Chrzanów	619	617	618	615	612	609
Libiąż.....	397	397	401	400	400	399
Trzebinia.....	324	325	327	327	327	327
Powiat olkuski	184	184	186	186	185	185
Bukowno.....	164	164	163	163	162	161
Bolesław	193	193	194	194	193	192
Klucze	125	126	128	128	128	128
Olkusz.....	331	331	335	334	333	332
Trzyciąż.....	74	74	74	74	74	74
Wolbrom	159	159	161	160	160	160
Powiat oświęcimski	379	379	382	382	382	382
Oświęcim (miasto)	1339	1330	1349	1338	1330	1322
Brzeszcze.....	470	470	476	476	475	476
Chełmek	471	471	478	479	479	477
Kęty.....	443	444	448	450	450	451
Osiek.....	196	197	198	198	198	199
Oświęcim.....	232	235	233	236	237	239
Polanka Wielka.....	177	177	178	178	178	179
Przeciszów	190	190	191	190	191	191
Zator.....	177	178	178	179	180	180
Powiat wadowicki	242	243	245	246	246	247
Andrychów	428	429	437	437	437	437
Brzeźnica.....	147	148	149	150	151	152
Kalwaria Zebrzydowska	259	260	262	262	264	264
Lanckorona	146	147	151	152	153	152
Mucharz.....	103	105	106	107	108	108
Spytkowice	201	202	202	203	203	204
Stryszów.....	145	145	148	148	149	149
Tomice.....	179	180	184	185	186	188
Wadowice.....	337	337	337	337	337	338
Wieprz.....	159	159	160	161	161	162

a Patrz uwagi metodyczne, ust. 1 na str. 15.

Tabl. 4. Kobiety na 100 mężczyzn
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010 ^a		2011	2012	2013
		A	B			
Ogółem	106	106	105	105	105	105
Powiat chrzanowski	107	107	106	106	106	106
Alwernia.....	102	102	102	102	102	103
Babice.....	104	105	104	104	104	104
Chrzanów	109	109	108	109	109	109
Libiąż.....	105	106	104	105	105	105
Trzebinia.....	106	106	105	105	105	106
Powiat olkuski	105	106	105	105	105	105
Bukowno.....	108	107	107	108	108	107
Bolesław	106	107	106	105	105	106
Klucze	105	105	104	104	105	105
Olkusz.....	106	107	105	105	106	106
Trzyciąż.....	97	98	99	99	99	99
Wolbrom.....	105	105	105	104	104	105
Powiat oświęcimski.....	106	106	105	105	106	106
Oświęcim (miasto)	112	112	111	111	111	111
Brzeszcze.....	105	105	104	105	105	105
Chełmek	104	104	103	103	103	103
Kęty.....	104	104	104	105	105	105
Osiek.....	103	103	102	102	102	102
Oświęcim.....	103	103	103	104	103	104
Polanka Wielka.....	102	102	101	102	102	103
Przeciszów.....	101	102	103	103	103	104
Zator.....	102	102	101	101	101	101
Powiat wadowicki.....	104	104	104	104	104	104
Andrychów	105	105	104	104	104	104
Brzeźnica.....	105	105	105	105	105	106
Kalwaria Zebrzydowska	104	104	103	103	103	103
Lanckorona	103	103	104	104	105	105
Mucharz.....	99	99	99	99	99	99
Spytkowice	105	104	106	105	106	105
Stryków.....	104	104	103	104	104	102
Tomice.....	103	103	103	103	104	103
Wadowice.....	107	107	107	107	107	107
Wieprz.....	98	98	97	98	98	97

a Patrz uwagi metodyczne, ust. 1 na str. 15.

Tabl. 5. Ludność według 5-letnich grup wieku w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Województwo małopolskie		W tym podregion oświęcimski	
	w tys.	w % ogółu	w tys.	w % ogółu
Ogółem	3360,6	100,0	555,4	100,0
0-4 lat.....	183,7	5,5	28,3	5,1
5-9 lat.....	176,2	5,2	27,4	4,9
10-14 lat	171,6	5,1	26,8	4,8
15-19 lat	195,9	5,8	30,3	5,5
20-24 lat	241,8	7,2	38,2	6,9
25-29 lat	274,7	8,2	43,0	7,7
30-34 lat	283,1	8,4	45,2	8,1
35-39 lat	261,5	7,8	42,8	7,7
40-44 lat	224,4	6,7	36,5	6,6
45-49 lat	208,1	6,2	35,1	6,3
50-54 lat	218,8	6,5	39,2	7,1
55-59 lat	230,6	6,9	42,4	7,6
60-64 lat	202,9	6,0	36,5	6,6
65-69 lat	148,4	4,4	25,4	4,6
70-74 lat	107,5	3,2	18,8	3,4
75-79 lat	102,0	3,0	18,0	3,2
80-84 lat	76,1	2,3	12,9	2,3
85 lat i więcej.....	53,1	1,6	8,5	1,5

Tabl. 6. Przyrost naturalny

Wyszczególnienie	2009	2010 ^a		2011	2012	2013
		A	B			
Ogółem.....	566	674	674	209	-32	-128
Powiat chrzanowski.....	-92	-71	-71	-146	-185	-210
Alwernia	-33	-5	-5	-14	-5	-42
Babice	21	-1	-1	5	-22	-28
Chrzanów.....	-69	-39	-39	-82	-80	-83
Libiąż.....	17	7	7	12	9	35
Trzebinia.....	-28	-33	-33	-67	-87	-92
Powiat olkuski.....	56	34	34	-28	-37	-171
Bukowno	7	-11	-11	-31	-20	-29
Bolesław	-29	-10	-10	-32	-40	-29
Klucze	-18	16	16	0	-9	-41
Olkusz	113	81	81	47	23	-15
Trzyciąż.....	0	-24	-24	-5	10	-16
Wolbrom.....	-17	-18	-18	-7	-1	-41
Powiat oświęcimski.....	186	198	198	49	-121	9
Oświęcim (miasto)	-4	-46	-46	-107	-162	-136
Brzeszcze	-18	37	37	-1	0	11
Chelmek.....	23	8	8	9	-16	-20
Kęty	47	90	90	97	50	89
Osiek	28	33	33	26	0	20
Oświęcim	-2	35	35	3	5	18
Polanka Wielka.....	32	19	19	0	-5	21
Przeciszów	31	1	1	-15	-6	-3
Zator	49	21	21	37	13	9
Powiat wadowicki.....	416	513	513	334	311	244
Andrychów.....	105	173	173	130	88	80
Brzeźnica.....	8	17	17	13	14	16
Kalwaria Zebrzydowska	53	20	20	6	44	29
Lanckorona.....	4	17	17	12	7	16
Mucharz	2	23	23	15	4	11
Spytkowice	27	27	27	16	10	15
Stryszów	-10	-1	-1	5	19	10
Tomice	26	46	46	52	26	30
Wadowice.....	140	116	116	27	61	17
Wieprz.....	61	75	75	58	38	20

a Patrz uwagi metodyczne, ust. 1 na str. 15.

Tabl. 7. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Wyszczególnienie	2009	2010 ^a		2011	2012	2013
		A	B			
Ogółem	1,0	1,2	1,2	0,4	-0,1	-0,2
Powiat chrzanowski	-0,7	-0,6	-0,6	-1,1	-1,4	-1,6
Alwernia	-2,6	-0,4	-0,4	-1,1	-0,4	-3,3
Babice	2,4	-0,1	-0,1	0,6	-2,5	-3,1
Chrzanów.....	-1,4	-0,8	-0,8	-1,7	-1,6	-1,7
Libiąż.....	0,8	0,3	0,3	0,5	0,4	1,5
Trzebinia.....	-0,8	-1,0	-1,0	-1,9	-2,5	-2,7
Powiat olkuski	0,5	0,3	0,3	-0,2	-0,3	-1,5
Bukowno	0,7	-1,0	-1,0	-2,9	-1,9	-2,8
Bolesław	-3,7	-1,3	-1,3	-4,1	-5,1	-3,7
Klucze	-1,2	1,1	1,0	0,0	-0,6	-2,7
Olkusz	2,3	1,6	1,6	0,9	0,5	-0,3
Trzyciąż.....	0,0	-3,4	-3,4	-0,7	1,4	-2,3
Wolbrom.....	-0,7	-0,8	-0,8	-0,3	0,0	-1,8
Powiat oświęcimski	1,2	1,3	1,3	0,3	-0,8	0,1
Oświęcim (miasto)	-0,1	-1,1	-1,1	-2,7	-4,1	-3,4
Brzeszcze	-0,8	1,7	1,7	0,0	0,0	0,5
Chelmek.....	1,8	0,6	0,6	0,7	-1,2	-1,5
Kęty	1,4	2,7	2,6	2,8	1,5	2,6
Osiek	3,5	4,1	4,1	3,2	0,0	2,5
Oświęcim	-0,1	2,0	2,0	0,2	0,3	1,0
Polanka Wielka	7,6	4,5	4,5	0,0	-1,2	4,9
Przeciszów	4,6	0,1	0,1	-2,2	-0,9	-0,4
Zator	5,4	2,3	2,3	4,0	1,4	1,0
Powiat wadowicki	2,7	3,3	3,3	2,1	2,0	1,5
Andrychów.....	2,4	4,0	3,9	3,0	2,0	1,8
Brzeźnica	0,8	1,7	1,7	1,3	1,4	1,6
Kalwaria Zebrzydowska	2,7	1,0	1,0	0,3	2,2	1,5
Lanckorona.....	0,7	2,9	2,8	2,0	1,1	2,6
Mucharz	0,5	5,9	5,8	3,8	1,0	2,7
Spytkowice	2,7	2,7	2,7	1,6	1,0	1,5
Stryków	-1,5	-0,2	-0,1	0,7	2,8	1,5
Tomice	3,5	6,2	6,0	6,8	3,4	3,9
Wadowice	3,7	3,1	3,1	0,7	1,6	0,4
Wieprz.....	5,2	6,3	6,3	4,9	3,2	1,7

a Patrz uwagi metodyczne, ust. 1 na str. 15.

Tabl. 8. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały

Wyszczególnienie	2009	2010 ^a		2011	2012	2013
		A	B			
Ogółem	-172	-194	-194	-434	-267	-511
Powiat chrzanowski	47	-34	-34	-136	-62	-184
Alwernia	44	-6	-6	60	19	0
Babice	17	18	18	24	21	57
Chrzanów	-144	-113	-113	-184	-112	-145
Libiąż	-45	1	1	-57	-35	-116
Trzebinia	175	66	66	21	45	20
Powiat olkuski.....	-194	-117	-117	-206	-176	-223
Bukowno	-23	-14	-14	-1	-10	-1
Bolesław	26	9	9	9	51	2
Klucze	35	60	60	38	20	37
Olkusz	-240	-150	-150	-197	-195	-254
Trzyciąż	0	19	19	0	-9	-9
Wolbrom	8	-41	-41	-55	-33	2
Powiat oświęcimski.....	-6	-95	-95	-81	-54	-97
Oświęcim (miasto)	-129	-225	-225	-227	-136	-105
Brzeszcze	-49	-57	-57	-16	-28	-25
Chełmek	22	-8	-8	22	-14	15
Kęty	-60	-6	-6	6	-53	-55
Osiek	12	13	13	-4	-9	10
Oświęcim	179	168	168	163	126	96
Polanka Wielka	20	-8	-8	7	1	-21
Przeciszów	-16	16	16	-16	17	-2
Zator	15	12	12	-16	42	-10
Powiat wadowicki	-19	52	52	-11	25	-7
Andrychów	-115	-87	-87	-134	-71	-137
Brzeźnica	18	53	53	63	24	54
Kalwaria Zebrzydowska	38	43	43	59	33	-12
Lanckorona	4	28	28	19	24	-10
Mucharz	20	46	46	8	15	7
Spytkowice	10	16	16	5	23	33
Stryszów	5	-4	-4	8	4	12
Tomice	12	12	12	8	19	33
Wadowice	-35	-40	-40	-58	-65	-13
Wieprz	24	-15	-15	11	19	26

a Patrz uwagi metodyczne, ust. 1 na str. 15.

Tabl. 9. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

Wyszczególnienie	2009	2010 ^a		2011	2012	2013
		A	B			
Ogółem	-0,3	-0,4	-0,3	-0,8	-0,5	-0,9
Powiat chrzanowski	0,4	-0,3	-0,3	-1,1	-0,5	-1,4
Alwernia	3,4	-0,5	-0,5	4,7	1,5	0,0
Babice	1,9	2,0	2,0	2,7	2,3	6,3
Chrzanów	-2,9	-2,3	-2,3	-3,8	-2,3	-3,0
Libiąż	-2,0	0,0	0,0	-2,5	-1,5	-5,1
Trzebinia	5,1	1,9	1,9	0,6	1,3	0,6
Powiat olkuski.....	-1,7	-1,0	-1,0	-1,8	-1,5	-2,0
Bukowno	-2,2	-1,3	-1,3	-0,1	-1,0	-0,1
Bolesław	3,3	1,1	1,1	1,1	6,5	0,3
Klucze	2,3	4,0	3,9	2,5	1,3	2,4
Olkusz	-4,8	-3,0	-3,0	-3,9	-3,9	-5,1
Trzyciąż	0,0	2,7	2,7	0,0	-1,3	-1,3
Wolbrom	0,3	-1,8	-1,7	-2,3	-1,4	0,1
Powiat oświęcimski.....	0,0	-0,6	-0,6	-0,5	-0,3	-0,6
Oświęcim (miasto)	-3,2	-5,6	-5,5	-5,6	-3,4	-2,6
Brzeszcze	-2,3	-2,7	-2,6	-0,7	-1,3	-1,2
Chełmek	1,7	-0,6	-0,6	1,7	-1,1	1,1
Kęty	-1,8	-0,2	-0,2	0,2	-1,5	-1,6
Osiek	1,5	1,6	1,6	-0,5	-1,1	1,2
Oświęcim	10,4	9,6	9,7	9,3	7,1	5,4
Polanka Wielka.....	4,8	-1,9	-1,9	1,6	0,2	-4,9
Przeciszów	-2,4	2,4	2,4	-2,4	2,5	-0,3
Zator.....	1,6	1,3	1,3	-1,7	4,5	-1,1
Powiat wadowicki	-0,1	0,3	0,3	-0,1	0,2	0,0
Andrychów	-2,7	-2,0	-2,0	-3,1	-1,6	-3,1
Brzeźnica.....	1,8	5,4	5,4	6,3	2,4	5,4
Kalwaria Zebrzydowska	2,0	2,2	2,2	3,0	1,7	-0,6
Lanckorona	0,7	4,7	4,6	3,1	3,9	-1,6
Mucharz.....	5,2	11,8	11,6	2,0	3,7	1,7
Spytkowice	1,0	1,6	1,6	0,5	2,3	3,3
Stryszów	0,8	-0,6	-0,6	1,2	0,6	1,8
Tomice	1,6	1,6	1,6	1,0	2,5	4,2
Wadowice.....	-0,9	-1,1	-1,1	-1,5	-1,7	-0,3
Wieprz.....	2,0	-1,3	-1,3	0,9	1,6	2,2

a Patrz uwagi metodyczne, ust. 1 na str. 15.

Tabl. 10. Pracujący według głównego miejsca pracy^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem.....	105689	105928	106015	104272	104802
Powiat chrzanowski.....	25577	25569	25357	25346	25104
Alwernia	1545	1542	1604	1687	1600
Babice	605	562	587	584	620
Chrzanów.....	11484	11677	12061	11741	11539
Libiąż	5071	5516	4901	5034	5177
Trzebinia	6872	6272	6204	6300	6168
Powiat olkuski.....	23448	23451	23725	23481	23812
Bukowno	3496	3488	3432	3345	3306
Bolesław	2571	2560	2442	2397	2472
Klucze	2535	2171	2257	2351	2218
Olkusz	9760	9851	10135	9773	9777
Trzyciąż.....	608	589	562	520	636
Wolbrom.....	4478	4792	4897	5095	5403
Powiat oświęcimski	30255	30243	30496	29077	28703
Oświęcim (miasto)	11859	11660	11414	11187	11311
Brzeszcze	5558	5298	5613	5519	4707
Chełmek.....	2891	2776	2551	1858	1836
Kęty	6043	6512	6543	6415	6660
Osiek	480	421	467	499	496
Oświęcim	1871	1891	1963	1952	1962
Polanka Wielka	294	277	295	267	289
Przeciszów	540	621	739	449	373
Zator	719	787	911	931	1069
Powiat wadowicki.....	26409	26665	26437	26368	27183
Andrychów.....	7392	7091	7307	6996	7453
Brzeźnica	532	529	498	510	552
Kalwaria Zebrzydowska	3700	3807	3723	3844	3815
Lanckorona.....	551	631	560	649	664
Mucharz	327	326	382	367	355
Spytkowice	801	817	738	803	873
Stryszów	359	435	361	405	424
Tomice	825	799	731	656	735
Wadowice	11140	11465	11299	11064	11295
Wieprz.....	782	765	838	1074	1017

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Tabl. 11. Bezrobotni zarejestrowani
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem.....	24079	25942	26555	29291	29035
Powiat chrzanowski.....	5343	5896	5664	6681	6994
Alwernia	398	446	489	583	567
Babice	337	360	329	411	439
Chrzanów.....	2253	2495	2343	2751	2926
Libiąż	848	908	855	1041	1068
Trzebinia	1507	1687	1648	1895	1994
Powiat olkuski.....	6344	6618	7070	7592	7157
Bukowno	468	517	575	621	589
Bolesław	363	384	464	457	434
Klucze	1028	1043	1090	1140	1089
Olkusz	3087	3141	3329	3621	3407
Trzyciąż.....	276	294	298	354	315
Wolbrom.....	1122	1239	1314	1399	1323
Powiat oświęcimski	5728	6531	6673	7117	7153
Oświęcim (miasto)	1635	1890	1937	1988	2025
Brzeszcze	534	664	639	655	726
Chelmek.....	471	507	507	593	557
Kęty	1694	1696	1791	1898	1858
Osiek	265	309	294	325	349
Oświęcim	442	581	582	627	613
Polanka Wielka	93	126	129	153	139
Przeciszów	220	274	292	313	294
Zator	374	484	502	565	592
Powiat wadowicki.....	6664	6897	7148	7901	7731
Andrychów.....	2472	2421	2431	2660	2576
Brzeźnica	296	337	333	409	454
Kalwaria Zebrzydowska	572	696	721	799	781
Lanckorona.....	166	204	225	260	246
Mucharz	195	187	216	247	212
Spytkowice	342	362	376	418	439
Stryszów	254	275	316	320	334
Tomice	298	305	339	369	374
Wadowice	1558	1595	1689	1881	1775
Wieprz.....	511	515	502	538	540

Tabl. 12. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem.....	51305	53443	52278	53289	53673
Powiat chrzanowski.....	11074	11605	11381	11566	11712
Alwernia	973	1044	1030	1050	1082
Babice	673	715	698	720	729
Chrzanów.....	4755	4891	4777	4809	4849
Libiąż	1619	1729	1733	1775	1757
Trzebinia	3054	3226	3143	3212	3295
Powiat olkuski.....	11662	12079	11611	11810	11821
Bukowno	1060	1102	1092	1109	1102
Bolesław	561	604	588	604	599
Klucze	1402	1484	1444	1462	1480
Olkusz	5846	5997	5730	5816	5826
Trzyciąż.....	465	486	477	490	481
Wolbrom.....	2328	2406	2280	2329	2333
Powiat oświęcimski	13187	13950	13649	14003	14139
Oświęcim (miasto)	4194	4426	4223	4336	4363
Brzeszcze	1973	2053	2021	2035	2008
Chełmek.....	932	970	954	975	1001
Kęty	3090	3248	3222	3332	3366
Osiek	397	429	416	439	453
Oświęcim	1296	1422	1423	1465	1499
Polanka Wielka	274	309	296	305	313
Przeciszów	396	416	408	418	432
Zator	635	677	686	698	704
Powiat wadowicki.....	15382	15809	15637	15910	16001
Andrychów	4151	4291	4195	4280	4273
Brzeźnica	706	736	719	755	778
Kalwaria Zebrzydowska	2617	2681	2624	2636	2596
Lanckorona.....	497	518	518	532	548
Mucharz	332	350	342	349	347
Spytkowice	627	653	664	716	743
Stryszów	543	563	568	564	574
Tomice	741	775	747	759	766
Wadowice	4415	4452	4442	4488	4537
Wieprz.....	753	790	818	831	839

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

Tabl. 13. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON według wybranych sekcji w 2013 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym						
		przemysł ^b	budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^c	transport i gospodarka magazynowa	zakwaterowanie i gastronomia ^c	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	obsługa rynku nieruchomości ^c
Ogółem	53673	7432	6812	16365	3365	1591	1501	1543
Powiat chrzanowski	11712	1220	1537	3661	835	333	320	464
Alwernia.....	1082	116	174	322	95	25	27	11
Babice.....	729	116	145	199	49	16	23	4
Chrzanów.....	4849	468	591	1558	268	152	129	244
Libiąż.....	1757	155	216	613	158	54	44	54
Trzebinia.....	3295	365	411	969	265	86	97	151
Powiat olkuski	11821	1378	1320	4110	935	324	341	261
Bukowno.....	1102	124	83	395	108	32	36	40
Bolesław.....	599	67	57	178	77	16	23	14
Klucze.....	1480	233	205	431	109	33	47	14
Olkusz.....	5826	641	654	1988	400	169	174	160
Trzyciąż.....	481	32	66	168	62	12	17	0
Wolbrom.....	2333	281	255	950	179	62	44	33
Powiat oświęcimski.....	14139	1430	1741	4156	874	490	487	571
Oświęcim (miasto)	4363	274	407	1212	245	191	174	343
Brzeszcze.....	2008	151	234	656	120	51	63	95
Chełmek.....	1001	154	126	288	69	26	27	47
Kęty.....	3366	455	454	1053	163	112	106	55
Osiek.....	453	62	78	134	29	15	11	3
Oświęcim.....	1499	158	206	409	107	52	60	14
Polanka Wielka.....	313	45	61	78	41	4	6	2
Przeciszów.....	432	47	75	122	39	11	18	5
Zator.....	704	84	100	204	61	28	22	7
Powiat wadowicki	16001	3404	2214	4438	721	444	353	247
Andrychów.....	4273	624	670	1251	176	118	123	100
Brzeźnica.....	778	123	146	211	68	29	11	1
Kalwaria Zebrzydowska.....	2596	1150	156	635	55	63	28	27
Lanckorona.....	548	163	68	139	20	15	8	5
Mucharz.....	347	44	67	90	26	6	8	1
Spytkowice.....	743	73	195	226	55	25	10	2
Stryków.....	574	150	103	141	12	21	13	0
Tomice.....	766	142	133	194	74	12	16	7
Wadowice.....	4537	783	522	1341	171	137	113	100
Wieprz.....	839	152	154	210	64	18	23	4

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne; b uwagi ogólne, ust. 5 na str. 14; c uwagi ogólne, ust. 4 na str. 13.

Tabl. 14. Osoby fizyczne^a prowadzące działalność gospodarczą
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	40900	42641	41280	41845	41941
Powiat chrzanowski	8549	8990	8731	8854	8914
Alwernia	786	841	828	840	865
Babice	571	604	584	606	607
Chrzanów	3569	3681	3558	3568	3571
Libiąż	1286	1387	1381	1410	1392
Trzebinia	2337	2477	2380	2430	2479
Powiat olkuski.....	9501	9862	9351	9464	9449
Bukowno	856	894	883	894	884
Bolesław	444	481	463	477	467
Klucze	1168	1248	1206	1215	1228
Olkusz	4754	4870	4573	4618	4610
Trzciąż	384	403	394	402	400
Wolbrom	1895	1966	1832	1858	1860
Powiat oświęcimski.....	10176	10768	10396	10583	10642
Oświęcim (miasto)	2893	3026	2770	2793	2808
Brzeszcze	1534	1598	1559	1561	1532
Chelmek.....	690	717	707	728	750
Kęty	2530	2667	2624	2690	2703
Osiek	351	376	366	387	397
Oświęcim	1094	1211	1213	1252	1268
Polanka Wielka	235	265	251	259	264
Przeciszów	333	350	343	354	363
Zator	516	558	563	559	557
Powiat wadowicki	12674	13021	12802	12944	12936
Andrychów.....	3348	3481	3375	3418	3393
Brzeźnica	599	622	604	635	649
Kalwaria Zebrzydowska	2235	2287	2219	2211	2167
Lanckorona	407	422	421	437	447
Mucharz	288	302	293	291	290
Spytkowice	530	552	563	607	634
Stryszów	481	497	499	491	497
Tomice	650	681	653	658	665
Wadowice.....	3500	3511	3481	3495	3485
Wieprz.....	636	666	694	701	709

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

Tabl. 15. Osoby fizyczne^a prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	742	767	742	753	755
Powiat chrzanowski	670	702	683	694	700
Alwernia	617	661	648	657	679
Babice	640	674	650	673	672
Chrzanów	726	750	729	734	739
Libiąż	567	607	605	618	611
Trzebinia	684	718	691	705	720
Powiat olkuski.....	834	858	815	827	828
Bukowno	808	849	841	852	849
Bolesław	565	608	587	608	597
Klucze	779	817	787	794	802
Olkusz	952	964	908	919	922
Trzyciąż	540	566	554	565	563
Wolbrom	810	834	779	791	794
Powiat oświęcimski.....	662	694	670	683	686
Oświęcim (miasto)	720	748	690	700	708
Brzeszcze	715	736	718	720	706
Chełmek	536	549	540	556	576
Kęty	751	782	767	785	787
Osiek	439	467	453	480	490
Oświęcim	629	693	688	705	709
Polanka Wielka	556	624	590	610	619
Przeciszów	495	517	509	522	537
Zator	565	606	610	602	599
Powiat wadowicki	813	824	808	815	814
Andrychów.....	779	793	769	779	774
Brzeźnica	612	628	605	633	643
Kalwaria Zebrzydowska	1146	1162	1123	1115	1091
Lanckorona	688	691	686	708	725
Mucharz	747	761	734	723	721
Spytkowice	529	547	556	599	622
Stryków	722	733	734	720	729
Tomice	874	891	848	850	853
Wadowice	922	923	916	918	914
Wieprz	539	560	580	584	588

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

Tabl. 16. Dochody budżetów gmin w cenach stałych^a

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w mln zł				
Ogółem.....	1236,1	1355,6	1459,6	1505,2	1534,1
Powiat chrzanowski.....	285,3	317,4	344,3	349,4	358,8
Alwernia	24,9	27,0	26,3	30,5	29,7
Babice	17,9	18,7	19,7	20,9	22,8
Chrzanów.....	119,3	131,8	154,0	148,5	146,5
Libiąż	41,5	45,1	50,1	51,4	54,8
Trzebinia	81,7	94,8	94,2	98,0	105,0
Powiat olkuski.....	245,4	267,4	290,1	300,6	310,5
Bukowno	26,2	25,8	33,5	34,0	35,9
Bolesław	21,5	28,2	26,8	25,5	26,1
Klucze	33,6	36,4	40,1	39,5	43,1
Olkusz	98,9	107,9	114,5	123,0	127,9
Trzyciąż.....	17,6	18,4	20,7	22,3	19,8
Wolbrom.....	47,7	50,7	54,4	56,3	57,8
Powiat oświęcimski	360,0	388,0	419,0	434,7	442,2
Oświęcim (miasto)	116,6	122,5	128,3	135,1	145,8
Brzeszcze	43,8	49,4	50,8	51,3	52,6
Chelmek.....	24,0	28,1	29,5	35,0	30,8
Kęty	73,5	80,7	77,1	80,8	82,2
Osiek	18,3	17,4	22,2	23,0	20,7
Oświęcim	37,7	39,2	40,8	47,0	46,1
Polanka Wielka	9,7	10,7	10,1	11,2	11,7
Przeciszów	13,5	13,3	18,0	19,5	19,3
Zator	22,9	26,6	42,2	31,8	32,9
Powiat wadowicki.....	345,4	382,8	406,2	420,5	422,6
Andrychów	93,0	99,6	103,7	106,1	111,3
Brzeźnica	22,8	26,5	24,4	29,2	29,2
Kalwaria Zebrzydowska	42,9	45,7	48,5	50,8	53,2
Lanckorona.....	13,7	21,1	29,9	17,3	20,4
Mucharz	10,0	13,6	12,8	13,4	13,8
Spytkowice	23,2	24,8	25,3	27,4	27,2
Stryszów	15,3	16,2	16,9	21,2	18,2
Tomice	16,2	17,4	17,6	19,2	19,9
Wadowice	82,1	88,6	91,8	102,8	93,4
Wieprz.....	26,1	29,4	35,4	33,0	36,1

Tabl. 17. Wydatki budżetów gmin ogółem w cenach stałych^a

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w mln zł				
Ogółem	1321,6	1451,9	1545,3	1537,4	1528,2
Powiat chrzanowski	316,2	336,6	357,6	341,5	347,9
Alwernia	27,8	30,7	32,8	29,4	29,9
Babice	20,6	19,4	19,2	19,3	21,9
Chrzanów.....	134,1	140,3	158,3	144,1	139,2
Libiąż.....	43,2	46,5	48,3	50,2	54,7
Trzebinia.....	90,5	99,6	99,0	98,5	102,2
Powiat olkuski	260,0	306,5	312,1	307,5	301,7
Bukowno	28,3	30,1	38,0	37,7	33,7
Bolesław	24,1	33,8	29,1	25,9	24,8
Klucze	34,7	41,2	42,3	43,2	41,8
Olkusz	108,8	125,1	129,8	125,8	128,0
Trzyciąż.....	15,6	20,8	20,4	18,3	20,0
Wolbrom.....	48,4	55,6	52,4	56,5	53,4
Powiat oświęcimski	385,6	398,3	451,4	456,6	456,5
Oświęcim (miasto)	118,7	126,3	128,8	141,2	160,2
Brzeszcze	50,0	50,2	49,2	51,9	52,5
Chelmek.....	28,6	26,2	29,8	36,7	28,6
Kęty	82,2	80,8	92,2	86,5	87,8
Osiek	19,5	17,8	21,8	22,2	19,7
Oświęcim	33,7	41,7	51,9	48,2	48,2
Polanka Wielka.....	11,1	11,9	9,9	11,4	11,6
Przeciszów	13,3	14,7	18,7	24,8	19,2
Zator	28,2	28,6	49,2	33,8	28,8
Powiat wadowicki	359,8	410,5	424,2	431,8	422,1
Andrychów.....	93,3	106,6	118,7	110,7	107,2
Brzeźnica	25,5	28,4	25,9	29,2	29,7
Kalwaria Zebrzydowska	42,6	53,2	49,1	57,2	57,2
Lanckorona.....	14,9	20,4	30,6	19,4	18,0
Mucharz	11,2	16,3	12,0	15,5	14,8
Spytkowice	21,7	23,8	24,5	25,8	30,9
Stryszów	16,3	18,0	18,7	20,4	17,3
Tomice	16,6	19,5	20,0	23,1	17,8
Wadowice	90,2	92,8	91,2	96,7	94,5
Wieprz.....	27,5	31,5	33,5	33,8	34,7

Tabl. 18. Wydatki budżetów gmin według rodzajów w 2013 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Wydatki majątkowe		Wydatki bieżące			
		razem	w tym na inwestycje ^a	razem	w tym		
					wynagrodzenia	zakup materiałów i usług	wydatki na obsługę długu
w mln zł							
Ogółem.....	1880,03	356,38	348,54	352,58	1523,65	637,52	285,3
Powiat chrzanowski.....	347,9	60,9	60,7	287,0	115,1	58,0	6,5
Alwernia	29,9	4,4	4,4	25,4	12,6	4,8	0,5
Babice	21,9	2,8	2,7	19,1	8,7	3,6	0,4
Chrzanów	139,2	24,4	24,4	114,8	42,6	27,0	2,5
Libiąż	54,7	8,3	8,3	46,5	20,4	7,7	1,2
Trzebinia	102,2	21,0	20,9	81,3	30,8	14,9	2,0
Powiat olkuski.....	301,7	34,2	34,2	267,6	113,8	56,5	4,0
Bukowno	33,7	6,5	6,5	27,2	11,3	5,6	0,6
Bolesław	24,8	2,0	2,0	22,8	10,4	3,6	0,3
Klucze	41,8	1,7	1,7	40,1	16,4	10,0	0,6
Olkusz	128,0	16,1	16,1	111,9	49,3	21,5	2,2
Trzyciąż.....	20,0	4,9	4,9	15,1	5,2	3,5	0,0
Wolbrom	53,4	3,0	3,0	50,4	21,1	12,4	0,2
Powiat oświęcimski.....	456,5	76,9	75,2	379,7	149,7	87,5	5,9
Oświęcim (miasto)	160,2	35,5	35,1	124,7	42,5	31,5	0,9
Brzeszcze	52,5	3,1	3,1	49,5	21,1	11,7	0,8
Chełmek.....	28,6	2,6	2,2	26,0	10,9	5,4	0,5
Kęty	87,8	11,4	11,4	76,4	30,8	16,9	1,5
Osiek	19,7	1,5	1,5	18,2	8,4	3,9	0,4
Oświęcim	48,2	8,8	8,8	39,3	16,5	8,3	0,6
Polanka Wielka	11,6	1,6	1,6	10,0	4,5	2,4	0,2
Przeciszów	19,2	5,4	5,4	13,8	6,4	2,6	0,3
Zator	28,8	7,0	6,3	21,8	8,7	4,9	0,8
Powiat wadowicki.....	422,1	54,5	51,5	367,6	156,1	80,2	3,5
Andrychów.....	107,2	11,2	8,3	96,0	40,2	20,7	1,0
Brzeźnica	29,7	4,4	4,4	25,3	10,5	6,2	0,4
Kalwaria Zebrzydowska	57,2	9,5	9,5	47,7	19,3	11,6	0,4
Lanckorona.....	18,0	1,3	1,3	16,7	6,8	4,2	0,3
Mucharz	14,8	3,2	3,2	11,5	4,8	2,9	0,3
Spytkowice	30,9	7,1	7,1	23,9	9,8	5,9	0,2
Stryszów	17,3	1,3	1,3	16,0	7,3	3,1	0,3
Tomice	17,8	0,5	0,5	17,3	8,0	2,8	0,4
Wadowice	94,5	9,6	9,6	84,8	37,0	17,1	0,3
Wieprz.....	34,7	6,3	6,3	28,4	12,5	5,7	0,1

a Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

Tabl. 19. Sieć wodociągowa rozdzielcza^a

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w km				
Ogółem.....	3379,3	3443,5	3468,9	3507,9	3535,2
Powiat chrzanowski.....	716,9	717,3	727,6	749,1	741,6
Alwernia	149,5	149,5	152,8	153,1	153,5
Babice	61,8	62,2	62,2	62,2	62,2
Chrzanów.....	182,3	182,4	183,5	184,1	185,4
Libiąż.....	116,6	116,6	117,0	121,9	117,1
Trzebinia.....	206,7	206,6	212,1	227,8	223,4
Powiat olkuski.....	713,2	715,6	720,0	720,8	720,0
Bukowno	43,9	43,9	44,4	44,4	44,6
Bolesław	44,3	44,3	44,4	44,4	44,9
Klucze	102,1	102,5	102,5	102,6	102,8
Olkusz	182,1	183,1	186,2	186,9	185,2
Trzyciąż.....	105,8	105,8	106,0	106,0	106,0
Wolbrom.....	235,0	236,0	236,5	236,5	236,5
Powiat oświęcimski.....	884,9	941,2	943,2	953,4	957,4
Oświęcim (miasto)	109,2	109,2	114,8	114,9	115,6
Brzeszcze	80,1	122,7	123,8	125,2	126,2
Chelmek.....	53,7	62,7	53,8	53,8	53,8
Kęty	197,8	201,2	202,9	203,9	205,0
Osiek	84,1	84,1	84,9	84,9	85,2
Oświęcim	167,8	168,9	170,0	172,6	169,9
Polanka Wielka.....	38,0	38,0	38,0	38,0	41,5
Przeciszów	58,6	58,6	58,8	58,8	58,8
Zator	95,6	95,8	96,2	101,3	101,4
Powiat wadowicki.....	1064,3	1069,4	1078,1	1084,6	1116,2
Andrychów.....	189,9	190,7	192,3	196,2	199,5
Brzeźnica	133,7	133,7	136,1	136,1	136,1
Kalwaria Zebrzydowska	138,2	138,2	138,2	138,2	138,2
Lanckorona.....	79,7	80,9	82,0	82,0	82,5
Mucharz	58,5	58,7	58,7	58,7	59,2
Spytkowice	84,1	86,3	87,0	87,0	87,0
Stryszów	26,4	26,4	26,4	26,4	53,3
Tomice	100,1	100,1	101,1	101,4	101,4
Wadowice	122,5	122,5	123,8	124,6	125,0
Wieprz.....	131,2	131,9	132,5	134,0	134,0

a Sieć rozdzielcza i kolektory.

Tabl. 20. Sieć kanalizacyjna^a

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w km				
Ogółem.....	1513,1	1534,9	1553,5	1619,4	1785,3
Powiat chrzanowski.....	419,9	421,3	425,8	449,1	450,8
Alwernia	28,3	29,3	29,6	41,6	46,6
Babice	17,9	17,9	17,9	17,9	17,9
Chrzanów.....	170,9	170,9	169,3	170,1	170,4
Libiąż.....	52,3	52,5	52,5	56,7	53,4
Trzebinia.....	150,5	150,7	156,5	162,8	162,5
Powiat olkuski.....	159,9	170,6	178,3	193,3	191,5
Bukowno	19,7	19,7	21,9	22,1	22,0
Bolesław	34,0	40,6	42,1	42,1	42,1
Klucze	4,7	8,5	8,5	8,5	8,5
Olkusz	71,9	72,2	76,2	76,4	75,3
Trzyciąż.....	9,0	9,0	9,0	18,4	18,4
Wolbrom.....	20,6	20,6	20,6	25,8	25,2
Powiat oświęcimski.....	428,6	433,8	439,3	460,1	549,3
Oświęcim (miasto)	103,7	98,4	102,9	109,0	117,5
Brzeszcze	68,5	68,2	68,2	64,5	65,6
Chelmek.....	14,8	14,8	14,8	15,2	27,6
Kęty	91,1	91,4	91,9	92,9	142,0
Osiek	25,9	35,0	35,0	35,0	35,0
Oświęcim	14,9	15,1	15,1	15,5	15,5
Polanka Wielka.....	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Przeciszów	17,9	17,9	17,9	27,8	36,3
Zator	90,8	92,0	92,5	99,2	108,8
Powiat wadowicki.....	504,7	509,2	510,1	516,9	593,7
Andrychów.....	179,6	180,6	181,4	182,4	182,9
Brzeźnica	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1
Kalwaria Zebrzydowska	12,7	12,7	12,7	12,7	16,2
Lanckorona.....	2,6	3,4	3,4	9,2	9,5
Mucharz	70,3	73,0	73,0	73,0	74,0
Spytkowice	15,8	15,8	15,8	15,8	29,4
Stryszów	36,0	36,0	36,0	36,0	92,5
Tomice	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2
Wadowice.....	156,4	156,4	156,5	156,5	157,9
Wieprz.....	-	-	-	-	-

a Sieć rozdzielcza i kolektory.

Tabl. 21. Wodociągi i kanalizacja w 2013 r.

Wyszczególnienie	Sieć w km		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych		Ścieki odprowadzone ^a w dam ³
	wodociągowa rozdzielcza	kanalizacyjna ^b	w dam ³	na 1 mieszkańca ^c w m ³	
	stan w dniu 31 XII				
Ogółem	3535,2	1785,3	14767,9	26,6	12604,0
Powiat chrzanowski	741,6	450,8	3759,1	29,5	4216,0
Alwernia	153,5	46,6	492,3	38,6	283,0
Babice	62,2	17,9	228,1	25,3	23,0
Chrzanów.....	185,4	170,4	1479,2	30,5	1591,0
Libiąż	117,1	53,4	649,1	28,5	670,0
Trzebinia	223,4	162,5	910,4	26,5	1649,0
Powiat olkuski	720,0	191,5	2805,7	24,6	1997,0
Bukowno	44,6	22,0	278,4	26,6	195,0
Bolesław.....	44,9	42,1	203,8	26,0	117,0
Klucze.....	102,8	8,5	339,9	22,2	129,0
Olkusz	185,2	75,3	1238,1	24,7	1170,0
Trzyciąż.....	106,0	18,4	171,5	24,2	35,0
Wolbrom.....	236,5	25,2	574,0	24,5	351,0
Powiat oświęcimski	957,4	549,3	4785,5	30,9	3849,0
Oświęcim (miasto)	115,6	117,5	1406,4	35,4	1666,0
Brzeszcze	126,2	65,6	671,6	31,0	517,0
Chełmek.....	53,8	27,6	371,1	28,4	325,0
Kęty.....	205,0	142,0	905,4	26,4	816,0
Osiek	85,2	35,0	212,2	26,2	75,0
Oświęcim	169,9	15,5	578,2	32,4	99,0
Polanka Wielka	41,5	1,0	142,5	33,5	7,0
Przeciszów.....	58,8	36,3	225,5	33,4	45,0
Zator	101,4	108,8	272,6	29,4	299,0
Powiat wadowicki	1116,2	593,7	3417,6	21,5	2542,0
Andrychów	199,5	182,9	937,2	21,4	964,0
Brzeźnica	136,1	23,1	274,7	27,3	33,0
Kalwaria Zebrzydowska.....	138,2	16,2	377,7	19,0	51,0
Lanckorona.....	82,5	9,5	64,0	10,4	9,0
Mucharz	59,2	74,0	59,3	14,7	117,0
Spytkowice	87,0	29,4	287,9	28,4	33,0
Stryków	53,3	92,5	57,2	8,4	186,0
Tomice.....	101,4	8,2	208,3	26,8	119,0
Wadowice	125,0	157,9	868,1	22,8	1030,0
Wieprz	134,0	-	283,2	23,6	-

a Do kanalizacji. b Sieć rozdzielcza i kolektory. c Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem, bez wyodrębniania jej w tych miastach i gminach, w których ta sieć istniała.

Tab. 22. Sieć gazowa

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w km				
Ogółem.....	4232,6	4240,9	4260,8	4279,3	4302,9
Powiat chrzanowski.....	742,6	745,2	746,6	750,5	755,5
Alwernia	156,1	156,2	156,2	156,7	158,7
Babice	68,4	69,4	69,5	69,5	70,3
Chrzanów.....	179,8	180,2	181,5	183,8	184,7
Libiąż.....	127,5	127,9	128,4	128,4	128,6
Trzebinia.....	210,8	211,5	211,0	212,1	213,1
Powiat olkuski.....	817,5	820,2	824,5	825,7	827,9
Bukowno	72,3	74,7	74,4	74,3	74,5
Bolesław	74,8	74,8	75,3	74,9	75,1
Klucze	150,6	150,7	151,1	151,4	152,2
Olkusz	232,9	232,8	236,2	237,2	237,8
Trzyciąż.....	53,3	53,3	53,3	53,4	53,4
Wolbrom.....	233,7	233,9	234,3	234,5	234,9
Powiat oświęcimski.....	1077,6	1076,7	1082,9	1087,9	1097,5
Oświęcim (miasto)	137,4	135,1	136,0	136,3	136,8
Brzeszcze	141,3	139,3	140,0	140,4	144,8
Chelmek.....	73,8	73,9	76,2	77,2	78,2
Kęty	249,9	251,0	252,3	253,5	254,5
Osiek	105,5	105,5	105,5	105,7	105,9
Oświęcim	165,6	167,5	168,2	169,3	170,7
Polanka Wielka.....	30,5	30,5	30,5	30,5	30,7
Przeciszów	72,3	72,5	72,6	72,8	72,9
Zator	101,2	101,3	101,5	102,2	103,0
Powiat wadowicki.....	1595,0	1598,9	1606,9	1615,1	1622,0
Andrychów.....	311,8	312,9	315,4	317,3	318,3
Brzeźnica	171,4	171,6	172,3	173,8	174,5
Kalwaria Zebrzydowska	224,9	225,4	226,2	227,6	228,7
Lanckorona.....	85,6	86,2	87,6	88,0	88,3
Mucharz	0,6	0,6	0,6	0,8	0,8
Spytkowice	101,5	102,0	102,1	102,3	103,1
Stryszów	99,5	99,7	100,2	100,8	101,4
Tomice	106,5	106,8	107,0	107,3	107,9
Wadowice	313,3	313,7	315,3	316,7	318,2
Wieprz.....	180,0	180,1	180,2	180,5	180,6

a Sieć rozdzielcza i kolektory.

Tabl. 23. Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych w 2013 r.

Wyszczególnienie	Sieć gazowa w km	Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	Zużycie gazu z sieci ^b	
	stan w dniu 31 XII		w tys.m3	na 1 mieszkańca ^c w m ³
Ogółem	4302,9	126,5	55694,9	100,3
Powiat chrzanowski	755,5	31,1	12485,4	98,0
Alwernia	158,7	2,9	1753,0	137,4
Babice	70,3	1,6	895,1	99,1
Chrzanów.....	184,7	13,6	4256,4	87,9
Libiąż	128,6	4,6	1696,2	74,6
Trzebinia	213,1	8,4	3884,7	113,0
Powiat olkuski	827,9	26,2	11798,2	103,3
Bukowno	74,5	2,7	1289,2	123,1
Bolesław.....	75,1	1,2	788,0	100,5
Klucze.....	152,2	3,8	1766,8	115,6
Olkusz	237,8	14,2	6019,8	120,2
Trzyciąż.....	53,4	0,3	132,7	18,7
Wolbrom.....	234,9	4,1	1801,7	76,9
Powiat oświęcimski	1097,5	39,9	16404,7	105,8
Oświęcim (miasto)	136,8	14,0	4849,7	121,9
Brzeszcze	144,8	5,8	2062,6	95,2
Chelmek	78,2	2,9	1217,8	93,1
Kęty.....	254,5	8,0	3988,4	116,4
Osiek	105,9	1,5	474,5	58,7
Oświęcim	170,7	3,6	2014,0	112,8
Polanka Wielka	30,7	0,8	325,4	76,5
Przeciszów.....	72,9	1,4	571,3	84,6
Zator	103,0	1,9	901,0	97,2
Powiat wadowicki	1622,0	29,3	15006,6	94,5
Andrychów	318,3	10,0	4291,4	97,8
Brzeźnica	174,5	1,9	1014,4	100,6
Kalwaria Zebrzydowska.....	228,7	2,7	2175,2	109,7
Lanckorona.....	88,3	0,6	408,6	66,1
Mucharz	0,8	0,0	13,1	3,2
Spytkowice	103,1	1,8	844,8	83,2
Stryków	101,4	0,7	396,5	58,2
Tomice.....	107,9	1,2	696,3	89,5
Wadowice	318,2	8,3	4349,1	114,3
Wieprz	180,6	2,0	817,2	68,2

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. c Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem, bez wyodrębniania jej w tych miastach i gminach, w których ta sieć istniała.

Tabl. 24. Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2013/14
Stan w dniu 30 IX

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przed- szkolach	Dzieci		Dzieci objęte wychowa- niem przed- szkolnym w grupie wiekowej 3-6 lat w %
	ogółem	w tym przed- szkola		ogółem	w tym w przed- szkolach	
Ogółem	285	183	15576	19006	15644	77,6
Powiat chrzanowski	57	39	3301	3912	3351	76,4
Alwernia.....	6	3	318	381	318	73,1
Babice.....	6	4	220	279	220	74,7
Chrzanów	20	13	1159	1356	1172	75,5
Libiąż.....	6	6	691	737	737	76,8
Trzebinia.....	19	13	913	1159	904	78,8
Powiat olkuski	60	34	3017	3575	2957	74,9
Bukowno.....	2	2	365	341	341	84,2
Bolesław	4	4	265	250	250	79,1
Klucze.....	7	6	486	495	473	75,9
Olkusz.....	24	16	1378	1596	1368	73,9
Trzyciąż.....	8	1	100	200	41	65,6
Wolbrom.....	15	5	423	693	484	74,2
Powiat oświęcimski.....	66	57	5354	5627	5390	82,1
Oświęcim (miasto)	13	13	1357	1458	1458	89,6
Brzeszcze.....	7	7	718	714	714	79,1
Chelmek	5	4	464	473	438	84,5
Kęty	15	15	1446	1356	1356	87,1
Osiek.....	3	2	200	270	197	70,7
Oświęcim.....	9	8	570	649	624	74,0
Polanka Wielka.....	1	1	164	164	164	80,9
Przeciszów	3	3	232	238	238	73,7
Zator.....	10	4	203	305	201	72,4
Powiat wadowicki	102	53	3904	5892	3946	76,2
Andrychów	20	14	1267	1751	1339	81,1
Brzeźnica	9	5	260	393	244	77,8
Kalwaria Zebrzydowska.....	17	8	415	682	386	74,7
Lanckorona	5	1	47	239	46	71,9
Mucharz.....	4	1	80	213	76	101,5
Spytkowice	6	4	263	343	314	74,7
Stryków.....	4	2	169	244	169	78,2
Tomice.....	4	1	100	252	97	61,0
Wadowice.....	26	11	927	1383	907	76,2
Wieprz.....	7	6	376	392	368	64,1

Tabl. 25. Szkolnictwo podstawowe w roku szkolnym 2013/14
Stan w dniu 30 IX

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	Współczynnik skolaryzacji brutto w %
Ogółem	215	30556	5269	97,9
Powiat chrzanowski	41	6424	1091	98,3
Alwernia.....	7	631	99	94,9
Babice.....	5	470	83	99,8
Chrzanów	11	2427	383	102,5
Libiąż	6	1217	219	97,2
Trzebinia	12	1679	307	94,5
Powiat olkuski	51	5761	1029	96,6
Bukowno	2	405	73	92,9
Bolesław	4	407	65	96,5
Klucze	7	800	151	97,4
Olkusz.....	18	2498	427	98,5
Trzyciąż	7	397	72	94,3
Wolbrom.....	13	1254	241	94,6
Powiat oświęcimski	49	8389	1401	98,4
Oświęcim (miasto)	8	2169	364	110,6
Brzeszcze	6	1185	183	98,8
Chełmek	4	667	118	98,4
Kęty	9	1881	320	97,0
Osiek.....	3	498	64	95,8
Oświęcim.....	7	901	159	83,4
Polanka Wielka	1	234	46	95,9
Przeciszów.....	3	367	71	91,8
Zator	8	487	76	97,0
Powiat wadowicki	74	9982	1748	98,1
Andrychów	10	2670	459	99,6
Brzeźnica	7	638	99	95,7
Kalwaria Zebrzydowska.....	12	1296	238	102,8
Lanckorona	4	397	70	91,1
Mucharz.....	3	294	53	109,3
Spytkowice	6	630	106	95,9
Stryków.....	4	415	82	92,4
Tomice.....	4	499	87	92,2
Wadowice	18	2342	410	100,4
Wieprz	6	801	144	91,0

a Z roku szkolnego 2010/11.

Tabl. 26. Szkolnictwo gimnazjalne w roku szkolnym 2013/14
Stan w dniu 30 IX

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	Współczynnik skolaryzacji brutto w %
Ogółem	126	16852	5729	100,2
Powiat chrzanowski	23	3450	1124	99,9
Alwernia	3	343	106	98,0
Babice	4	265	99	90,8
Chrzanów	7	1300	420	108,0
Libiąż	4	603	193	91,4
Trzebinia	5	939	306	99,3
Powiat olkuski	22	3197	1146	98,7
Bukowno	2	235	90	88,7
Bolesław	3	200	93	99,5
Klucze	2	444	135	99,6
Olkusz	6	1346	474	103,5
Trzyciąż	3	224	108	89,6
Wolbrom	6	748	246	96,1
Powiat oświęcimski	34	4698	1619	102,2
Oświęcim (miasto)	9	1281	434	120,1
Brzeszcze	2	524	198	85,6
Chełmek	4	323	113	87,3
Kęty	8	1108	360	107,0
Osiek	1	225	105	87,9
Oświęcim	2	635	182	108,6
Polanka Wielka	1	144	55	90,6
Przeciszów	3	193	74	88,9
Zator	4	265	98	90,1
Powiat wadowicki	47	5507	1840	99,4
Andrychów	9	1452	490	98,0
Brzeźnica	2	407	124	113,7
Kalwaria Zebrzydowska	8	692	222	99,0
Lanckorona	3	229	71	102,2
Mucharz	1	125	43	84,5
Spytkowice	3	367	111	97,9
Stryków	1	233	86	89,3
Tomice	1	278	97	93,6
Wadowice	13	1300	431	105,3
Wieprz	6	424	165	92,2

a Z roku szkolnego 2011/12.

Tabl. 27. Biblioteki publiczne w 2013 r.

Wyszczególnienie	Placówki ^{ab}		Księgozbiór ^a w tys. woluminów	Czytelnicy ^b	Wypożyczenia ^{bc} w woluminach	
	ogółem	w tym biblioteki i filie			w tys.	na 1 czytelnika
Ogółem	177	171	2 466,3	123712	2 205,5	17,8
Powiat chrzanowski	37	35	600,6	32244	563,9	17,5
Alwernia	6	6	78,7	2947	45,7	15,5
Babice	5	5	47,9	1766	35,9	20,3
Chrzanów	8	7	218,3	12852	247,7	19,3
Libiąż	4	4	58,6	3293	74,9	22,7
Trzebinia	14	13	197,1	11386	159,8	14,0
Powiat olkuski.....	31	28	409,2	21090	444,9	21,1
Bukowno	4	4	81,9	3125	45,5	14,6
Bolesław	5	5	54,0	2233	40,0	17,9
Klucze	5	2	28,2	1475	33,4	22,7
Olkusz	11	11	169,3	10556	257,2	24,4
Trzyciąż	2	2	21,1	708	7,6	10,8
Wolbrom	4	4	54,7	2993	61,1	20,4
Powiat oświęcimski.....	31	31	502,0	31831	503,5	15,8
Oświęcim (miasto)	1	1	136,5	14013	211,6	15,1
Brzeszcze	6	6	62,8	4453	64,9	14,6
Chełmek	4	4	58,4	1449	31,0	21,4
Kęty	5	5	68,8	5591	91,1	16,3
Osiek	2	2	33,5	1291	21,0	16,3
Oświęcim	6	6	52,5	2123	30,8	14,5
Polanka Wielka	1	1	10,8	469	5,5	11,8
Przeciszów	2	2	28,7	937	15,5	16,5
Zator	4	4	50,0	1505	32,2	21,4
Powiat wadowicki	47	46	573,1	24880	445,0	17,9
Andrychów	8	7	82,2	7066	107,6	15,2
Brzeźnica	6	6	53,7	1643	26,0	15,8
Kalwaria Zebrzydowska	5	5	61,7	2217	38,3	17,3
Lanckorona	4	4	30,9	823	12,4	15,1
Mucharz	4	4	24,8	686	19,9	29,0
Spytkowice	3	3	70,7	1898	32,1	16,9
Stryszów	4	4	39,8	1021	18,6	18,2
Tomice	4	4	44,7	1072	15,0	14,0
Wadowice	5	5	114,2	6993	152,1	21,7
Wieprz	4	4	50,4	1461	23,1	15,8

a Stan w dniu 31 XII. b Łącznie z punktami bibliotecznymi. c Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.
U w a g a: Ze względu na zaokrąglenia dane mogą nie sumować się na ogółem.

Tabl. 28. Ludność na 1 aptekę ogólnodostępną
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem.....	3625	3433	3411	3071	3192
Powiat chrzanowski.....	3647	3372	3278	3113	2961
Alwernia	6066	6363	4257	4264	12739
Babice	8915	4480	8988	9007	4514
Chrzanów.....	2457	2584	5270	2430	2188
Libiąż	1339	3810	3802	3257	2046
Trzebinia	4272	3833	3445	3445	3441
Powiat olkuski.....	3078	2673	2797	2601	2925
Bukowno	3931	3956	3945	3920	3909
Bolesław	3530	3510	2625	2622	2603
Klucze	4998	3056	3063	3061	2551
Olkusz	2738	2296	2518	2283	3334
Trzyciąż.....	7115	7120	7115	7115	7104
Wolbrom.....	3342	2357	2612	2348	2129
Powiat oświęcimski	3490	2616	3446	3101	3101
Oświęcim (miasto)	2362	2024	2007	1813	1803
Brzeszcze	4289	5431	3618	3628	3101
Chełmek.....	3216	3267	3275	3272	3257
Kęty	3369	3789	4275	3426	3434
Osiek	2663	4026	4037	4032	3100
Oświęcim	-	-	-	-	-
Polanka Wielka	4223	4250	4257	2124	4268
Przeciszów	6725	6776	6745	6776	6757
Zator	3044	3068	3075	3096	3100
Powiat wadowicki.....	3410	4271	4167	3451	3785
Andrychów	3908	3991	3990	3135	3373
Brzeźnica	3260	9900	9976	5019	10093
Kalwaria Zebrzydowska	3900	3938	3951	3306	3311
Lanckorona.....	5913	6107	6138	6169	6165
Mucharz	-	-	-	4026	-
Spytkowice	10025	10100	10121	10135	10187
Stryszów	6658	6783	6796	6820	6819
Tomice	-	-	-	-	-
Wadowice	3452	2378	2376	2115	2242
Wieprz.....	11798	11901	5985	12013	12067

Tabl. 29. Ludność na 1 przychodnię i praktykę lekarską
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem.....	2841	2852	2610	2504	2525
Powiat chrzanowski.....	2901	2785	2073	2605	2248
Alwernia	1381	1591	1824	1828	1820
Babice	1783	1792	2996	3002	3009
Chrzanów.....	3276	2584	2712	2113	1934
Libiąż.....	3780	3810	3669	3800	3795
Trzebinia.....	3797	4312	3828	3445	3129
Powiat olkuski.....	2847	3451	2249	2833	2328
Bukowno	2621	1978	1972	1960	2606
Bolesław	5295	3510	2625	2622	2603
Klucze	2142	3056	3063	3061	3061
Olkusz	3329	2972	2015	2009	2084
Trzyciąż.....	3558	3560	3558	3558	3552
Wolbrom.....	2127	2142	2137	2134	2129
Powiat oświęcimski.....	3012	2946	2585	2461	2584
Oświęcim (miasto)	2231	2248	2007	1596	1983
Brzeszcze	5361	5431	5427	7255	7237
Chelmek.....	12864	13068	6550	13086	13027
Kęty	2105	1894	1629	1631	1561
Osiek	2663	2684	2018	2016	2025
Oświęcim	5795	5824	5879	5917	4469
Polanka Wielka.....	4223	4250	4257	4248	4268
Przeciszów	3363	3338	3372	3338	3379
Zator	3044	3068	3075	3096	3100
Powiat wadowicki.....	2643	2927	2684	7937	2695
Andrychów.....	2528	1909	2743	2743	2741
Brzeźnica	1956	1980	1995	2008	2019
Kalwaria Zebrzydowska	3900	4923	3951	3967	3973
Lanckorona.....	2957	3054	3069	3085	3083
Mucharz	3856	3967	3990	4026	4024
Spytkowice	3342	3367	3374	3378	3396
Stryków	3329	3392	3398	3410	3410
Tomice	-	-	-	-	-
Wadowice	1999	2003	3802	1903	1906
Wieprz.....	5899	2380	2394	2403	2413

Tabl. 30. Pomoc społeczna stacjonarna w 2013 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca	Mieszkańcy
	ogółem	w tym domy pomocy społecznej		
Ogółem	28	10	1399	1355
Powiat chrzanowski	7	1	234	227
Alwernia.....	1	-	9	9
Babice.....	-	-	-	-
Chrzanów	4	1	204	198
Libiąż.....	-	-	-	-
Trzebinia.....	2	-	21	20
Powiat olkuski	5	1	272	268
Bukowno.....	2	-	62	62
Bolesław	-	-	-	-
Klucze.....	1	-	80	80
Olkusz.....	2	1	130	126
Trzyciąż	-	-	-	-
Wolbrom.....	-	-	-	-
Powiat oświęcimski.....	6	3	390	375
Oświęcim (miasto)	2	-	44	29
Brzeszcze.....	1	-	13	13
Chelmek	1	1	200	200
Kęty.....	1	1	81	81
Osiek.....	-	-	-	-
Oświęcim.....	-	-	-	-
Polanka Wielka.....	-	-	-	-
Przeciszów.....	-	-	-	-
Zator.....	1	1	52	52
Powiat wadowicki	10	5	503	485
Andrychów	2	-	29	29
Brzeźnica	-	-	-	-
Kalwaria Zebrzydowska	1	1	67	67
Lanckorona	1	1	86	86
Mucharz.....	-	-	-	-
Spytkowice	-	-	-	-
Stryszów.....	-	-	-	-
Tomice.....	-	-	-	-
Wadowice.....	6	3	321	303
Wieprz.....	-	-	-	-

Tabl. 31. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
	w %				
Ogółem.....	5,8	5,6	5,0	5,1	5,4
Powiat chrzanowski.....	6,6	6,1	5,7	5,6	6,2
Alwernia	4,3	4,2	3,8	2,6	5,4
Babice	6,1	4,2	4,8	4,7	4,6
Chrzanów.....	7,6	6,8	6,2	6,7	7,0
Libiąż.....	4,9	5,2	4,6	4,6	5,3
Trzebinia.....	7,1	6,8	6,5	6,2	6,4
Powiat olkuski.....	6,0	5,8	5,1	4,9	5,0
Bukowno	5,3	5,1	4,6	5,2	5,1
Bolesław	5,6	6,0	6,2	6,3	6,5
Klucze	9,2	7,8	7,9	7,5	8,1
Olkusz	5,1	5,2	3,7	3,3	3,3
Trzyciąż.....	4,1	3,6	4,1	3,9	4,0
Wolbrom.....	6,9	6,5	6,2	6,4	6,2
Powiat oświęcimski	5,3	5,1	4,4	4,9	5,0
Oświęcim (miasto)	8,4	8,7	5,9	8,1	8,3
Brzeszcze	3,8	3,4	4,0	3,8	3,8
Chełmek.....	5,8	4,7	4,7	5,3	4,7
Kęty	3,3	3,1	3,0	2,9	3,0
Osiek	4,6	4,0	4,1	3,7	4,4
Oświęcim	3,6	4,0	3,4	3,2	3,4
Polanka Wielka.....	3,9	3,0	3,4	3,8	3,8
Przeciszów	6,6	6,0	5,1	4,8	5,8
Zator	5,3	5,0	4,6	4,8	5,3
Powiat wadowicki.....	5,6	5,5	5,2	4,9	5,4
Andrychów.....	3,9	3,7	3,7	3,7	4,1
Brzeźnica	11,3	11,7	10,3	8,9	9,0
Kalwaria Zebrzydowska	7,5	7,1	6,9	6,0	6,3
Lanckorona.....	7,7	7,5	7,1	6,6	7,4
Mucharz	7,7	7,6	6,8	6,2	6,6
Spytkowice	5,1	5,4	5,8	5,4	5,9
Stryszów	6,9	6,6	6,6	6,2	6,7
Tomice	7,3	6,4	6,1	6,0	6,9
Wadowice	3,8	4,0	3,6	3,5	4,0
Wieprz.....	6,7	6,2	5,9	5,9	6,5

Tabl. 32. Turystyczne obiekty noclegowe w 2013 r.

Wyszczególnienie	Obiekty noclegowe ogółem ^a	Korzystający z noclegów		Udzielone noclegi	
		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagraniczn
Ogółem.....	50	134303	26158	259439	61901
Powiat chrzanowski.....	6	3827	281	4871	516
Alwernia	0	12	0	138	0
Babice	0	0	0	0	0
Chrzanów.....	0	0	0	0	0
Libiąż.....	1	912	58	1217	90
Trzebinia.....	5	2903	223	3516	426
Powiat olkuski.....	10	11353	1168	29496	2472
Bukowno	1	1024	3	4859	9
Bolesław	0	0	0	0	0
Klucze	1	26	0	76	0
Olkusz	5	6973	523	14680	1151
Trzyciąż.....	0	0	0	0	0
Wolbrom.....	3	3330	642	9881	1312
Powiat oświęcimski.....	12	38185	18454	84437	45918
Oświęcim (miasto)	7	28194	16761	64314	42921
Brzeszcze	0	0	0	0	0
Chelmek.....	0	0	0	0	0
Kęty	3	8468	1637	13532	2833
Osiek	1	207	0	2869	0
Oświęcim	0	0	0	0	0
Polanka Wielka	0	0	0	0	0
Przeciszów	0	0	0	0	0
Zator	1	1316	56	3722	164
Powiat wadowicki.....	22	80938	6255	140635	12995
Andrychów	6	27447	1268	46662	1821
Brzeźnica	1	3466	1235	11155	3239
Kalwaria Zebrzydowska	5	18115	2090	27484	3539
Lanckorona.....	4	4425	146	10068	956
Mucharz	0	0	0	0	0
Spytkowice	0	0	0	0	0
Stryków	2	16967	270	26577	1244
Tomice	1	4915	257	8872	474
Wadowice	3	5603	989	9817	1722
Wieprz.....	0	0	0	0	0

a stan w dniu 31 VII